

Projekt

**UCHWAŁA NR .../2026
RADY MIEJSKIEJ W OSTRÓDZIE**

z dnia 25 marca 2026 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036

Na podstawie art 10 f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) **Rada Miejska w Ostródzie uchwala co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Ostróda.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez
Michał Stanisław Korwek
Data: 2026.03.16 15:27:43
CET

Burmistrz Miasta Ostróda

Rafał Dąbrowski

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA OSTRÓDA NA LATA 2026-2036

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE 4

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU MIASTA OSTRÓDA 8

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej 9
2. Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej 12
3. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej 16
4. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej 20
5. Jakość życia w Mieście – wyniki badań ankietowych 25
- 5.1. Ocena sytuacji w Mieście 26
- 5.2. Pożądane priorytety rozwojowe 29
6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej 31

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU MIASTA OSTRÓDA 35

1. Misja i wizja 36
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia. 38
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Ostróda oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście 68
4. Spójność kierunków rozwoju Miasta z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań 86
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych 92
6. Ramy finansowe i źródła finansowania 96

Załącznik nr 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Miasta Ostróda 100

Załącznik nr 2: Wzór ankiety 218

Załącznik nr 3: Tabela ewaluacyjna 226

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Miastem. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Miasta w perspektywie do 2036 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Miasta, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastrukturalne czy środki finansowe. Stanowi również formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o dofinansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Mieście Ostróda, a także spójnym z dokumentami

wyższego rzędu – strategią rozwoju województwa pn. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Mieście podczas jej obowiązywania. Dodatkowo, Strategia Rozwoju Miasta Ostróda będzie stanowiła ramy dla tworzenia planów i programów lokalnych, które będą realizowane w trakcie jej obowiązywania. Dzięki temu dokument ten będzie zawierał wytyczne i punkt odniesienia dla wszelkich inicjatyw i działań podejmowanych na poziomie lokalnym w Mieście Ostróda, mających na celu wspieranie rozwoju w okresie od 2026 do 2036 roku.

Strategia Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 została opracowana w sposób kompleksowy, wykorzystując różnorodne dane i dokumenty jako podstawę dla jej tworzenia. Dokument powstał w oparciu o aktualne dokumenty planistyczne, sprawozdania oraz dane statystyczne, co umożliwiło rzetelne i uzasadnione podejście do wyznaczenia celów i priorytetów rozwojowych dla Miasta Ostróda w określonym czasie. Kluczowym dokumentem prawnym, który był wykorzystywany w procesie przygotowania Strategii, była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ustawa ta stanowi podstawę prawną dla funkcjonowania samorządów lokalnych (w tym Miasta Ostróda) i określa ich zakres kompetencji oraz zasady działania. Wykorzystanie tego aktu prawnego pozwoliło na stworzenie strategii rozwoju uwzględniającej istniejące ramy prawne i możliwości działania Miasta w zakresie jego rozwoju na lata 2026-2036.

Prace nad Strategią rozpoczęto w 2025 roku decyzją Burmistrza Miasta Ostróda o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Pierwszym krokiem było podjęcie Uchwały nr V/154/2025 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 25 czerwca 2025 roku w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036, w tym trybu konsultacji. Proces tworzenia dokumentu poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta. Analiza pogłębiona została o wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego oraz o informacje i materiały pozyskane podczas warsztatów strategicznych z interesariuszami.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Dokument powstał przy wsparciu ekspertów z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania, w składzie:

Irma Kuznetsova, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – kierownik projektu,

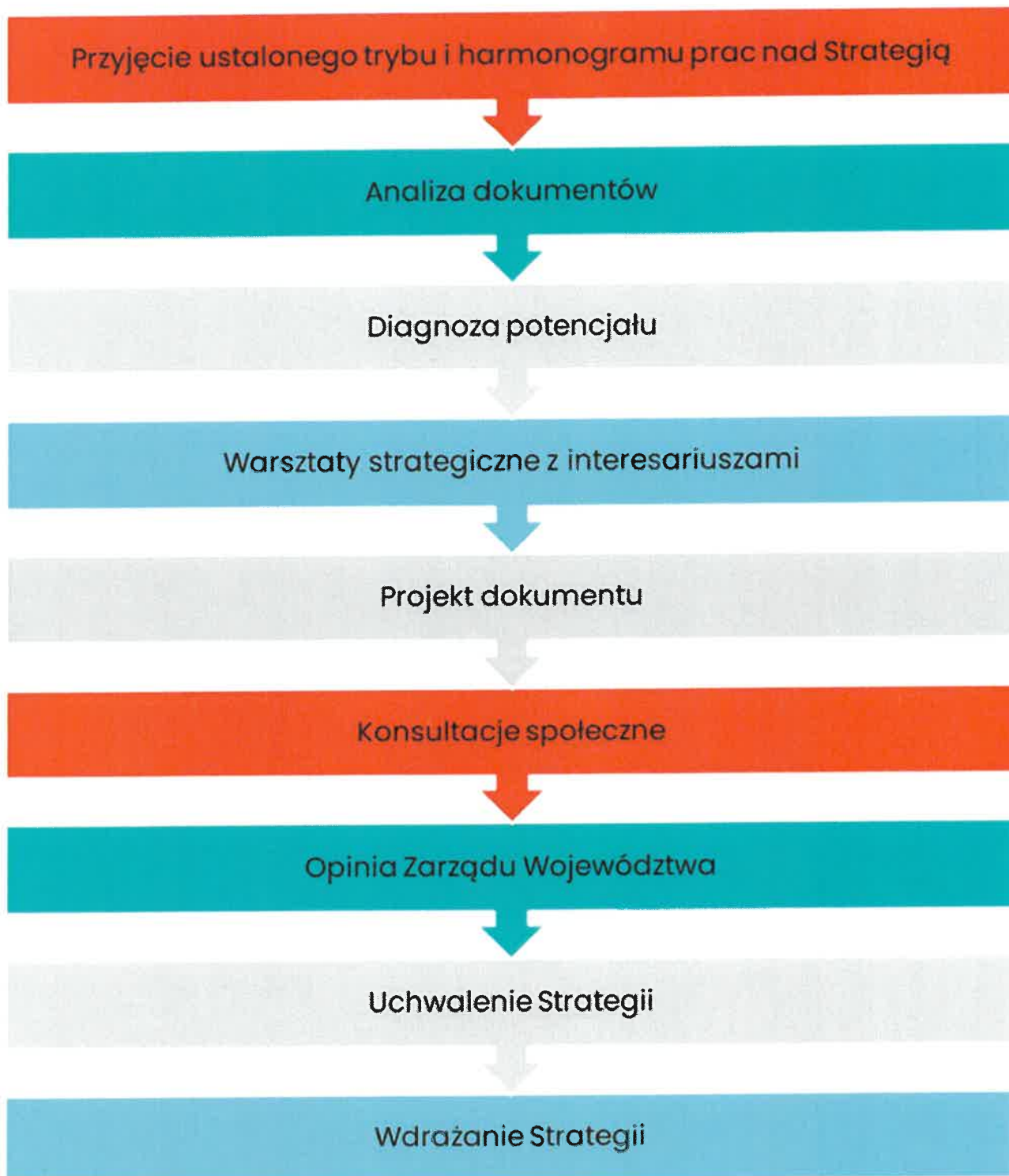
Iwona Nowacka, Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – recenzent projektu,

Tomasz Michałowicz - koordynator projektu,

Aleksander Orbach.

Na poniższym schemacie przedstawiono kluczowe etapy przygotowania Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036.

CZĘŚĆ I.
:STAN I WYZWANIA ROZWOJU
MIASTA OSTRÓDA

Na podstawie przeprowadzonej **Diagnozy sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Miasta Ostróda** zidentyfikowane zostały najważniejsze potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Miasta i jego najbliższego otoczenia. Poniższe wyszczególnienie zawiera **wnioski w wymiarze przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym, gospodarczym i społecznym** opracowane w oparciu o Diagnozę, która stanowi Załącznik nr 1. Wnioski stanowią jedną z podstaw do sporządzenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Miasto Ostróda, będące gminą miejską, położone jest w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie ostródzkim. Jego terytorium zajmuje powierzchnię 14,15 km², a struktura przestrzenna jest silnie zurbanizowana i zwarta. Miasto graniczy bezpośrednio ze wszystkich stron z Gminą Ostróda – jednostką wiejską, co powoduje szereg zarówno wyzwań, jak i możliwości w zakresie współpracy terytorialnej oraz zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego. Ostróda pełni istotne funkcje w regionalnym systemie osadniczym – jako lokalne centrum administracyjne, usługowe i edukacyjne oraz jako istotny ośrodek turystyczno-wypoczynkowy. Położenie nad Jeziorem Drwęckim, w sąsiedztwie innych jezior i rzek, a także obecność cennych walorów krajobrazowych, predysponuje Ostródę do pełnienia funkcji turystyki wodnej, rekreacji i wypoczynku.

Dostępność komunikacyjna Ostródy stanowi istotny potencjał rozwojowy Miasta. Miasto leży na skrzyżowaniu głównych ciągów transportowych, w tym drogi ekspresowej S7, która łączy Trójmiasto z Warszawą i dalej z południową częścią kraju. Niedaleko Ostródy przebiegają również drogi krajowe nr 15 i 16, zapewniające powiązania drogowe w kierunku zachodnim, wschodnim oraz południowym. Dobrze rozwinięta sieć dróg wojewódzkich oraz lokalnych umożliwia komunikację w ramach powiatu i regionu. Ostróda dysponuje rozwiniętą infrastrukturą kolejową – stacja Ostróda położona jest na linii kolejowej nr 353 relacji Poznań – Skandawa. Przez Miasto kursują pociągi regionalne i międzyregionalne m.in. do Olsztyna, Gdańska, Torunia i Warszawy. Mimo korzystnego położenia w sieci transportowej kraju i regionu, dostępność wewnętrzna w Mieście wymaga dalszych usprawnień – zwłaszcza w zakresie infrastruktury rowerowej, pieszej i lokalnego transportu publicznego. Szczególnie odczuwalne są niedobory w zakresie powiązań między poszczególnymi osiedlami oraz brak integracji transportu miejskiego z ruchem turystycznym i podmiejskim. Działania z zakresu żeglugi śródlądowej, ale również komunikacji miejskiej realizowane są przez Żeglugę Ostródzko-Elbląską Sp. z o.o., która w 2024 roku dysponowała 15 jednostkami taboru komunikacyjnego, w tym 2 elektrycznymi.

Z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego Ostróda należy do nielicznych miast w Polsce, których niemal całe terytorium objęte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Powierzchnia objęta MPZP wynosi 97% ogólnej powierzchni Miasta, co zapewnia względną przewidywalność procesów inwestycyjnych oraz klarowność zasad kształtowania ładu przestrzennego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązuje od 2020 roku, co czyni je dokumentem stosunkowo aktualnym i zbieżnym z obowiązującym stanem prawnym (na moment opracowywania niniejszego dokumentu). W przestrzeni Ostródy wyodrębnić można strefy funkcjonalne o charakterze mieszkaniowym, usługowym, przemysłowym oraz rekreacyjnym. Miasto charakteryzuje się zwartą zabudową mieszkaniową, przy czym obserwowane jest zjawisko presji inwestycyjnej na tereny zielone i rekreacyjne. Istotne znaczenie ma również rozdrobnienie własnościowe gruntów, które ogranicza możliwość realizacji inwestycji celu publicznego oraz stanowi barierę w procesach rewitalizacyjnych.

Ograniczenia przestrzenne i środowiskowe wpływają na możliwości dalszego rozwoju Miasta. Granice administracyjne Ostródy są zamknięte i bezpośrednio przylegają do terenów Gminy Ostróda, co ogranicza potencjalną ekspansję przestrzenną. Intensywna zabudowa w śródmieściu i ograniczona liczba terenów wolnych od zabudowy sprzyjają powstawaniu chaosu przestrzennego oraz nasilają problemy komunikacyjne. Dodatkowo przez Ostródę przebiega linia kolejowa, która dzieli jej obszar na dwie części, generując utrudnienia w integracji funkcjonalno-przestrzennej oraz negatywnie wpływając na jakość życia mieszkańców w zakresie hałasu i barier komunikacyjnych. Występują również braki w infrastrukturze retencyjnej, co skutkuje m.in. ryzykiem podtopień w czasie intensywnych opadów. Miasto nie posiada planu adaptacji do zmian klimatu, co wpływa na ograniczoną zdolność reagowania na zagrożenia klimatyczne. Wyzwaniem pozostaje także brak terenów pod inwestycje gospodarcze i brak odpowiednich rezerw terenowych pod zabudowę mieszkaniową dostosowaną do potrzeb różnych grup społecznych.

W związku z brakiem dostępnych terenów, coraz pilniejszym problemem staje się kwestia cmentarzy komunalnych – nekropolie znajdujące się przy ul. Spokojnej i Chrobręgo są niemal w pełni wykorzystane, a na terenie Miasta nie ma obszaru na utworzenie nowego miejsca pochówków. Cmentarzami komunalnymi zarządza Miejska Administracja Budynków Komunalnych Sp. z o.o., która zajmuje się również zasobem mieszkaniowym Miasta.

Mimo licznych ograniczeń, Ostróda dysponuje znaczącym potencjałem kulturowym i turystycznym, który stanowi jeden z kluczowych zasobów rozwojowych Miasta. Układ urbanistyczny oraz zespół zabytków historycznych – w tym zamek krzyżacki, amfiteatr, obiekty sakralne oraz architektura rezydencjonalna – tworzą

wartościową strukturę dziedzictwa kulturowego. Walory przyrodnicze – przede wszystkim Jezioro Drwęckie, Kanał Elbląski, rzeka Drwęca oraz otaczające Miasto lasy – stanowią naturalne uzupełnienie oferty turystyczno-rekreacyjnej. W przestrzeni miejskiej zlokalizowane są liczne atrakcje: plaże miejskie, tereny rekreacyjne, lodowisko, wyciąg nart wodnych, ścieżki spacerowe i rowerowe. Mimo to, potencjał ten jest niewystarczająco zintegrowany i w pełni wykorzystany. Zauważa się niewystarczającą infrastrukturę dla turystyki wodnej, brak spójnej koncepcji wykorzystania i promocji istniejących atrakcji turystycznych (obecnie tworzone osobne segmenty bazujące na historii lub walorach przyrodniczych), choć są już podejmowane działania w celu budowania spójnej marki (smoki, Ostróda Reggae Festival). Wyzwaniem pozostaje również stan techniczny części zabytków oraz potrzeba ich kompleksowej modernizacji w celu poprawy estetyki przestrzeni publicznej i atrakcyjności turystycznej Ostródy.

Miasto Ostróda wchodzi w skład Ostródzko-Iławskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF), który obejmuje również miasto Iławę, Gminę Ostróda oraz Gminę Iława. Obszar ten charakteryzuje się silnymi powiązaniem funkcjonalnymi, w szczególności w zakresie rynku pracy, edukacji, usług publicznych oraz infrastruktury transportowej. Ostróda należy również do Związku Gmin i Powiatów Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego, który realizuje Strategię Rozwoju Krainy Kanału Elbląskiego na lata 2021-2030. Przynależność do tego typu zrzeszeń ponadlokalnych wpływa pozytywnie na rozwój społeczno-gospodarczy oraz umożliwia pozyskiwanie środków zewnętrznych – w perspektywie finansowej 2021-2027 zaplanowano realizację projektów związanych z adaptacją infrastruktury wodnej do zmian klimatu, rozbudową infrastruktury turystycznej Kanału Elbląskiego, rozwojem sieci tras rowerowych połączonych z trasą Green Velo oraz zwiększeniem dostępności i atrakcyjności Szlaku Kulturowego Kanału Elbląskiego.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej

Ostróda charakteryzuje się istotnymi walorami przyrodniczymi, które w znaczącym stopniu wpływają na jej funkcje przestrzenne, jakość życia mieszkańców oraz potencjał turystyczny. Obszar Miasta obejmuje formy ochrony przyrody, które łącznie zajmują około 6,9% jego powierzchni. W granicach Ostródy znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu: Obszar chronionego krajobrazu Kanału Elbląskiego oraz Obszar chronionego krajobrazu Lasów Taborskich. Ich celem jest ochrona unikalnych walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz przestrzeni istotnych dla wypoczynku i turystyki. W strukturze tych obszarów znajdują się także cenne kompleksy leśne i zbiorniki wodne oraz rezerваты przyrody, w tym „Rzeka Drwęca” – najdłuższy rezerwat ichtiologiczny w Polsce, obejmujący dolinę Drwęcy wraz z jej dopływami, stanowiący ostoję ryb łososiowatych oraz ptactwa wodno-błotnego. W granicach Ostródy znajduje się również fragment specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Drwęcy” (PLH280001.H), obejmujący górny odcinek rzeki Drwęcy do Jeziora Drwęckiego oraz mozaikę siedlisk przyrodniczych o dużej wartości ekologicznej. Dolina ta pełni istotną funkcję korytarza ekologicznego między Doliną Wisły a Pojezierzem Mazurskim. Ponadto na terenie Ostródy zlokalizowane są trzy pomniki przyrody w formie pojedynczych drzew – dębów szypułkowych – o szczególnej wartości krajobrazowej i przyrodniczej. W 2025 roku zgłoszono również wniosek o ustanowienie dwóch nowych użytków ekologicznych na terenie Miasta, co świadczy o rosnącej świadomości i aktywności w zakresie ochrony lokalnych zasobów przyrodniczych.

Układ hydrograficzny Ostródy tworzą liczne wody powierzchniowe, w tym dominujące Jezioro Drwęckie o powierzchni ponad 880 ha, które pełni zarówno funkcję rekreacyjną i krajobrazową, jak i gospodarczą. Ważnym elementem przestrzennym i tożsamościowym Miasta jest również Kanał Elbląski – unikalna droga wodna łącząca jeziora i rzeki regionu, będąca równocześnie zabytkiem techniki o dużym potencjale turystycznym, a także rzeka Drwęca. Obecność tak rozwiniętej sieci wodnej wiąże się jednak z ryzykiem występowania lokalnych podtopień – wskazano na obszary szczególnego zagrożenia powodziowego, zlokalizowane głównie wzdłuż koryta rzeki Drwęcy, Kanału Elbląskiego oraz w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Drwęckiego. Nasilające się zjawiska ekstremalne wymagają wdrażania kompleksowych działań adaptacyjnych, w tym inwestycji w infrastrukturę retencyjną oraz ograniczanie uszczelniania powierzchni biologicznie czynnych.

Istotnym elementem środowiska przyrodniczego Ostródy są tereny zieleni, które pełnią wielofunkcyjną rolę w strukturze przestrzennej Miasta. W warunkach nasilającej się urbanizacji oraz wysokiego udziału powierzchni przekształconych przez człowieka, zieleń miejska odgrywa kluczową rolę w ograniczaniu negatywnych skutków środowiskowych, takich jak zjawisko miejskiej wyspy ciepła, spadek jakości powietrza czy zmniejszona retencja wód opadowych. Łączna powierzchnia terenów zieleni w Ostródzie w 2024 roku wynosiła 84 ha, z czego największą część stanowiły parki i zieleńce (52 ha). Do najbardziej

charakterystycznych obszarów zieleni należą Park Collisa, Park Drwęcki, które stanowią przestrzeń rekreacji i wypoczynku publicznego oraz cmentarz Polska Górka – miejsce o istotnej wartości historycznej, kulturowej i krajobrazowej. Istotny element systemu przyrodniczego Miasta stanowi także nabrzeże Jeziora Drwęckiego, częściowo ukształtowane naturalnie, a częściowo zagospodarowane dla potrzeb mieszkańców i turystów (w tym m.in. bulwar, molo, wakepark, Przystań Żeglugi Ostródzko-Elbląskiej, Stocznia Żeglugi Ostródzko-Elbląskiej czy wypożyczalnia sprzętu wodnego). Tak ukształtowany system zieleni miejskiej ma duże znaczenie zarówno przyrodnicze, jak i społeczne, wpływając na jakość życia mieszkańców i klimat lokalny.

Miasto Ostróda charakteryzuje się dobrze rozwiniętą infrastrukturą sieciową, która stanowi istotny atut w kontekście jakości życia mieszkańców oraz potencjału inwestycyjnego. Wskaźniki dostępności do podstawowych sieci technicznych są wyższe niż średnie dla powiatu i województwa. W 2023 roku z sieci wodociągowej korzystało 99,1% mieszkańców, z kanalizacji sanitarnej 97,3%, a z gazu sieciowego 84,8%. Miasto objęte jest aglomeracją kanalizacyjną, a sieci wodociągowa i kanalizacyjna mają odpowiednio 90 km i 85 km długości. Obsługę tych systemów zapewnia Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Ostróda Sp. z o.o., które realizuje działania inwestycyjne w oparciu o wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2024-2027. Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Tyrowie obsługuje zarówno Miasto, jak i część Gminy Ostróda i posiada odpowiednią przepustowość do dalszego rozwoju.

Ostróda posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę gazową i ciepłowniczą, co przekłada się na stosunkowo wysoki udział niskoemisyjnych źródeł ogrzewania wśród mieszkańców. W 2024 roku dominującym nośnikiem energii cieplnej był gaz ziemny (55,7%), a istotny udział miały także energia elektryczna, biomasa i ciepło sieciowe. Miejski system ciepłowniczy, zarządzany przez MPEC Sp. z o.o., obejmuje 33,3 km sieci, a zasilanie z tego źródła dotyczy 7,8% wszystkich zewidencjonowanych źródeł. Kolejnym podmiotem odpowiadającym za zaopatrzenie w energię cieplną w zgodzie z ochroną środowiska jest Zielone Ciepło Sp. z o.o., obejmujące kotłownię na biomasę. Dzięki prowadzonym działaniom inwestycyjnym, infrastruktura ciepłownicza stale się rozwija i obejmuje coraz to większą powierzchnię Miasta. Również w kolejnych latach planowana jest dalsza rozbudowa sieci ciepłowniczej, co wpłynie zarówno na poprawę jakości życia mieszkańców, jak i będzie miało pozytywny efekt ekologiczny. Niewielki udział mają odnawialne źródła energii – energia słoneczna i geotermalna – jednak ich obecność wskazuje na potencjał do dalszego rozwoju. Dodatkowo w Mieście funkcjonuje kanalizacja deszczowa o długości 65,7 km, co stanowi ważny element w kontekście gospodarowania wodami opadowymi i adaptacji do zmian klimatu. Należy jednocześnie zaznaczyć, że kanalizacja deszczowa jest w niezadowalającym stanie technicznym i aby należycie spełniać swoje funkcje wymaga dalszej modernizacji, szczególnie pod kątem przepustowości podczas intensywnych opadów deszczu.

System gospodarki odpadami komunalnymi w Ostródzie funkcjonuje w oparciu o Związek Gmin Regionu Ostródzko-İławskiego „Czyste Środowisko”, przy czym obsługę operacyjną w 2024 roku realizowała firma Koma Sp. z o.o. Miasto prowadzi selektywną zbiórkę odpadów w podziale na sześć frakcji, jednak mimo wdrożonego systemu, w latach 2021–2024 tylko raz osiągnięto wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – w 2023 roku. W analizowanym okresie ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na mieszkańca wahała się od 0,39 do 0,41 Mg, a poziom segregacji oscylował wokół 48-50%, co wskazuje na umiarkowaną skuteczność działań w tym obszarze. Łączna masa odpadów zmieniała się w czasie, z wyraźnym spadkiem w latach 2022-2023 i wzrostem w 2024 roku. Dodatkowym wyzwaniem jest brak Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Ostródy – mieszkańcy muszą korzystać z obiektów zlokalizowanych w innych gminach, oddalonych o kilkanaście do kilkudziesięciu kilometrów, co może ograniczać realną dostępność usług selektywnej zbiórki. W celu ułatwienia mieszkańcom oddawania określonych frakcji odpadów, coraz częściej organizowane są zbiórki np. tekstyliów czy opon.

Jakość powietrza na terenie Ostródy podlega monitoringowi zarówno przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, jak i przez lokalne czujniki zainstalowane w ramach działań samorządowych. Miasto należy do strefy warmińsko-mazurskiej, w której w latach 2020-2024 corocznie odnotowywano przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń – zwłaszcza benzo(a)pirenu w pyłe PM10. Dodatkowo w 2022 roku przekroczono dopuszczalne stężenie samego pyłu PM10. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza w Ostródzie jest tzw. niska emisja pochodząca z indywidualnych źródeł ciepła, szczególnie w sezonie grzewczym, oraz emisja komunikacyjna wzdłuż głównych tras. Choć dla większości substancji klasyfikacja jakości powietrza utrzymywała się w klasie A, powtarzające się przekroczenia benzo(a)pirenu wskazują na konieczność intensyfikacji działań ograniczających emisję ze źródeł indywidualnych i komunikacyjnych.

Zmiany klimatyczne stanowią coraz bardziej istotne wyzwanie dla funkcjonowania Miasta. Ostróda znajduje się na obszarze narażonym na ekstremalne zjawiska pogodowe, w tym intensywne opady i fale upałów, co zwiększa ryzyko lokalnych podtopień oraz presji na infrastrukturę techniczną i środowiskową. W dokumentach planistycznych wskazano obszary zagrożone podtopieniami, zlokalizowane wzdłuż Kanału Elbląskiego i przy ujściu rzeki Drwęcy do Jeziora Drwęckiego. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury, zwiększającej retencję wodną oraz odporność Miasta na skutki zmian klimatu.

Zasoby energii odnawialnej w Ostródzie są wykorzystywane w ograniczonym zakresie. Miasto promuje wykorzystanie odnawialnych źródeł energii głównie poprzez działania informacyjne oraz zachęty inwestycyjne, jednak ich skala nie jest wystarczająca do osiągnięcia długofalowych celów klimatycznych. Potrzebne są dalsze działania w kierunku rozwoju mikrogeneracji, modernizacji energetycznej budynków komunalnych oraz poprawy efektywności energetycznej infrastruktury technicznej Miasta.

3.

Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Na tle powiatu ostródzkiego Miasto Ostróda pełni rolę wiodącego ośrodka gospodarczego. W 2023 roku zarejestrowanych było tu 3 667 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 36,8% wszystkich firm w powiecie. Choć udział ten wskazuje na silną pozycję lokalnej gospodarki, to dynamika przyrostu liczby podmiotów gospodarczych w latach 2019-2023 była niższa niż w innych gminach powiatu, takich jak gmina Morąg czy gmina Ostróda. Może to świadczyć o potrzebie działań stymulujących rozwój przedsiębiorczości w Mieście, ale również o poszukiwaniu przez inwestorów miejsc lokalizacji swoich działalności na obszarach podmiejskich, które często oferują bardziej dostępne i przestrzenne tereny inwestycyjne. Miasto Ostróda, ze względu na ograniczoną dostępność powierzchni możliwej do zagospodarowania, coraz częściej napotyka bariery przestrzenne rozwoju – zarówno dla zabudowy mieszkaniowej, jak i funkcji gospodarczych.

Struktura sektora gospodarczego w Ostródzie wskazuje na stosunkowo dużą dywersyfikację działalności gospodarczej. Dominującymi sektorami są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (16,9%), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (13,6%) oraz budownictwo (12%). Znaczny odsetek przedsiębiorstw funkcjonuje również w przetwórstwie przemysłowym (9,6%) oraz pozostałych usługach (9%). Taka struktura działalności świadczy o dość zróżnicowanym lokalnym rynku pracy, który może być odporniejszy na wahania koniunktury gospodarczej.

Biorąc pod uwagę wielkości przedsiębiorstw, zdecydowana większość firm zatrudnia do 249 pracowników, z czego około 40 podmiotów zatrudnia od 50 do 249 osób, choć występuje również kilka większych podmiotów. Niektóre z firm działających na terenie Ostródy to podmioty z udziałem kapitału zagranicznego, działające w branżach jachtów żaglowych i motorowych, produkcji łodzi z form powierzonych, oraz produkcji, naprawy i konserwacji lokomotyw oraz taboru szynowego.

Zarówno w Mieście Ostróda jak i jego okolicach, branża jachtowa pozostaje jednym z kluczowych pracodawców. Funkcjonują tu firmy produkujące podzespoły, elementy wyposażenia, tapicerki, jak i całe łodzie, jachty żaglowe i motorowe. Warto zaznaczyć, że przedsiębiorstwa z branży jachtowej, oprócz działalności produkcyjnej, aktywnie angażują się w życie lokalne, wspierając inicjatywy kulturalne i sportowe w Ostródzie i regionie. Istotną gałęzią gospodarki Ostródy i jej okolic jest również branża mięsna. Przedsiębiorstwa te, usytuowane zarówno w Mieście jak i na obszarach podmiejskich, oferują wiele miejsc pracy zarówno dla mieszkańców Miasta Ostróda jak i okolicznych terenów. Poza branżą jachtową i mięsną, warto wskazać również zakłady stolarskie i meblowe, będące dużym pracodawcą w okolicy.

Z analizy danych dotyczących rejestracji i wyrejestrowywania działalności gospodarczej wynika, że w latach 2019-2023 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w Ostródzie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Choć wskazuje to na dodatni bilans przedsiębiorczości, to różnice te malały w kolejnych latach analizowanego okresu, co może świadczyć o rosnących barierach dla prowadzenia działalności gospodarczej lub ograniczonej atrakcyjności inwestycyjnej Miasta, wynikającej m.in. z braku dostępnej przestrzeni do zagospodarowania.

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych przypadających na 1 tys. mieszkańców w Ostródzie był wyższy niż średnia dla gmin województwa warmińsko-mazurskiego i powiatu ostródzkiego. Pomimo tego, na tle jednostek porównawczych (takich jak Giżycko czy Mrągowo) Ostróda wypadła słabiej, co wskazuje na potrzebę dalszego wzmacniania lokalnej przedsiębiorczości i wspierania rozwoju firm.

Na rynku pracy Miasto Ostróda odznacza się korzystnymi wskaźnikami. W latach 2019-2023 średnia stopa bezrobocia wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym była niższa niż w powiecie ostródzkim i województwie warmińsko-mazurskim. Najniższy poziom bezrobocia odnotowano w 2023 roku (2,9%), co świadczy o dobrej kondycji rynku pracy. Jednakże struktura bezrobotnych w powiecie wskazuje, że problem bezrobocia dotyczy głównie osób o niskim poziomie wykształcenia oraz osób w wieku średnim, co może oznaczać niedostosowanie ofert pracy do kompetencji tych grup.

W 2024 roku w powiecie ostródzkim zaobserwowano deficyty zawodowe w wielu grupach – m.in. wśród pracowników ochrony zdrowia, nauczycieli, kierowców czy monterów. Taka sytuacja może wskazywać na potrzebę wsparcia kształcenia zawodowego i systemów przekwalifikowań. Deficyt rąk do pracy w strategicznych sektorach może w dłuższej perspektywie ograniczać rozwój gospodarczy regionu, w tym samej Ostródy.

W kontekście lokalnego rynku pracy warto zauważyć, że część braków kadrowych uzupełniana jest przez migrantów, których udział w populacji Ostródy jest wyższy niż średnia wojewódzka oraz wskaźniki notowane w grupie porównawczej. Choć osoby te wnoszą istotny wkład w funkcjonowanie lokalnej gospodarki, ich obecność generuje również dodatkowe potrzeby w zakresie systemu wsparcia społecznego oraz zasobów finansowych. Rosnące zróżnicowanie kulturowe, związane z napływem ludności z różnych kręgów kulturowych, stanowi z jednej strony potencjał rozwojowy, a z drugiej wyzwanie w obszarze integracji społecznej, utrzymania porządku publicznego oraz budowania spójnej, inkluzywnej wspólnoty lokalnej.

Na lokalnym rynku pracy widoczne są silne powiązania funkcjonalno-przestrzenne między Miastem Ostróda, a otaczającą je Gminą Ostróda. Zarówno w Mieście, jak i w bezpośrednim jego sąsiedztwie zlokalizowane są duże zakłady pracy, które zatrudniają mieszkańców z całej okolicy, niezależnie od granic administracyjnych. Obecność istotnych przedsiębiorstw oferujących wiele miejsc pracy, przekłada się na relatywnie niską stopę bezrobocia w Ostródzie na tle powiatu czy województwa. Przemysł jachtowy, mięsny czy meblarski tworzą stabilne fundamenty gospodarki lokalnej, przyczyniając się do rozwoju społeczno-gospodarczego całego obszaru. Choć silna pozycja kilku dominujących branż stanowi istotny atut gospodarczy Ostródy, to ich koncentracja sprawia, że w przypadku kryzysu gospodarczego lub wahań koniunktury w tych sektorach, lokalny rynek pracy może być szczególnie podatny na destabilizację – co podkreśla znaczenie budowania elastyczności i odporności struktury zatrudnienia w Mieście.

W zakresie funkcji rolniczej Ostróda posiada marginalny potencjał, co wynika z miejskiego charakteru jednostki. Przewiduje się, że w kolejnych latach znaczenie tej funkcji będzie dalej maleć ze względu na rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Struktura dochodów Miasta Ostróda, w której dominującą pozycję stanowią dotacje i subwencje, świadczy o ograniczonej samodzielności finansowej jednostki. Uzależnienie od środków zewnętrznych obniża zdolność Miasta do kształtowania niezależnej polityki rozwojowej i utrudnia elastyczne reagowanie na lokalne potrzeby. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę konsekwentnego wzmacniania dochodów własnych oraz poszukiwania stabilnych źródeł finansowania zewnętrznego o charakterze inwestycyjnym.

Niska relacja dochodów ogółem na mieszkańca w porównaniu do jednostek z grupy porównawczej oraz przeciętnego poziomu w regionie i kraju ogranicza potencjał rozwojowy Miasta. Pomimo korzystnych tendencji wzrostu dochodów w ostatnich latach, Ostróda pozostaje w grupie jednostek o relatywnie słabszej pozycji finansowej, co w dłuższej perspektywie może wpływać na tempo realizacji kluczowych zadań publicznych i inwestycyjnych.

Dotychczasowe doświadczenie Miasta w zakresie pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych (w tym funduszy UE i środków z Rządowego Funduszu Polski Ład) wskazuje na wysoki potencjał Ostródy w zakresie absorpcji funduszy pozabudżetowych. Utrzymanie i rozwijanie tego potencjału wymaga jednak stałego wzmacniania kompetencji instytucjonalnych oraz planowania inwestycji w sposób odpowiadający priorytetom przyszłych okresów programowania.

W odniesieniu do lokalnego rozwoju gospodarczego, coraz istotniejsze stają się kwestie związane z bezpieczeństwem i obronnością. Ostróda posiada silne, historyczne uwarunkowania wojskowe, czego świadectwem są zlokalizowane na jej terenie kompleksy „Białych” i „Czerwonych” Koszar, przez wiele lat stanowiące zaplecze dla funkcjonowania jednostek wojskowych. W ostatnich latach nastąpił powrót struktur wojskowych do Miasta – obecność batalionu czołgów jako elementu szerszego układu obronnego wpisuje się w rosnące znaczenie Ostródy na mapie bezpieczeństwa regionu. Położenie w centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w relatywnie bliskiej odległości od granicy z Federacją Rosyjską, a także usytuowanie przy ważnych szlakach komunikacyjnych sprawiają, że Miasto postrzegane może być jako przestrzeń o podwyższonym znaczeniu strategicznym. W związku z tym konieczne jest uwzględnianie aspektów bezpieczeństwa i obronności w lokalnym planowaniu rozwoju, w tym przygotowanie infrastruktury kryzysowej, rozwój systemu schronów oraz zacieśnianie współpracy ze służbami i administracją centralną odpowiedzialną za kwestie bezpieczeństwa narodowego.

4.

Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

W 2024 roku, zgodnie z danymi GUS, Miasto Ostróda zamieszkiwało 31 028 osób, co stanowiło 31,6% populacji powiatu ostródzkiego. Należy jednocześnie zaznaczyć, że dane Banku Danych Lokalnych GUS różnią się od informacji udostępnianych przez Urząd Miejski w Ostródzie, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze – zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego na koniec 2024 roku Miasto liczyło 29 731 mieszkańców. Na tle pozostałych gmin, Ostróda wyróżniała się najwyższą gęstością zaludnienia (2 216,3 os./km²), co potwierdza jej centralną pozycję osadniczą w skali lokalnej. Mimo silnego znaczenia demograficznego, w analizowanym okresie 2020–2024 w Ostródzie zaobserwowano stopniowy spadek liczby ludności – ubytek wyniósł ponad 1 100 osób, a dynamika zmiany liczby ludności kształtowała się na poziomie 99,1%. Zmiany te wpisują się w ogólnoregionalny trend depopulacyjny dotyczący małe i średnie miasta, przy czym skala zjawiska w Ostródzie była umiarkowana. Warto jednak zauważyć, że Miasto znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Gminy Ostróda, która pełni funkcję strefy osiedleńczej z dostępnością terenów pod zabudowę, co skutkuje odpływem ludności z centrum na obszary peryferyjne. Pogarszająca się struktura demograficzna znajduje odzwierciedlenie również w ujemnym przyroście naturalnym oraz ujemnym saldzie migracji – w 2024 roku wartość salda migracji na 1 000 mieszkańców w Ostródzie wyniosła -3,60, a przyrost naturalny -5,79, co pogłębia negatywne zmiany ludnościowe.

W tym samym czasie obserwowano niekorzystne zmiany w strukturze wieku mieszkańców. W latach 2020-2024 udział osób w wieku 25-34 lat spadł z 14,4% do 13,0%, co świadczy o odpływie ludności młodej i aktywnej zawodowo. Jednocześnie dynamicznie wzrastał udział osób w wieku poprodukcyjnym (z 31,4% do 37,7%), co może w najbliższych latach generować presję na system pomocy społecznej i zdrowotnej oraz prowadzić do zwiększenia wydatków w tych obszarach. Ubytek mieszkańców w wieku produkcyjnym (spadek o ponad 1 300 osób) w połączeniu z równoczesnym wzrostem populacji senioralnej i spadkiem liczby dzieci i młodzieży sygnalizuje przyszłe trudności w zapewnieniu zastępowalności pokoleń na lokalnym rynku pracy. Zachodzące zmiany jednoznacznie wskazują na konieczność prowadzenia zintegrowanej, długofalowej polityki demograficznej, prorodzinnej oraz senioralnej, z uwzględnieniem relacji funkcjonalnych z Gminą Ostróda. W tym kontekście coraz bardziej istotne staje się tworzenie warunków umożliwiających pozostanie w Mieście, w tym wzrost dostępności mieszkań na wynajem dla młodych i aktywnych zawodowo mieszkańców, którzy mogliby związać z Ostródą swoją przyszłość.

W 2024 roku Miasto Ostróda dysponowało rozbudowaną siecią placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3 oraz dobrze rozwiniętym systemem przedszkolnym, obejmującym zarówno placówki publiczne, jak i niepubliczne. Wysoki poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego, świadczy o zdolności Miasta do zaspokajania potrzeb nie tylko swoich mieszkańców, ale również rodzin z terenów sąsiednich, w tym z Gminy Ostróda. Stanowi to istotny atut rozwojowy i wpływa pozytywnie na możliwość łączenia ról rodzinnych i zawodowych przez mieszkańców, wspierając tym samym aktywizację zawodową rodziców oraz zwiększając atrakcyjność osiedleńczą Miasta na tle regionu.

System oświaty podstawowej w Mieście Ostróda charakteryzuje się szeroką dostępnością i dobrą jakością infrastruktury edukacyjnej. Wszystkie placówki prowadzą świetlice oraz zapewniają dostęp do nowoczesnego wyposażenia dydaktycznego, sal sportowych oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, choć w niektórych przypadkach występują różnice w poziomie wyposażenia lub dostępności specjalistycznego personelu. Pomimo tych różnic, szkoły realizują liczne programy edukacyjne, sportowe i ekologiczne, co sprzyja wszechstronnemu rozwojowi uczniów i pozytywnie wpływa na lokalny kapitał społeczny.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach podstawowych na terenie Ostródy pozostają na poziomie porównywalnym lub wyższym względem średnich wojewódzkich i powiatowych. Wskazuje to na stabilny i wysoki poziom nauczania w Mieście, choć rozbieżności pomiędzy wynikami poszczególnych szkół wskazują na konieczność dalszych działań w kierunku wyrównywania jakości kształcenia. Szczególną uwagę należy zwrócić na szkoły, które systematycznie osiągają niższe wyniki, ponieważ może to wpływać na szanse edukacyjne ich absolwentów i dalszy rozwój społeczny mieszkańców.

Znaczący wzrost wydatków w dziale oświata i wychowanie w latach 2019-2024, przy jednoczesnym obniżeniu stopnia pokrycia kosztów subwencją oświatową, wskazuje na rosnące obciążenia budżetu miasta związane z funkcjonowaniem lokalnego systemu edukacji. Trend ten potwierdza konieczność dalszego inwestowania w jakość i dostępność edukacji oraz utrzymania jej standardów, co może stanowić wyzwanie dla

potencjału finansowego jednostki w przyszłości, zwłaszcza w kontekście demograficznych zmian społecznych i rosnących kosztów bieżących.

Za rozwój i koordynację działań w zakresie sportu na terenie Miasta Ostróda odpowiada przede wszystkim Ostródzkie Centrum Sportu i Rekreacji (OCSiR), które zarządza kluczowymi obiektami oraz organizuje zajęcia, turnieje i wydarzenia sportowe skierowane do różnych grup wiekowych (w tym m.in. Ostróda CUP). W działaniach tych aktywnie uczestniczą także lokalne kluby sportowe oraz stowarzyszenia, które wspierają organizację rozgrywek, treningów i wydarzeń popularyzujących aktywność fizyczną. Obiekty takie jak stadion lekkoatletyczny, hala sportowo-widowiskowa, kompleks sportowo-rekreacyjny przy ul. 3 Maja czy wyciąg nart wodnych pozwalają na prowadzenie szerokiej oferty zajęć i imprez, choć wiele z nich wymaga modernizacji. Rozwój tej infrastruktury, przy jednoczesnym wsparciu organizacji pozarządowych, pozostaje kluczowym elementem budowania lokalnej tożsamości sportowej i propagowania aktywności fizycznej. Ostróda konsekwentnie zamierza rozwijać swój sportowy potencjał, wzmacniając pozycję jednego z aktywniejszych ośrodków sportowych w regionie – zarówno w tradycyjnych dyscyplinach zespołowych, jak i w sportach wodnych czy rekreacji plenerowej.

W obszarze kultury kluczową rolę pełni Centrum Kultury w Ostródzie, odpowiedzialne za organizację i koordynację większości miejskich inicjatyw artystycznych i społecznych. Do najbardziej rozpoznawalnych wydarzeń należą m.in. Ostróda Reggae Festival, Dni Ostródy czy Ostródzkie Dni Morza. Szczególne znaczenie w tym kontekście ma amfiteatr – jeden z najbardziej charakterystycznych obiektów Miasta, stanowiący główną scenę wydarzeń plenerowych i jedną z wizytówek życia kulturalnego Ostródy. Ważną rolę odgrywają również instytucje takie jak Muzeum w Ostródzie czy Miejska Biblioteka Publiczna, oferujące działania edukacyjne, animacyjne i integracyjne, skierowane do różnych grup mieszkańców. Kolejnym ważnym miejscem na mapie Ostródy jest „Młodzieżownia” – przestrzeń stworzona w Galerii Mazurskiej z inicjatywy Burmistrza i Młodzieżowej Rady Miasta, dedykowana młodzieży od 13. roku życia jako miejsce spotkań, warsztatów oraz rozwoju własnych inicjatyw pod opieką animatora. Warto w tym miejscu wspomnieć również o „Ostródologii” – zapoczątkowanej w 2025 roku inicjatywie społecznej promującej lokalny patriotyzm wśród dzieci i młodzieży, w ramach której organizowane są m.in. zajęcia edukacyjne o historii miasta, wydarzenia sportowe, wycieczki do lokalnych instytucji oraz nawiązująca do herbu Ostródy Parada Smoków. W działania kulturalne włączają się również organizacje pozarządowe, które współtworzą ofertę kulturalną Miasta oraz realizują oddolne inicjatywy. Mimo szerokiego wachlarza aktywności, istotnym wyzwaniem pozostaje konieczność modernizacji części infrastruktury oraz dostosowania jej do współczesnych potrzeb użytkowników, zarówno pod względem funkcjonalnym, jak i dostępnościowym.

Bezpieczeństwo publiczne w Mieście Ostróda jest zapewniane przez szeroki wachlarz służb i instytucji, w tym Policję, Straż Miejską oraz jednostki Straży Pożarnej. Dzięki obecności Komendy Powiatowej Policji i struktur Państwowej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej ujętych w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, możliwe jest skuteczne reagowanie na zagrożenia, prowadzenie działań profilaktycznych oraz zabezpieczanie wydarzeń masowych. Pomimo funkcjonującego systemu ochrony porządku publicznego, zauważalna jest potrzeba dalszego rozwoju infrastruktury technicznej, w tym rozbudowy systemu monitorującego wraz z zapleczem organizacyjnym i kadrowym, co przyczyni się do poprawy wykrywalności wykroczeń oraz zwiększenia skuteczności interwencji służb.

Miasto Ostróda cechuje się aktywnym środowiskiem organizacji pozarządowych, które wspierają lokalne inicjatywy społeczne i pełnią ważną rolę w realizacji zadań publicznych. W 2024 roku Miasto Ostróda przyznało niemal 1,5 mln zł dotacji dla organizacji pozarządowych, które realizowały część zadań publicznych m.in. w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, opieki nad bezdomnymi zwierzętami, pomocy społecznej i działalności charytatywnej, nauki, ekologii, kultury czy ochrony zdrowia. Organizacje pozarządowe stanowią istotny potencjał dla realizacji wybranych zadań dla lokalnej społeczności, jednak wymagają w tym celu wsparcia, zarówno finansowego, jak i doradczego oraz organizacyjnego. W związku z tym, wskazane jest podjęcie działań nastawionych na budowanie trwałego potencjału organizacji pozarządowych poprzez rozwijanie ich samodzielności, kompetencji projektowych i organizacyjnych, co pozwoli im pełnić jeszcze bardziej aktywną i uzupełniającą rolę wobec instytucji miejskich, a w dłuższej perspektywie również może częściowo odciążyć budżet Miasta.

W Ostródzie działa również Młodzieżowa Rada Miasta, aktywnie angażująca się w sprawy młodzieży i organizację lokalnych inicjatyw. Współdecydowanie mieszkańców wspierają również Zielone Budżety Rad Osiedli, przeznaczone na działania związane m.in. z zielono-niebieską infrastrukturą.

Na terenie Miasta Ostróda zlokalizowana jest rozwinięta infrastruktura ochrony zdrowia, której trzon stanowi szpital powiatowy z rozbudowaną strukturą oddziałów i poradni, a także liczne placówki POZ i gabinety specjalistyczne, za które również w większości odpowiada powiat ostródzki.

Miasto Ostróda dysponuje dość rozbudowaną infrastrukturą pomocy społecznej, na czele z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostródzie. W jego strukturach funkcjonuje szereg wyspecjalizowanych placówek, takich jak Dzienny Dom Senior+, Klub Senior+ czy Placówka Wsparcia Dziennego pn. Świetlica Środowiskowa „Stacykowo”, które odpowiadają na zróżnicowane potrzeby mieszkańców – od dzieci po osoby starsze i z niepełnosprawnością. Mnogość usług świadczonych przez MOPS oraz zachodzące zmiany w pomocy społecznej, w tym nastawienie na deinstytucjonalizację usług społecznych, wpłynęło na podjęcie działań zmierzających do przekształcenia MOPS w Ostródzie w Centrum Usług Społecznych, co pozwoli na szerszą integrację dotychczas realizowanych usług i lepsze dostosowanie ich do zróżnicowanych potrzeb lokalnej społeczności. Kolejną jednostką organizacyjną pomocy społecznej jest Środowiskowy Dom Samopomocy „Bratek”, świadczy dzienną pomoc dla osób przewlekłe psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ A, B, C), oferując treningi samoobsługi i umiejętności społecznych. Placówka działa w trzech lokalizacjach na terenie Miasta, w tym jednej specjalistycznej – dedykowanej osobom z chorobą Alzheimera – i zapewnia łącznie 60 miejsc. ŚDS „Bartek” pełni istotną rolę w integracji społecznej uczestników, współpracując z rodzinami, służbą zdrowia i instytucjami lokalnymi. Tak szeroka oferta wsparcia przyczynia się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i integracji mieszkańców z różnych grup wiekowych.

Na przestrzeni ostatnich lat zauważa się systematyczne rozszerzanie katalogu usług opiekuńczych, w tym teleopieki i opieki wytchnieniowej, co świadczy o dostosowywaniu się lokalnego systemu wsparcia do zmieniających się potrzeb społecznych, zwłaszcza w kontekście starzejącego się społeczeństwa.

W latach 2019-2023 w Ostródzie obserwowano sukcesywny spadek liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, co może świadczyć o stopniowej poprawie sytuacji społeczno-ekonomicznej mieszkańców. Pomimo pozytywnej tendencji, nadal widoczny jest wysoki odsetek rodzin korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności czy choroby, co wskazuje na konieczność dalszego rozwijania systemu usług społecznych, w tym mieszkań wspomaganych i treningowych oraz opieki środowiskowej.

Ostróda pozostaje centralnym ośrodkiem usługowym, edukacyjnym, kulturalnym i komunikacyjnym nie tylko dla mieszkańców Miasta, ale również obszarów podmiejskich, zwłaszcza Gminy Ostróda, z którą tworzy funkcjonalnie powiązany układ. Mieszkańcy Gminy regularnie korzystają z infrastruktury miejskiej – szkół, instytucji kultury, obiektów sportowo-rekreacyjnych, usług medycznych oraz szerokiej oferty handlowej i gastronomicznej. Codzienne przepływy osób – związane z edukacją, pracą, dostępem do kultury, ochrony zdrowia, infrastruktury sportowej i oferty handlowo-usługowej – potwierdzają realny, ponadadministracyjny zasięg oddziaływania Miasta. W kontekście nasilającego się zjawiska suburbanizacji, które skutkuje odpływem mieszkańców i rejestrowanych dochodów podatkowych poza granice Miasta, zrównoważony rozwój terytorialny wymaga działań dostosowujących obecny układ przestrzenno-funkcjonalny do rzeczywistych procesów społeczno-gospodarczych. Kluczowe staje się więc takie kształtowanie polityki miejskiej, które umożliwi efektywne zarządzanie wspólną przestrzenią i zapewni adekwatny poziom finansowania usług publicznych, z których korzystają zarówno mieszkańcy Miasta, jak i sąsiadujących terenów.

5. Jakość życia w Mieście – wyniki badań ankietowych

W celu zdiagnozowania stanu społeczno-gospodarczego Miasta Ostróda przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród mieszkańców. Odpowiedzi udzielać można było poprzez kwestionariusz dostępny on-line. Badanie było anonimowe, a udział dobrowolny dla wszystkich zainteresowanych. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców oraz interesariuszy strategii na temat jakości życia w Ostródzie oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu kilku obszarów funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, a poruszane tematy dotyczyły społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni, środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki, rekreacji, edukacji i kultury.

Badanie ankietowe trwało od 5 do 31 sierpnia 2025 roku. Łącznie zebrano 251 odpowiedzi. Wśród respondentów przeważały kobiety, które stanowiły 68,5% ankietowanych. Analizując strukturę wieku osób biorących udział w badaniu, należy stwierdzić, iż najliczniej reprezentowaną grupą były osoby w wieku 36-45 lat (45,8% ankietowanych). Stosunkowo silnie reprezentowane były również grupy wiekowe 46-55 lat (25,5%)

oraz 26-35 lat (17,9%). W badaniu uczestniczyli również młodszy mieszkańcy (poniżej 26 roku życia) oraz osoby powyżej 56 lat, jednak stanowili mniejszy odsetek respondentów. Pod względem zatrudnienia, największy odsetek stanowiła grupa osób pracujących poza rolnictwem i poza prowadzeniem własnej działalności gospodarczej (78,5%), jednak wśród ankietowanych znaleźli się również przedsiębiorcy, emeryci i renciści, osoby bezrobotne i uczniowie lub studenci.

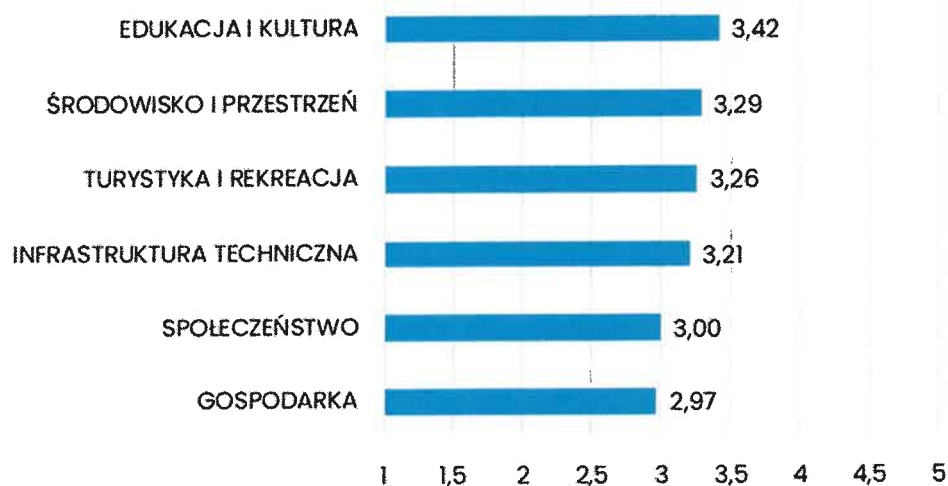
W badaniu ankietowym mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę wielu aspektów funkcjonowania Ostródy, obejmujących różnorodne obszary życia codziennego. Warto jednak zaznaczyć, że nie wszystkie kwestie poruszane w ankiecie znajdują się bezpośrednio w gestii Miasta – część z nich, jak np. dostęp do specjalistycznych usług medycznych, kwestie związane z rynkiem pracy czy stan wybranych odcinków infrastruktury drogowej, stanowi zadania samorządu powiatowego. Mimo to, z uwagi na ich bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców Ostródy, uwzględnienie ich w badaniu było niezbędne do uzyskania pełnego obrazu sytuacji społeczno-gospodarczej.

5.1. Ocena sytuacji w Mieście

W przeprowadzonym badaniu ankietowym przyjęto skalę od 1 do 5, gdzie:

- 1 – oznacza „bardzo źle”,
- 2 – oznacza „źle”,
- 3 – oznacza „dostatecznie/zadawalająco/neutralnie”,
- 4 – oznacza „dobrze”,
- 5 – oznacza „bardzo dobrze”.

Mieszkańcy najwyżej ocenili działania w zakresie edukacji i kultury – średnia ocen dla tego obszaru wyniosła 3,42. Z kolei najniżej oceniony został aspekt związany z gospodarką – średnia ocena dla tego obszaru wyniosła 2,97.

Ryc. . Średnia ocena rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

W poniższej tabeli przedstawiono średnią ocenę poszczególnych komponentów, które wchodziły w skład przedstawionych powyżej obszarów rozwojowych. W przeprowadzonym badaniu ankietowym najwyżej oceniono: walory środowiska przyrodniczego (4,14), dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (4,00) oraz dostępność usług i sklepów (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze, sklepy odzieżowe, basen) (4,00). Z kolei najniżej oceniono: dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,96), możliwości zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Miasta (2,13) oraz możliwości zawodowe dla osób z wykształceniem wyższym (2,32). Przy interpretacji wyników ankietyzacji należy mieć na uwadze, że część ocenianych elementów – szczególnie w zakresie ochrony zdrowia, rynku pracy czy infrastruktury drogowej –

stanowią zadania innych samorządów, mimo że bezpośrednio wpływają na codzienne funkcjonowanie mieszkańców Miasta.

Tab. . Ocena poszczególnych komponentów w badanych obszarach rozwojowych w Mieście Ostróda

Edukacja i kultura	Ocena:
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	4,00
działalność instytucji kultury (np. centrum kultury, biblioteki, muzeum)	3,71
jakość infrastruktury przedszkolnej	3,62
dostęp do edukacji przedszkolnej	3,60
jakość edukacji przedszkolnej	3,56
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, itp.)	3,54
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)	3,52
jakość edukacji w szkołach podstawowych	3,50
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	3,44
jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, itp.)	3,42
dostęp do obiektów kulturalnych (godziny i dni otwarcia, itp.)	3,40
jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych	3,38
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach (stypendia)	3,08
organizacja dowozu dzieci do szkół	2,98
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach	2,96
dotatkowa oferta w szkołach (koła zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia, itp.)	2,95
Środowisko i przestrzeń	Ocena:
walory środowiska przyrodniczego	4,14
dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)	3,79
jakość powietrza	3,77
czystość terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)	3,53
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,28
estetyka (czystość przestrzeni publicznych, ilość reklam na terenie Miasta)	3,14
oferta działań wspierających ochronę środowiska (np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła)	3,12
system odbioru odpadów	3,05
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie; dotyczy terenów zielonych, terenów budowlanych, terenów publicznych)	2,98
rozwój odnawialnych źródeł energii	2,83
świadomość ekologiczna mieszkańców	2,60
Turystyka i rekreacja	Ocena:
atrakcyjność turystyczna	3,77

poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)	3,54
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	3,54
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	3,52
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,40
poziom bazy gastronomicznej	3,33
oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci	3,16
oferta spędzania wolnego czasu dla seniorów	2,78
oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży	2,77
oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych	2,75
Infrastruktura techniczna	Ocena:
jakość sieci gazowej	3,61
jakość sieci wodociągowej	3,51
jakość sieci kanalizacyjnej	3,47
dostępność szerokopasmowego Internetu	3,45
jakość istniejących ścieżek rowerowych	3,28
mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	3,14
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem samochodów osobowych i ciężarowych	3,02
jakość sieci kanalizacji deszczowej	2,93
stan dróg	2,87
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwości traktowania ich jako alternatywy dla transportu samochodowego)	2,85
Spoleczeństwo	Ocena:
zadowolenie z obsługi świadczonej przez Urząd Miejski	3,67
jakość opieki w żłobkach/klubach dziecięcych	3,58
bezpieczeństwo publiczne	3,35
dostępność architektoniczna budynków administracji publicznej	3,31
poziom cyfryzacji usług publicznych	3,27
dostęp do żłobków/klubów dziecięcych	3,21
aktywność organizacji pozarządowych (NGO) na terenie Miasta	3,03
aktywność mieszkańców na rzecz Miasta (np. wolontariat, partycypacja społeczna, inicjatywy oddolne)	3,02
skuteczność działania pomocy społecznej	2,92
wsparcie osób starszych (np. domy pomocy społecznej, kluby seniora)	2,92
wsparcie osób niesamodzielnych (np. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)	2,89
dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,68
możliwości zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Miasta	2,13

dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	1,96
Gospodarka	Ocena:
dostępność usług i sklepów (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze, sklepy odzieżowe, basen)	4,00
możliwości zawodowe dla osób z wykształceniem zawodowym	3,30
funkcjonowanie transportu zbiorowego	3,21
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	3,15
możliwości zawodowe dla osób z wykształceniem podstawowym	3,14
atrakcyjność inwestycyjna	2,91
możliwości zawodowe dla osób z wykształceniem średnim	2,86
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,67
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej	2,64
możliwość podjęcia zatrudnienia	2,45
możliwości zawodowe dla osób z wykształceniem wyższym	2,32

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

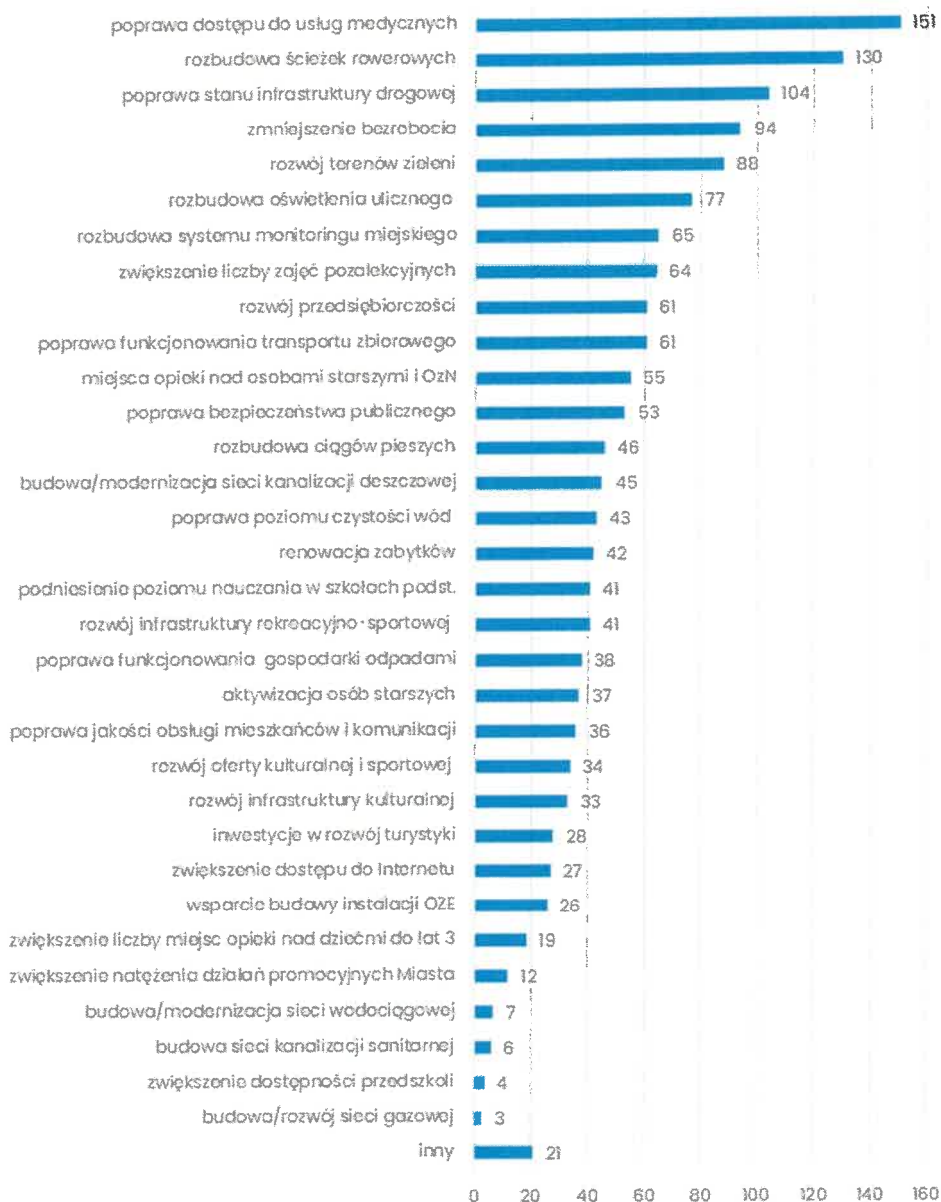
5.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie zapytano także, co według respondentów powinno być wizytówką Miasta. Było to pytanie otwarte, dzięki czemu respondenci zyskali swobodę wskazania komponentu czy miejsca. Poniżej zestawiono najczęściej pojawiające się odpowiedzi bądź obszary tematyczne:

- Jezioro Drwęckie i inne jeziora;
- Bulwar Europejski i moło;
- Amfiteatr i festiwale;
- Zamek i zabytki;
- Czystość i zieleń Miasta;
- Uzupełniająco – kwestie turystyki całorocznej, infrastruktury oraz atrakcyjnego, spójnego wizerunku.

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Miasta Ostróda w przeciągu najbliższych kilku lat. Respondenci najczęściej wskazywali na: poprawę dostępu do usług medycznych, rozbudowę ścieżek rowerowych, poprawę stanu infrastruktury drogowej (w tym m.in. nawierzchni dróg, przejść dla pieszych), zmniejszenie bezrobocia, rozwój terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce, zadrzewienia uliczne), rozbudowę oświetlenia ulicznego oraz rozbudowę systemu monitoringu miejskiego. Całościowe zestawienie priorytetów zdaniem ankietowanych przedstawione zostało na kolejnej rycinie.

Mieszkańcy zostali również poproszeni o ocenę ogólnego zadowolenia z życia w Ostródzie. W skali od 1 do 5, przeważały oceny 4 (wskazało tak 41,4% ankietowanych). Ocenę 3 wskazało 28,3% respondentów, a 18,3% mieszkańców wskazało ocenę 5. Biorąc pod uwagę wszystkie odpowiedzi, średnia ocena wyniosła 3,6, co świadczy o zadowalającym poziomie, jednak wskazuje również na potrzebę dalszego rozwoju w celu poprawy jakości życia mieszkańców. Warto również zaznaczyć, że na pytanie czy ankietowani wiążą swoją przyszłość z Ostródą, aż 64,1% odpowiedziało, że tak, 27,9% nie wie, a tylko 8% ankietowanych nie wiąże swojej przyszłości z Miastem.

Ryc. . Liczba odpowiedzi respondentów na wybrane priorytety rozwojowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

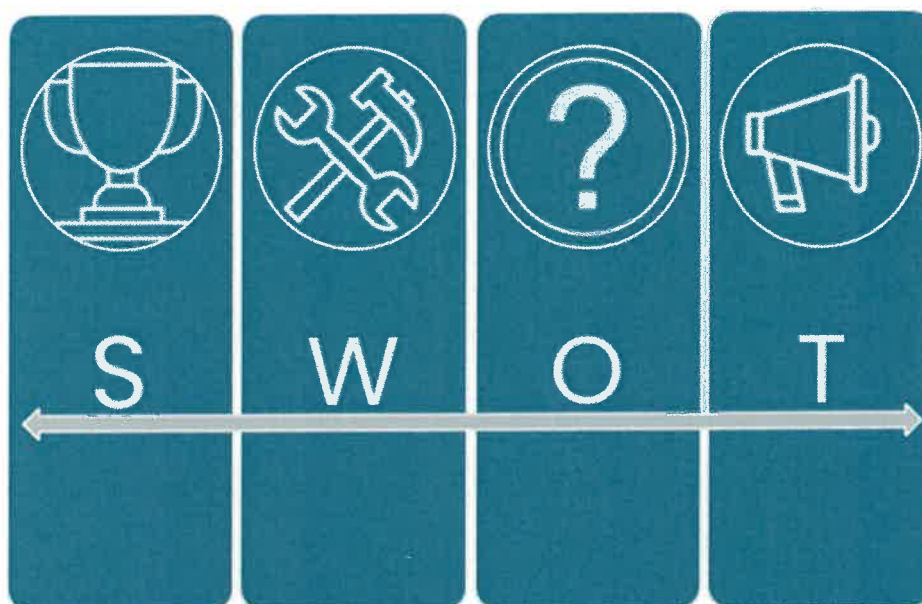
6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest często stosowanym narzędziem diagnozy strategicznej w jednostkach administracji publicznej. To narzędzie pozwala na porównanie **mocnych i słabych** stron jednostki wynikających z jej **wewnętrznego** otoczenia oraz identyfikację **szans i zagrożeń** dla rozwoju, które płyną z otoczenia **zewnętrznego**. Ponadto dzięki analizie SWOT można również określić, jak te elementy wzajemnie na siebie oddziałują.

Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

T (ang. threats)

– **zagrożenia**: wszystko to co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany.

Analizę SWOT dla Miasta Ostróda opracowano bazując na:

diagnozie sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Miasta Ostróda oraz zawartych w niej danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Ostródzie, miejskich jednostek organizacyjnych oraz źródeł zewnętrznych;

wynikach badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców oraz interesariuszy Strategii;

materiale wypracowanym podczas warsztatów strategicznych z interesariuszami.

Analizę SWOT dla Miasta Ostróda przedstawia poniższa tabela.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ·Atrakcyjne położenie geograficzne i środowiskowe – Ostróda zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie licznych jezior, co sprzyja rozwojowi turystyki i rekreacji, a także stanowi o unikatowej tożsamości Miasta. ·Funkcjonowanie istotnych podmiotów gospodarczych oferujących wiele miejsc pracy w Ostródzie i okolicach – szczególnie w branży jachtowej, mięsnej i meblarskiej, angażujących się również w życie lokalne. ·Silnie rozwinięta funkcja turystyczna – wysoka liczba miejsc noclegowych, rozbudowana infrastruktura rekreacyjna, amfiteatr, zamek krzyżacki, Kanał Elbląski, promenada nad jeziorem, ścieżki rowerowe, rozpoznawalność marki turystycznej. ·Szeroka oferta kulturalna, zarówno w zakresie organizacji zajęć cyklicznych jak i rozpoznawalnych wydarzeń, szczególnie festiwalu reggae. ·Szeroka oferta sportowa i potencjał w postaci infrastruktury sportowej, wymagającej jednak poprawy. ·Dobrze rozwinięta sieć edukacyjna – na terenie Miasta funkcjonuje pełne spektrum szkół (podstawowe, licea, technika, branżowe), co zapewnia wysoki poziom dostępności edukacji. ·Relatywnie niskie bezrobocie i aktywna struktura zawodowa mieszkańców – Ostróda charakteryzuje się wskaźnikami bezrobocia niższymi niż średnia krajowa. ·Stale rozwijający się sektor MŚP – duża liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> ·Procesy depopulacyjne – Ostróda doświadcza systematycznego spadku liczby mieszkańców, co wpływa negatywnie na lokalny rynek pracy, edukację i budżet. ·Starzenie się społeczeństwa – postępujący wzrost udziału seniorów w strukturze demograficznej generuje wyzwania w zakresie usług zdrowotnych i społecznych. ·Ograniczona oferta rynku pracy dla osób młodych i wysoko wykwalifikowanych w połączeniu z brakiem atrakcyjnego zasobu mieszkaniowego skutkuje odpływem młodych osób do innych miast lub na tereny podmiejskie. ·Problemy komunikacyjne wewnętrzne i zewnętrzne – zatłoczenie dróg lokalnych, ograniczenia w transporcie publicznym oraz niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych. ·Niewystarczające skomunikowanie z obszarami Gminy Ostróda – osłabia integrację funkcjonalną aglomeracji lokalnej. ·Stosunkowo niewielki potencjał inwestycyjny Miasta – szczególnie ze względu na brak dużych terenów inwestycyjnych w pełni przygotowanych pod działalność gospodarczą, a także ograniczone możliwości rozwoju przestrzennego ze względu na sąsiedztwo gminy obwarunkowej oraz występowanie form ochrony przyrody. ·Zły stan techniczny kanalizacji deszczowej, wymagającej działań modernizacyjnych. ·Nierównomierna jakość infrastruktury, szczególnie

<ul style="list-style-type: none"> · Aktywnie pozyskiwane środki zewnętrzne – Miasto systematycznie sięga po fundusze unijne i krajowe, co umożliwia realizację inwestycji infrastrukturalnych i społecznych. · Rozbudowany system pomocy społecznej i opieki zdrowotnej – funkcjonowanie licznych instytucji wsparcia (w tym m.in. MOPS, Placówka Wsparcia Dziennego pn. Świetlica Środowiskowa „Stacyjkowo”, Klub „Senior+”, Dzienny Dom „Senior+”, ŚDS „Bratek”). · Obecność wyspecjalizowanych jednostek służb mundurowych – Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska i jednostki PSP oraz OSP tworzą system bezpieczeństwa mieszkańców. · Zaawansowane procesy planistyczne i dokumenty strategiczne – Miasto posiada aktualne dokumenty planistyczne, co ułatwia inwestycje i zarządzanie przestrzenią. 	<p>komunikacyjnej i społecznej – występują jeszcze obszary o niskim poziomie dostępu do pełnej infrastruktury społecznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Braki kadrowe w niektórych instytucjach publicznych – zwłaszcza w sektorze edukacji, ochrony zdrowia, pomocy społecznej. · Utrzymujące się wyzwania w zakresie integracji społecznej – występowanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz problemy mieszkaniowe wśród części mieszkańców. · Niewystarczająca świadomość ekologiczna wśród części mieszkańców. · Wzrost ilości odpadów komunalnych – mimo funkcjonującego systemu gospodarki odpadami widoczne są tendencje wzrostowe (wynikające m.in. z niskiej świadomości ekologicznej części mieszkańców), które wymagają dalszych działań edukacyjnych i infrastrukturalnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> · Położenie przy kluczowych trasach (m.in. w okolicach DK16, S7) i w sąsiedztwie Kanału Elbląskiego sprzyja rozwojowi funkcji turystycznych, logistycznych i komunikacyjnych. · Planowane działania zmierzające do poszerzenia granic Miasta. · Rozwój potencjału obronnego i gospodarczego Miasta w związku z powrotem jednostki wojskowej i historycznymi tradycjami militarnymi Ostródy. · Włączenie Ostródy do Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) w dokumentach wojewódzkich umożliwia pozyskiwanie środków z funduszy zewnętrznych. · Silne powiązania funkcjonalne z Gminą Ostróda tworzą potencjał do zintegrowanego planowania usług, transportu i inwestycji. · Wzrost znaczenia regionu Warmii i Mazur jako celu turystyki krajowej i zagranicznej sprzyja rozwojowi bazy noclegowej, rekreacyjnej i gastronomicznej. · Perspektywa finansowa UE (2021–2027 i kolejna) stwarza możliwości realizacji inwestycji w infrastrukturę, rewitalizację i usługi publiczne. · Priorytetyzacja projektów ekologicznych i klimatycznych w programach krajowych i unijnych oraz stopniowy wzrost świadomości środowiskowej społeczeństwa, zwiększa szansę na wsparcie działań z zakresu OZE, retencji czy zielonej infrastruktury. 	<ul style="list-style-type: none"> · Kontynuacja negatywnych trendów demograficznych (depopulacja, starzenie się ludności) – wpływa na wszystkie sfery funkcjonowania Miasta, w tym na rynek pracy, edukację i przychody budżetowe. · Ryzyko związane z geopolitycznym położeniem miasta, w tym bliskością granicy z Rosją, w kontekście potencjalnych zagrożeń militarnych i destabilizacji bezpieczeństwa. · Rosnące znaczenie obszarów podmiejskich (Gminy Ostróda) jako miejsc zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej – odpływ mieszkańców i kapitału inwestycyjnego na tereny dysponujące większymi rezerwami przestrzennymi, przy jednoczesnym korzystaniu z infrastruktury i usług publicznych Miasta Ostróda. · Zjawiska ekstremalne związane ze zmianami klimatycznymi – w tym susze, intensywne opady czy lokalne podtopienia mogące zagrażać infrastrukturze i bezpieczeństwu. · Uzależnienie od sezonowości w turystyce – brak zdywersyfikowanego kalendarza wydarzeń powoduje ograniczenie dochodów z tej gałęzi w miesiącach pozasezonowych. · Ryzyko dalszego wzrostu kosztów usług komunalnych i inwestycyjnych – może ograniczyć skalę realizowanych zadań własnych.

CZĘŚĆ II. : STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU MIASTA OSTRÓDA

1. Misja i wizja

W trakcie procesu strategicznego ustalono MISJĘ oraz WIZJĘ Miasta Ostróda, które stanowiły fundament do określenia celów strategicznych i operacyjnych.

Misja jest kluczowym elementem strategii, który określa główne kierunki rozwoju Miasta. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają Miastu i jego mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie, co jest naszym priorytetem. Jest to ścieżka, którą należy podążać w celu osiągnięcia wizji.

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Miasta Ostróda** brzmi następująco:

Budujemy silną, solidarną i odporną Ostródę – Perłę Mazur, która pomimo swych ograniczeń rozwija się mądrze, wykorzystując swój krajobraz, gospodarczy potencjał i społeczną energię mieszkańców. Naszym celem jest zapewnienie wysokiej jakości życia w bezpiecznym, zintegrowanym i nowoczesnym środowisku – dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Z kolei **wizja** to jasno określony obraz Miasta w 2036 roku, który odzwierciedla aspiracje władz oraz oczekiwania lokalnej społeczności. Wizja pełni rolę drogowskazu – wskazuje kierunek, w którym Miasto powinno zmierzać, aby poprzez konsekwentną realizację zaplanowanych działań, osiągnąć pożądane zmiany i rezultaty. Wizja ukazuje Miasto Ostróda w perspektywie strategicznej – zmienione dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych celów.

Wizja Miasta Ostróda brzmi następująco:

Ostróda w 2036 roku to dynamiczne, odporne i przyjazne Miasto, które dzięki rozsądnemu zarządzaniu przestrzenią i wsparciu lokalnych specjalizacji stało się silnym ośrodkiem gospodarczym, społecznym i turystycznym regionu. To „Perła Mazur” – Miasto, które łączy bezpieczeństwo, jakość życia i troskę o środowisko z innowacyjnością i współpracą mieszkańców. Ostróda wyróżnia się aktywną wspólnotą

lokalną, rozwiniętą ofertą usług oraz otwartością na zmiany i nowe wyzwania.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie analizy aktualnej sytuacji Miasta Ostróda, jego aspektów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i klimatyczno-środowiskowych, a także uwzględniając czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, określono cztery główne cele strategiczne, które mają być osiągnięte w zgodzie z wizją rozwoju Ostródy. W celu skutecznej realizacji założeń strategicznych, wyznaczono również cele szczegółowe (operacyjne), którym przypisano konkretne kierunki działań prowadzące do osiągnięcia zamierzonych rezultatów.

Wyznaczone dla Miasta Ostróda cele strategiczne odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej, które są ze sobą powiązane i wzajemnie się przenikają. W sferze przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej podstawę działań powinno stanowić dążenie do zrównoważonego rozwoju, opartego na racjonalnym gospodarowaniu przestrzenią, ochronie zasobów naturalnych oraz adaptacji do zmian klimatu. Z kolei w sferze gospodarczej i społecznej szczególne znaczenie ma wzmocnianie lokalnego potencjału, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości, integracji społecznej i poprawie jakości życia mieszkańców.

Poniższa tabela przedstawia cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im celami operacyjnymi. Realizacja założonych celów będzie kluczowym elementem w osiągnięciu zamierzonych rezultatów rozwoju Miasta Ostróda.

CELE STRATEGICZNE			
Cel 1	Cel 2	Cel 3	Cel 4

Kształtowanie funkcjonalnej, estetycznej i dostępnej przestrzeni miejskiej Ostródy	Ostróda przyjazna środowisku i odporna klimatycznie	Budowa odpornej, innowacyjnej i rozpoznawalnej gospodarki lokalnej w oparciu o markę Ostródy i jej unikalne zasoby	Ostróda – Miasto wysokiej jakości życia społecznego, włączające, bezpieczne i wspierające rozwój mieszkańców na każdym etapie życia
CELE OPERACYJNE			
1.1. Spójne i partycypacyjne kształtowanie przestrzeni miejskiej	2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i zielono-niebieskiej infrastruktury	3.1. Wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gospodarczego Ostródy poprzez wsparcie lokalnych specjalizacji i rozwój przedsiębiorczości	4.1. Wzmacnianie integracji społecznej, zdrowia i dobrostanu mieszkańców
1.2. Rozwój zintegrowanej infrastruktury transportowej i technicznej	2.2. Zrównoważone zarządzanie wodą i odporność na zmiany klimatu	3.2. Wzmacnianie marki Miasta Ostróda jako „Perły Mazur” i rozwijanie gospodarki w oparciu o lokalną tożsamość i dziedzictwo	4.2. Podnoszenie jakości i dostępności oferty edukacyjnej oraz wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży
1.3. Kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych	2.3. Nowoczesna gospodarka niskoemisyjna i odpadowa	3.3. Rozwój systemu bezpieczeństwa i odporności miejskiej w kontekście współczesnych zagrożeń	4.3. Wzmacnianie lokalnej tożsamości i aktywności obywatelskiej poprzez budowanie lokalnego patriotyzmu

W tabelach na kolejnych stronach przedstawiono cele strategiczne wraz z przypisanymi do nich celami operacyjnymi oraz kierunkami działań, a także rezultatami i wskaźnikami.

PRZESTRZEŃ

Cel strategiczny 1. Kształtowanie funkcjonalnej, estetycznej i dostępnej przestrzeni miejskiej Ostródy

Miasto, które chce oferować wysoką jakość życia, musi dbać o swoją przestrzeń – nie tylko jako o układ zabudowy czy sieć dróg, ale przede wszystkim jako o codzienne środowisko funkcjonowania mieszkańców. Ostróda to miasto o wyjątkowym położeniu i potencjale krajobrazowym, który jednak wymaga mądrego zarządzania i spójnych decyzji planistycznych.

W nadchodzących latach Ostróda będzie dążyć do tworzenia przestrzeni dostępnej, estetycznej i funkcjonalnej – takiej, która sprzyja integracji społecznej, zdrowemu stylowi życia i rozwojowi lokalnej gospodarki. Kluczowe znaczenie będzie miało wprowadzenie nowoczesnych narzędzi planistycznych, takich jak Plan Ogólny, a także konsekwentna aktualizacja planów miejscowych z uwzględnieniem potrzeb środowiskowych, demograficznych i komunikacyjnych.

Szczególne uwaga zostanie poświęcona poprawie jakości przestrzeni publicznych, rewitalizacji zdegradowanych obszarów oraz rozwijaniu zrównoważonego systemu transportowego – pieszo-rowerowego, kolejowego i drogowego – który zapewni lepszą dostępność osiedli i miejsc pracy. Równolegle, Miasto zamierza wspierać inwestycje w infrastrukturę techniczną i energetyczną, przygotowując się na nowe funkcje mieszkaniowe, usługowe i ekologiczne. Duża część planowanych działań realizowana będzie przy wsparciu Miasta Ostróda, jednak zależna jest od innych jednostek, które odpowiadają za poszczególne elementy infrastruktury, w tym m.in. Powiat Ostródzki, Gmina Ostróda czy PKP. Dodatkowo poszczególne działania mogą być realizowane m.in. przez funkcjonujące jednostki takie jak m.in. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Ostróda Sp. z o.o., Żegluga Ostródzko-Elbląska Sp. z o.o. czy Miejska Administracja Budynków Komunalnych Sp. z o.o..

Wspólne projektowanie przestrzeni z mieszkańcami oraz integracja systemów informacji przestrzennej to działania, które pomogą zwiększyć poczucie wpływu mieszkańców na otoczenie i poprawić komfort życia. Ostróda chce być miastem, w którym jakość przestrzeni stanowi fundament dobrego, codziennego życia.

Cel strategiczny 1. Kształtowanie funkcjonalnej, estetycznej i dostępnej przestrzeni miejskiej Ostródy

Cel operacyjny 1.1. Spójne i partycypacyjne kształtowanie przestrzeni miejskiej

Kierunki działań

- Realizacja Planu Ogólnego Miasta, uwzględniającego podział na strefy funkcjonalne, potrzeby demograficzne i środowiskowe oraz ograniczenia wynikające z obszarów chronionych.
- Aktualizacja Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP), szczególnie w obszarach priorytetowych dla rozwoju (m.in. rejonów przyległe do jezior, tereny przemysłowe) z uwzględnieniem tworzenia np. miejskich przybrzeżnych stref buforowych.
- Utworzenie i rozwijanie Systemu Informacji Przestrzennej (SIP) umożliwiającego mieszkańcom i inwestorom dostęp do danych przestrzennych z elementami partycypacji społecznej.
- Zwiększenie udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym – organizacja spotkań partycypacyjnych, m.in. konsultacji społecznych, spacerów badawczych, mapowania partycypacyjnego itp., z zastosowaniem innowacyjnych metod komunikacji.
- Wyeliminowanie barier prawno-proceduralnych w dostępie do informacji przestrzennej – uproszczenie języka dokumentów, ułatwienia cyfrowe.
- Wskazanie obszarów o potencjale transformacyjnym i rewitalizacyjnym – przygotowanie planistyczne pod kątem przyszłych inwestycji publicznych i prywatnych, z uwzględnieniem specyfiki obszarów.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Zwiększenie ładunku przestrzennego i przewidywalności rozwoju Miasta poprzez utworzenie spójnych ram planistycznych.
- Osiągnięcie spójnej, odpornej i zrównoważonej struktury przestrzennej Miasta odpowiadającej na potrzeby społeczne, gospodarcze i środowiskowe.
- Zapewnienie mieszkańcom i inwestorom łatwego, cyfrowego dostępu do informacji przestrzennej wspierającego transparentność planowania.
- Zwiększenie poziomu partycypacji społecznej i identyfikacji mieszkańców z przestrzenią miejską poprzez aktywny udział w procesach planistycznych.
- Zwiększenie przejrzystości i dostępności informacji planistycznych dzięki uproszczeniu procedur i narzędzi cyfrowych.
- Przygotowanie terenów o największym potencjale przekształceń do pełnienia nowych funkcji społecznych, gospodarczych i rekreacyjnych.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Realizacja Planu Ogólnego Miasta Ostróda (tak/nie).
- Liczba nowych lub zaktualizowanych MPZP (szt.).
- Dostępność Systemu Informacji Przestrzennej online (tak/nie).
- Liczba działań partycypacyjnych zrealizowanych w procesach planistycznych (szt.).
- Liczba uproszczonych dokumentów i usług cyfrowych udostępnionych mieszkańcom (szt.).
- Powierzchnia wskazanych obszarów o potencjale transformacyjnym i rewitalizacyjnym (ha).

Cel operacyjny 1.2. Rozwój zintegrowanej infrastruktury transportowej i technicznej

Kierunki działań

- Modernizacja i rozbudowa sieci dróg miejskich i lokalnych, w tym ulic osiedlowych, poprawa stanu nawierzchni, chodników, reorganizacja ruchu (np. poprzez wprowadzenie ruchu jednokierunkowego) oraz wprowadzenie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów, lub współpraca w tym zakresie z zarządcami poszczególnych odcinków ciągów komunikacyjnych.
- Modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, m.in. na terenach peryferyjnych Ostródy.
- Współpraca z zarządcami poszczególnych elementów infrastruktury w celu poprawy dostępności komunikacyjnej Miasta, w tym działania na rzecz wzmocnienia roli Ostródy jako regionalnego węzła transportowego, z uwzględnieniem transportu szynowego i dróg krajowych.
- Współpraca z zarządcą infrastruktury kolejowej na rzecz ograniczenia barier transportowych, m.in. poprzez analizę i poszukiwanie rozwiązań dla przejazdów kolizyjnych na głównych arteriach komunikacyjnych.
- Współpraca z zarządcami poszczególnych odcinków ciągów komunikacyjnych w celu rozbudowy infrastruktury rowerowej i pieszej, m.in. poprzez tworzenie spójnych ciągów pieszych oraz rowerowych łączących osiedla z centrum, dworcem i terenami rekreacyjnymi, a także praca nad stworzeniem kompleksowej i wygodnej alternatywy dla ruchu samochodowego w całym Mieście.
- Dostosowanie infrastruktury miejskiej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów, w tym przebudowa przejść dla pieszych, montaż wind, podjazdów i sygnalizacji dźwiękowej.
- Tworzenie warunków do modernizacji i rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej, w tym poprawa stabilności zasilania oraz przygotowanie infrastruktury pod rozwój odnawialnych źródeł energii i stacji ładowania pojazdów.

- Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie poprawy dostępności do szybkiego internetu i usług cyfrowych, w tym inwestycje w infrastrukturę światłowodową oraz publiczne punkty dostępu do sieci.
- Wsparcie rozwoju infrastruktury dla elektromobilności, w tym rozbudowa miejskiej sieci stacji ładowania pojazdów elektrycznych oraz pojazdów niskoemisyjnych w taborze miejskim.
- Rozwój infrastruktury wspierającej potrzeby nowych funkcji mieszkaniowych i usługowych, m.in. uzbrojenie terenów, budowa lokalnych ulic dojazdowych i sieci technicznych, w tym również pod budownictwo mieszkaniowe na tani wynajem.
- Opracowanie i wdrażanie spójnej, zrównoważonej polityki parkingowej na terenie Miasta – w tym m.in. analiza potrzeb, zarządzanie strefami parkowania, zwiększanie rotacji miejsc postojowych, rozwój parkingów buforowych oraz systemów cyfrowego informowania o dostępnych miejscach.
- Rozwój publicznego transportu zbiorowego we współpracy z dużymi pracodawcami – m.in. poprzez dostosowanie rozkładów jazdy i częstotliwości kursów do systemu zmianowego w zakładach pracy oraz wdrażanie innych rozwiązań ograniczających ruch kołowy prywatny w godzinach szczytu.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Poprawienie jakości i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej oraz zwiększenie komfortu przemieszczania się mieszkańców i użytkowników ruchu.
- Zwiększenie dostępu mieszkańców do nowoczesnej i niezawodnej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w całym Mieście, w tym na terenach peryferyjnych.
- Wzmocnienie pozycji Ostródy jako ważnego węzła transportowego regionu poprzez poprawę powiązań drogowych i kolejowych z otoczeniem.
- Zwiększenie płynności i bezpieczeństwa ruchu w Mieście dzięki likwidacji barier transportowych na przejazdach kolejowych i w newralgicznych punktach komunikacyjnych.
- Rozwój zrównoważonych form mobilności miejskiej poprzez rozbudowę sieci tras pieszych i rowerowych łączących kluczowe obszary Miasta.
- Zwiększenie dostępności infrastruktury miejskiej dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów, umożliwiające im bezpieczne i samodzielne poruszanie się.
- Zwiększenie bezpieczeństwa i niezawodności dostaw energii oraz stworzenie warunków technicznych dla rozwoju OZE i elektromobilności.
- Zwiększenie dostępu mieszkańców i przedsiębiorców do szerokopasmowego internetu i usług cyfrowych, wspierających edukację i rozwój gospodarczy.
- Rozbudowanie infrastruktury elektromobilności i wprowadzenie ekologicznych rozwiązań transportowych w miejskim taborze i przestrzeni publicznej.
- Zwiększenie atrakcyjności terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych poprzez uzbrojenie ich w niezbędną infrastrukturę techniczną.
- Zwiększenie dostępności i efektywności wykorzystania miejsc parkingowych, poprawa organizacji ruchu i jakości przestrzeni publicznych.
- Zwiększenie udziału transportu zbiorowego w dojazdach do pracy oraz zmniejszenie natężenia ruchu prywatnego w godzinach zmianowych.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Długość budowanych, wyremontowanych lub przebudowanych dróg miejskich i lokalnych (km).
- Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej (%).
- Liczba połączeń drogowych i kolejowych o znaczeniu regionalnym objętych modernizacją lub poprawą dostępności (szt.).
- Podejmowanie współpracy na rzecz ograniczenia barier transportowych (tak/nie).
- Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych tras pieszych i rowerowych (km).
- Liczba miejsc publicznych, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych (szt.).
- Liczba zmodernizowanych lub rozbudowanych elementów infrastruktury elektroenergetycznej (szt.).
- Współpraca z podmiotami zewnętrznymi odpowiedzialnymi za dostarczanie internetu (tak/nie).
- Liczba stacji ładowania pojazdów elektrycznych w przestrzeni miejskiej (szt.).
- Powierzchnia terenów inwestycyjnych uzbrojonych w infrastrukturę techniczną (ha).
- Opracowanie i wdrożenie dokumentu polityki parkingowej Miasta Ostróda (tak/nie).
- Liczba pracodawców objętych współpracą w zakresie usprawnień komunikacyjnych (szt.).

Cel operacyjny 1.3. Kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych

Kierunki działań

- Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni i budynków miejskich, w tym modernizacja osiedli z wielkiej płyty i śródmieścia z uwzględnieniem partycypacji społecznej oraz rewitalizacja cmentarza Polska Górka.
- Modernizacja i rozwój oświetlenia ulicznego, w tym doświetlenie przejść dla pieszych oraz wprowadzenie inteligentnych systemów zarządzania oświetleniem lub współpraca w tym zakresie z zarządcami ciągów komunikacyjnych.
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-turystycznej, w tym m.in. ścieżek pieszych i rowerowych, marin, kąpielisk i atrakcji nad jeziorami.
- Zagospodarowanie miejskich terenów zielonych i parków, w tym tworzenie ogólnodostępnych stref rekreacyjnych, zadrzewień liniowych oraz mikroterenów zielonych na osiedlach.
- Tworzenie estetycznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, m.in. skwerów, placów miejskich i przestrzeni integracji lokalnej – również na osiedlach peryferyjnych.
- Rozwój małej architektury i infrastruktury rekreacyjnej, takiej jak place zabaw, siłownie plenerowe, ławki, stojaki rowerowe.
- Poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni miejskiej, w tym rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego wraz z niezbędnym zapleczem (również kadrowym), oświetlenia oraz działania prewencyjne we współpracy z mieszkańcami.
- Poprawa estetyki przestrzeni publicznych poprzez działania porządkujące reklamę zewnętrzną, m.in. tworzenie katalogów dobrych praktyk i wdrażanie uchwały krajobrazowej.
- Wsparcie działań mieszkańców, wspólnot mieszkaniowych i Rad Osiedli na rzecz poprawy otoczenia bloków, podwórek i przestrzeni ogólnodostępnych, w tym poprzez kontynuację finansowania w postaci Zielonych Budżetów Rad Osiedli.
- Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury cmentarnej poprzez ewentualną rozbudowę istniejących zasobów (w tym m.in. kolumbaria) oraz działania zmierzające do wskazania lokalizacji nowej nekropolii z uwzględnieniem współpracy z Gminą Ostróda i możliwości jego ulokowania poza granicami administracyjnymi Miasta.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Poprawienie jakości życia mieszkańców poprzez rewitalizację zdegradowanych obszarów Miasta i nadanie im nowych funkcji społecznych, mieszkaniowych i rekreacyjnych.
- Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej poprzez modernizację i inteligentne zarządzanie systemem oświetlenia publicznego.
- Poprawa jakości i dostępności infrastruktury rekreacyjno-turystycznej wspierającej aktywne i zrównoważone formy wypoczynku w otoczeniu jezior i terenów zielonych.
- Zwiększenie dostępności do atrakcyjnych i zielonych przestrzeni miejskich, pełniących funkcje wypoczynkowe, środowiskowe i integracyjne.
- Tworzenie atrakcyjnych, funkcjonalnych i dostępnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej i lokalnej aktywności.
- Rozszerzenie infrastruktury rekreacyjnej i małej architektury w przestrzeni miejskiej, dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych.
- Poprawa realnego i odczuwanego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w przestrzeni publicznej poprzez rozbudowę systemu monitoringu i działania prewencyjne.
- Podniesienie estetyki i uporządkowanie przestrzeni miejskiej poprzez wdrażanie standardów dotyczących reklamy zewnętrznej i ładu wizualnego.
- Wzmocnienie zaangażowania społeczności lokalnej w kształtowanie otoczenia poprzez wspieranie inicjatyw oddolnych i sąsiedzkich.
- Zabezpieczenie dostępności miejsc pochówku dla mieszkańców Ostródy w długofalowej perspektywie.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Powierzchnia obszaru rewitalizacji (ha).
- Liczba nowo zainstalowanych opraw oświetleniowych w technologii energooszczędnej (szt.).
- Liczba zmodernizowanych lub nowych elementów infrastruktury rekreacyjno-turystycznej (szt.).
- Powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych i parków miejskich (ha).
- Liczba nowo utworzonych lub zmodernizowanych przestrzeni publicznych (skwery, place miejskie, przestrzenie integracyjne) (szt.).

- Liczba zrealizowanych inwestycji w małą architekturę i infrastrukturę rekreacyjną (szt.).
- Liczba punktów objętych monitoringiem miejskim (szt.).
- Liczba tablic i urządzeń reklamowych usuniętych w drodze procedury administracyjnej (szt.).
- Liczba wspartych inicjatyw w ramach Zielonych Budżetów Rad Osiedli (szt.).
- Utworzenie nowego miejsca pochówku dla mieszkańców Miasta (tak/nie).

KLIMAT I ŚRODOWISKO

Cel strategiczny 2. Ostróda przyjazna środowisku i odporna klimatycznie

Zmieniające się warunki klimatyczne i rosnąca presja środowiskowa stawiają przed miastami coraz większe wyzwania związane z odpornością, zrównoważonym rozwojem i ochroną zasobów naturalnych. Ostróda, korzystająca z wyjątkowego dziedzictwa przyrodniczego, jakim są jeziora, tereny zieleni i Kanał Elbląski, musi dziś nie tylko chronić swoje walory krajobrazowe, ale też aktywnie reagować na zmiany, które wpływają na bezpieczeństwo i komfort życia mieszkańców – susze, gwałtowne opady, lokalne podtopienia czy wzrost temperatur.

Miasto będzie dążyć do stworzenia spójnego i nowoczesnego systemu zielono-niebieskiej infrastruktury, w którym przyroda odgrywa realną funkcję użytkową – oczyszczając powietrze, zatrzymując wodę, łagodząc skutki upałów i integrując społeczności w przestrzeni zielonej. Kluczowe będą inwestycje w retencję, tereny zieleni na osiedlach, miejskie łąki, ale też ochrona bioróżnorodności i edukacja środowiskowa prowadzona z udziałem mieszkańców.

Ostróda postawi również na nowoczesne zarządzanie wodą i energią – nie tylko poprzez infrastrukturę, ale też poprzez zrównoważone gospodarowanie przestrzenią i zachętę dla mieszkańców do stosowania rozwiązań opartych na przyrodzie. Równocześnie rozwijać się będzie gospodarka niskoemisyjna, bazująca na odnawialnych źródłach energii i efektywności energetycznej. Co więcej, dzięki realizacji zaplanowanych działań, przewiduje się redukcję ilości odpadów oraz zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie.

Dzięki systemowym działaniom Ostróda chce stać się odporniejsza na zmiany klimatyczne, bardziej samowystarczalna i odpowiedzialna środowiskowo. Ostróda będzie miejscem, w którym troska o przyrodę i jakość życia mieszkańców idą ze sobą w parze, a rozwiązania ekologiczne stają się codziennością.

Cel strategiczny 2. Ostróda przyjazna środowisku i odporna klimatycznie
Cel operacyjny 2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i zielono-niebieskiej infrastruktury
Kierunki działań
<ul style="list-style-type: none">·Rozwój i integracja systemu zielono-niebieskiej infrastruktury miejskiej – w tym parki kieszonkowe, ogrody deszczowe, zieleń uliczna, systemy retencyjne.·Zwiększanie powierzchni terenów zieleni w gęsto zabudowanych częściach Miasta – np. rewitalizacja podwórek, place zabaw, zieleń parkowa i osiedlowa.·Ochrona i zagospodarowanie terenów przy jeziorach i kanałach w sposób zrównoważony – działania porządkujące zabudowę, udostępnianie nabrzeży, ochrona ekosystemów.·Zachowanie i ochrona terenów parkowych i zadrzewionych – w tym działania na terenach międzyosiedlowych i wzdłuż ciągów komunikacyjnych.·Ochrona różnorodności biologicznej i siedlisk przyrodniczych – inwentaryzacja, utrzymanie siedlisk, działania edukacyjne.·Wdrażanie rozwiązań opartych na przyrodzie (nature-based solutions) – np. zielone ściany, dachy, żywe ogrodzenia.·Wsparcie dla społecznych inicjatyw zazieleniania Miasta – doradztwo, dostęp do materiału roślinnego.·Ograniczanie zjawiska wysp ciepła i przeciwdziałanie betonowaniu przestrzeni – zmiany w standardach zagospodarowania terenów.·Zagospodarowanie nieużytków miejskich pod funkcje rekreacyjne i ekologiczne – m.in. łąki miejskie, strefy wypoczynku.·Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony przyrody i podnoszenia świadomości środowiskowo-klimatycznej – w szkołach, dla mieszkańców, w partnerstwie z NGO.·Opracowane i wdrażanie długofalowej, systemowej polityki przeciwdziałania bezdomności zwierząt, obejmującej kompleksowe programy kastracji, sterylizacji i znakowania zwierząt właścicielskich oraz wolnożyjących, zapewnienie opieki nad kotami wolnożyjącymi (w tym ich dokarmianie i działania profilaktyczne), prowadzenie działań edukacyjnych i promocyjnych w zakresie odpowiedzialnej opieki oraz humanitarnego traktowania zwierząt, a także rozwijanie partnerskiej współpracy z organizacjami społecznymi, opiekunami społecznymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań
<ul style="list-style-type: none">·Rozbudowanie spójnego systemu zielono-niebieskiej infrastruktury Miasta jako elementu poprawiającego mikroklimat, retencję wód i komfort życia mieszkańców.

- Zwiększenie powierzchni terenów zielonych w obszarach intensywnie zabudowanych, poprawiające warunki środowiskowe i jakość przestrzeni publicznych.
- Zabezpieczenie i uporządkowanie terenów nadwodnych w sposób zrównoważony, zapewniający ich dostępność, atrakcyjność i ochronę przyrody.
- Wzmocnienie funkcji ekologicznych i rekreacyjnych terenów zadrzewionych poprzez ich zachowanie i przystosowanie do potrzeb mieszkańców.
- Zwiększenie ochrony lokalnej bioróżnorodności poprzez działania inwentaryzujące, edukacyjne i zachowawcze na obszarach cennych przyrodniczo.
- Zwiększenie udziału rozwiązań opartych na przyrodzie w strukturze przestrzennej Miasta, wpływających na jakość powietrza, temperaturę i estetykę przestrzeni.
- Aktywizacja mieszkańców w działaniach na rzecz zazieleniania przestrzeni miejskich poprzez wsparcie inicjatyw oddolnych.
- Zredukowanie negatywnych skutków miejskich wysp ciepła i nadmiernej urbanizacji dzięki wdrażaniu przyjaznych środowisku standardów urbanistycznych.
- Przywrócenie funkcji ekologicznej i rekreacyjnej zaniedbanym obszarom miejskim poprzez ich zagospodarowanie w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju.
- Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców i młodzieży poprzez działania edukacyjne w zakresie ochrony przyrody i klimatu.
- Wzmocnienie systemowych działań ograniczających zjawisko bezdomności zwierząt.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Liczba nowych elementów zielono-niebieskiej infrastruktury miejskiej (np. ogrody deszczowe, zieleń uliczna, parki kieszonkowe) (szt.).
- Powierzchnia terenów zieleni utworzonych lub zrewitalizowanych w gęstej zabudowie (ha).
- Liczba zagospodarowanych odcinków nabrzeży jezior i kanałów z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju (szt.).
- Liczba działań zrealizowanych w zakresie terenów zadrzewionych (szt.).
- Liczba zrealizowanych działań na rzecz ochrony bioróżnorodności (np. inwentaryzacje, edukacja, ochrona siedlisk) (szt.).
- Liczba wdrożonych rozwiązań opartych na przyrodzie w przestrzeni publicznej (szt.).
- Liczba wspartych społecznych inicjatyw zazieleniania przestrzeni miejskich (szt.).
- Liczba zmian wprowadzonych do lokalnych standardów zagospodarowania ograniczających betonowanie i wspierających retencję (szt.).
- Powierzchnia nieużytków miejskich zagospodarowanych na cele rekreacyjne i ekologiczne (ha).
- Liczba zrealizowanych działań edukacyjnych dotyczących ochrony przyrody i klimatu (szt.).
- Liczba zwierząt objętych miejskimi programami kastracji i/lub czipowania (szt.).

Cel operacyjny 2.2. Zrównoważone zarządzanie wodą i odporność na zmiany klimatu

Kierunki działań

- Rozwój systemów retencji wód opadowych i poprawa gospodarowania wodami deszczowymi – m.in. zbiorniki, ogrody deszczowe, rozszczelnienia powierzchni.
- Modernizacja i rozbudowa miejskiej kanalizacji deszczowej – dostosowanie do intensywnych opadów i zmian klimatycznych.
- Zagospodarowanie wód opadowych w miejscu ich powstawania – działania w przestrzeni publicznej i na terenach inwestycyjnych.
- Współpraca z sąsiednimi gminami i zarządcami zlewni wodnych w zakresie retencji i przeciwdziałaniu podtopieniom.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Zwiększenie retencji i poprawa gospodarowania wodami opadowymi na obszarze Miasta poprzez zastosowanie rozwiązań przyjaznych środowisku.
- Dostosowanie systemu kanalizacji deszczowej do zmieniających się warunków klimatycznych i występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych.
- Zwiększenie wykorzystania wód opadowych w miejscu ich powstawania jako elementu przeciwdziałania przeciążeniu systemów kanalizacyjnych i ograniczania skutków zmian klimatu.
- Zwiększenie skuteczności działań retencyjnych dzięki współpracy międzygminnej i ponadlokalnej w zakresie zarządzania zlewniami wodnymi.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Liczba nowo utworzonych lub zmodernizowanych obiektów retencyjnych (np. zbiorniki, ogrody deszczowe, rozszczelnione nawierzchnie) (szt.).

<ul style="list-style-type: none"> ·Długość zmodernizowanej i nowopowstałej sieci kanalizacji deszczowej na terenie Miasta (km). ·Liczba obiektów lub powierzchni z wprowadzonym zagospodarowaniem wód opadowych w miejscu ich powstawania (szt.). ·Liczba wspólnych przedsięwzięć lub porozumień z gminami i zarządcami zlewni w zakresie retencji (szt.).
Cel operacyjny 2.3. Nowoczesna gospodarka niskoemisyjna i odpadowa
Kierunki działań
<ul style="list-style-type: none"> ·Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i rozwój efektywności energetycznej – w tym audyty, wymiana źródeł ciepła, rozwój wykorzystywania OZE. ·Wsparcie dla mieszkańców w zakresie modernizacji energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii – doradztwo, programy dotacyjne. ·Zwiększenie udziału instalacji OZE w strukturze energetycznej Miasta – np. panele PV na obiektach miejskich, pompy ciepła. ·Promocja gospodarki obiegu zamkniętego i ograniczania ilości odpadów – działania edukacyjne, wspieranie napraw, wymian, ponowne wykorzystanie odpadów. ·Poprawa dostępności i funkcjonowania systemu selektywnej zbiórki odpadów – doposażenie, monitoring, nowe punkty zbiórki. ·Cyfryzacja systemu gospodarki odpadami i monitorowanie efektywności odbioru.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań
<ul style="list-style-type: none"> ·Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów publicznych i ograniczenie zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez termomodernizację i zastosowanie rozwiązań energooszczędnych. ·Wzrost liczby mieszkańców korzystających z rozwiązań proekologicznych dzięki wsparciu doradczemu i finansowemu w zakresie modernizacji energetycznej. ·Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym Miasta w wyniku inwestycji w instalacje OZE. ·Zwiększenie świadomości i zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym poprzez edukację i rozwój lokalnych inicjatyw naprawczych i recyklingowych. ·Poprawa jakości i dostępności systemu selektywnej zbiórki odpadów poprzez rozbudowę infrastruktury i zastosowanie narzędzi monitorujących, m.in. powstanie PSZOK w Ostródzie. ·Zwiększenie efektywności zarządzania odpadami komunalnymi dzięki wdrożeniu rozwiązań cyfrowych umożliwiających kontrolę i optymalizację systemu odbioru.
Wskaźnik osiągnięcia działań
<ul style="list-style-type: none"> ·Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (szt.). ·Liczba mieszkańców objętych programami wsparcia w zakresie modernizacji energetycznej (os.). ·Liczba nowych instalacji OZE zrealizowanych na obiektach miejskich (szt.). ·Liczba zrealizowanych działań promujących gospodarkę obiegu zamkniętego (kampanii, wydarzeń, programów edukacyjnych) (szt.). ·Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów (%). ·Liczba wdrożonych narzędzi cyfrowych wspierających gospodarkę odpadami (szt.).

GOSPODARKA

Cel strategiczny 3. Budowa odpornej, innowacyjnej i rozpoznawalnej gospodarki lokalnej w oparciu o markę Ostródy i jej unikalne zasoby

Ostróda odgrywa wiodącą rolę gospodarczą w skali powiatu, jednak jej dalszy rozwój w coraz większym stopniu ograniczany jest przez niedobór dostępnych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych. Mimo silnej aktywności gospodarczej i obecności charakterystycznych branż lokalnych, Miasto coraz częściej doświadcza odpływu aktywności inwestycyjnej i osadniczej na tereny otaczającej Gminy Ostróda. Sytuacja ta rodzi istotne wyzwania finansowe – Miasto ponosi koszty utrzymania infrastruktury i świadczenia usług publicznych, z których korzystają również mieszkańcy okolicznych miejscowości, podczas gdy część wpływów podatkowych i inwestycji trafia poza granice administracyjne Ostródy. Z perspektywy dalszego rozwoju gospodarczego Ostródy, kluczowe staje się więc podejmowanie działań ukierunkowanych na zwiększenie dostępnej przestrzeni rozwojowej oraz wzmacnianie współpracy z partnerami terytorialnymi.

Lokalna gospodarka opiera się dziś na kilku silnych filarach, w tym szczególnie na branży jachtowej, przetwórstwie mięsnym i sektorze meblarskim. Obecność firm o zasięgu międzynarodowym, wyspecjalizowanych zakładów produkcyjnych i powiązanych usług stwarza bazę zatrudnienia oraz potencjał do dalszego rozwoju. Dla rozwoju gospodarczego istotne znaczenie ma wspieranie innowacji, współpracy z sektorem nauki, a także promowanie wysokiej jakości rozwiązań technologicznych i środowiskowych, które wzmacniają konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw i uniezależniają ich rozwój od czynników zewnętrznych. Uzupełnieniem struktury gospodarczej pozostaje m.in. sektor turystyczny, który jednak wymaga działań na rzecz wydłużenia sezonu oraz dywersyfikacji oferty. Równocześnie, promocja lokalnej przedsiębiorczości oraz umacnianie marki Ostródy jako nowoczesnego, rozpoznawalnego ośrodka gospodarczego stanowi istotny element wspierania inwestycji i budowania pozytywnego wizerunku Miasta.

Coraz większego znaczenia w lokalnym rozwoju nabiera także kwestia bezpieczeństwa i odporności – zarówno infrastrukturalnej, jak i instytucjonalnej. Ostróda, jako miasto o silnych wojskowych tradycjach i obecności struktur wojskowych, posiada potencjał do odgrywania istotnej roli w systemie bezpieczeństwa regionu. Bliskość granicy zewnętrznej Unii Europejskiej oraz rosnące napięcia geopolityczne sprawiają, że aspekty związane z infrastrukturą kryzysową i bezpieczeństwem, stają się coraz istotniejszym elementem miejskiej strategii – również w kontekście rozwoju gospodarczego i społecznej stabilności.

Cel strategiczny 3. Budowa odpornej, innowacyjnej i rozpoznawalnej gospodarki lokalnej w oparciu o markę Ostródy i jej unikalne zasoby

Cel operacyjny 3.1. Wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gospodarczego Ostródy poprzez wsparcie lokalnych specjalizacji i rozwój przedsiębiorczości

Kierunki działań

- Prowadzenie działań analityczno-konsultacyjnych i administracyjnych zmierzających do poszerzenia granic Miasta, uwzględniających uwarunkowania funkcjonalne, przestrzenne i demograficzne oraz istniejące powiązania z obszarami sąsiednimi – w tym identyfikacja terenów powiązanych z Miastem funkcjonalnie, prowadzenie dialogu z Gminą Ostróda oraz innymi interesariuszami, a także ocena skutków społecznych, ekonomicznych i przestrzennych potencjalnych zmian granic w perspektywie zrównoważonego rozwoju Miasta.
- Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w celu rozwoju i integracji różnorodnych form wsparcia, edukacji i usług doradczych dla obecnych i przyszłych przedsiębiorców – w tym m.in. poprzez tworzenie przestrzeni coworkingowych, działań wspierających osoby pracujące zdalnie, hybrydowo i w ramach wolnych zawodów, a także inicjatyw ukierunkowanych na wzmacnianie lokalnej przedsiębiorczości i optymalne wykorzystanie istniejących zasobów miejskich.
- Inicjowanie i koordynacja współpracy lokalnych przedsiębiorstw branży jachtowej z uczelniami wyższymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi, w celu opracowywania i wdrażania innowacyjnych, niskoemisyjnych technologii oraz ekologicznych rozwiązań w produkcji i wyposażeniu jachtów.
- Stworzenie mechanizmów wyróżniania i promocji lokalnych firm z branży jachtowej stosujących innowacyjne, ekologiczne lub społecznie odpowiedzialne rozwiązania.
- Wsparcie dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, m.in. poprzez działania informacyjno-promocyjne oraz preferencje lokalne (np. ulgi podatkowe, działania edukacyjne).
- Tworzenie warunków do rozwijania oferty szkolnictwa zawodowego i technicznego dostosowanej do potrzeb lokalnej gospodarki – współpraca szkół i ich organów prowadzących z przedsiębiorcami.
- Promocja lokalnej przedsiębiorczości poprzez targi, konkursy, wydarzenia gospodarcze, dni lokalnego biznesu.

- Rozwijanie kompetencji cyfrowych i przedsiębiorczych wśród mieszkańców, w tym młodzieży, poprzez warsztaty, programy szkoleniowe i partnerstwa z uczelniami.
- Rozwój i promocja oferty gastronomicznej oraz lokalnych produktów i usług, wspieranie inicjatyw slow food i produktów regionalnych.
- Wspieranie rozwoju wydarzeń o charakterze regionalnym i ogólnopolskim, które przyciągają odwiedzających poza sezonem, szczególnie w miesiącach wiosennych i jesiennych – wydarzenia sportowe, kulturalne, festiwale.
- Wzmocnienie funkcji Ostródy jako całorocznego ośrodka turystyczno-wypoczynkowego, z ofertą skierowaną do różnych grup odbiorców – biznesu, seniorów, rodzin, miłośników sportu i kultury, w tym m.in. rozwój turystyki eksperymentalnej i doświadczeniowej jako całorocznego produktu Ostródy, poprzez wdrażanie innowacyjnych form zwiedzania, rekreacji i wypoczynku (np. immersyjnych wystaw, sensorycznych spacerów, mikrowypraw, turystyki ciszy i mindfulness).
- Wspieranie rozwoju obiektów turystycznych, w tym zróżnicowanych cenowo miejsc noclegowych, skierowanych do grup, biznesu oraz turystyki rodzinnej.
- Rozwój turystyki aktywnej i tematycznej – wodnej, rowerowej, historycznej, z wykorzystaniem lokalnych walorów: jezior, Kanału Elbląskiego, historii Napoleona, festiwalu Reggae, w tym rozwój infrastruktury wodnej służącej rekreacji.
- Koordynacja działań turystycznych w skali lokalnej i regionalnej – współpraca z sąsiednimi samorządami, branżą turystyczną i organizacjami takimi jak m.in. Zachodniomazurska Lokalna Organizacja Turystyczna (ZLOT), Związek Gmin i Powiatów Kanału Elbląskiego i Pojezierza Hławskiego, czy Stowarzyszenie Polskie Zamki Gotyckie.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Zwiększenie możliwości rozwoju funkcjonalno-przestrzennego Miasta poprzez zapewnienie dodatkowych terenów pod inwestycje, mieszkalnictwo i infrastrukturę publiczną, a także uspołnienie działań planistycznych oraz integracja obszarów silnie powiązanych z Ostródą społecznie i gospodarczo.
- Szerokie wsparcie dla przedsiębiorców przy wykorzystaniu zasobów IOB.
- Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności lokalnej branży jachtowej poprzez transfer wiedzy i technologii, prowadzenie wspólnych prac badawczo-rozwojowych oraz zwiększenie udziału ekologicznych rozwiązań w produkcji.
- Zwiększenie rozpoznawalności i prestiżu firm jachtowych z Ostródy oraz promocja zrównoważonej i odpowiedzialnej produkcji jako elementu lokalnej marki gospodarczej.
- Zwiększenie konkurencyjności sektora MŚP poprzez wprowadzenie preferencyjnych rozwiązań podatkowych, działań informacyjnych oraz wsparcia edukacyjnego.
- Poprawa dopasowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy dzięki trwałej współpracy szkół z lokalnym biznesem.
- Zwiększenie widoczności i rozpoznawalności lokalnych firm poprzez organizację wydarzeń gospodarczych, konkursów i kampanii promujących przedsiębiorczość.
- Podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych i przedsiębiorczych wśród mieszkańców, w tym młodzieży, dzięki rozbudowanej ofercie edukacyjno-szkoleniowej.
- Zwiększenie rozpoznawalności lokalnej gastronomii oraz produktów i usług regionalnych wśród turystów i mieszkańców.
- Wydłużenie sezonu turystycznego poprzez rozwój wydarzeń przyciągających odwiedzających poza sezonem letnim.
- Wzrost liczby całorocznych ofert i atrakcji turystycznych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb odbiorców, zwiększających konkurencyjność Ostródy jako destynacji turystycznej.
- Rozszerzenie bazy noclegowej o zróżnicowany standard i profil usług, odpowiadający potrzebom różnych segmentów rynku turystycznego.
- Rozszerzenie oferty turystyki aktywnej i tematycznej z wykorzystaniem dziedzictwa przyrodniczego, historycznego i kulturowego regionu.
- Wzmocnienie koordynacji i synergii działań turystycznych na poziomie lokalnym i regionalnym poprzez współpracę między samorządami i organizacjami branżowymi.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Powierzchnia obszarów wskazanych jako funkcjonalnie związane z Miastem (ha).
- Realizacja działań we współpracy z IOB (tak/nie).
- Liczba zainicjowanych lub wspieranych projektów współpracy pomiędzy firmami jachtowymi a jednostkami B+R (szt.).
- Liczba zrealizowanych działań promocyjnych dotyczących branży jachtowej (szt.).
- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w formie ulg, promocji lub działań edukacyjnych (szt.).
- Liczba wspólnych inicjatyw szkół zawodowych i lokalnych przedsiębiorstw (szt.).
- Liczba wydarzeń promujących lokalną przedsiębiorczość zorganizowanych w roku (szt.).
- Liczba uczestników szkoleń i warsztatów rozwijających kompetencje cyfrowe i przedsiębiorcze (os.).
- Liczba promowanych produktów lokalnych i gastronomicznych w ofercie turystycznej Miasta (szt.).
- Liczba wydarzeń z elementami turystycznymi organizowanych w Mieście w ciągu roku (szt.).
- Liczba całorocznych obiektów turystycznych na terenie Miasta (szt.).

- Liczba miejsc noclegowych dostępnych w Ostródzie (szt.).
- Liczba atrakcji w zakresie turystyki aktywnej i tematycznej (szt.).
- Liczba zrealizowanych projektów partnerskich w obszarze turystyki z innymi JST lub organizacjami branżowymi (szt.).

Cel operacyjny 3.2. Wzmacnianie marki Miasta Ostróda jako „Perły Mazur” i rozwijanie gospodarki w oparciu o lokalną tożsamość i dziedzictwo

Kierunki działań

- Opracowanie i wdrożenie spójnej strategii marki Miasta – z uwzględnieniem walorów przyrodniczo-kulturowych, potencjału oferty i infrastruktury sportowej, elementów tożsamości lokalnej hasła „Perła Mazur”, identyfikacji wizualnej i kampanii promocyjnych, wykorzystując i rozwijając koncepcję ostródzkich smoków.
- Zwiększanie zaangażowania mieszkańców w promocję Miasta – m.in. poprzez działania partycypacyjne, konkursy, mikrogranty na projekty promujące Ostródę, budowanie lokalnej tożsamości i rozpoznawalności.
- Udział Miasta w targach, wydarzeniach branżowych i sieciach współpracy – m.in. poprzez prezentację oferty inwestycyjnej, turystycznej i kulturalnej Ostródy.
- Zwiększanie widoczności Ostródy w przestrzeni cyfrowej – rozwój nowoczesnych kanałów promocji (social media, strony internetowe, aplikacje mobilne), działania influencer marketingowe.
- Rozwój miejskich wydarzeń flagowych i symbolicznych – wzmocnienie istniejących i tworzenie nowych wydarzeń opartych o lokalną specyfikę (np. Ostródologia, festiwale z elementami marki).
- Rozwijanie współpracy z Gminą Ostróda i Zachodniomazurską Lokalną Organizacją Turystyczną (ZLOT) w obszarze wspólnej promocji i kreowania oferty terytorialnej – z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych i przestrzennych.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Stworzenie spójnej i rozpoznawalnej strategii marki miejskiej opierającej się na lokalnej tożsamości, walorach przyrodniczych i kulturowych oraz oryginalnych symbolach Ostródy.
- Zwiększenie identyfikacji mieszkańców z Miastem i ich zaangażowania w działania promujące Ostródę jako miejsce atrakcyjne do życia i odwiedzin.
- Wzmocnienie obecności Miasta na wydarzeniach branżowych i platformach współpracy, podnoszące jego atrakcyjność inwestycyjną, turystyczną i kulturalną.
- Zwiększenie cyfrowej widoczności Miasta poprzez nowoczesne formy promocji i aktywną komunikację w internecie.
- Wzmocnienie tożsamości kulturowej Miasta poprzez rozwój wydarzeń flagowych budujących markę i rozpoznawalność Ostródy.
- Zwiększenie efektów promocyjnych i rozwoju terytorialnego poprzez skoordynowaną współpracę Miasta Ostróda, Gminy Ostróda i Zachodniomazurskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej (ZLOT) w zakresie wspólnej oferty.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Opracowanie i wdrożenie strategii marki Miasta Ostróda (tak/nie).
- Liczba zrealizowanych inicjatyw z mieszkańcami na rzecz promocji Miasta (szt.).
- Liczba wydarzeń branżowych i targów, w których Miasto wzięło udział (szt.).
- Liczba obserwatorów kanałów społecznościowych Miasta (szt.).
- Liczba wydarzeń miejskich o charakterze flagowym lub symbolicznym zrealizowanych w danym roku (szt.).
- Liczba wspólnych projektów promocyjnych lub rozwojowych realizowanych z Gminą Ostróda i Zachodniomazurską Lokalną Organizacją Turystyczną (ZLOT) (szt.).

Cel operacyjny 3.3. Rozwój systemu bezpieczeństwa i odporności miejskiej w kontekście współczesnych zagrożeń

Kierunki działań

- Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę i bezpieczeństwo publiczne, w celu budowy lub w miarę możliwości adaptacji wybranych obiektów miejskich i infrastruktury publicznej z przeznaczeniem do pełnienia funkcji obronnych i schronowych, z możliwością ich codziennego wykorzystania jako przestrzeni społecznych (np. centra aktywności, magazyny pomocowe, zaplecze logistyczne, szpitale polowe).
- Tworzenie i systematyczna aktualizacja miejskiej bazy obiektów i terenów możliwych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych – w tym do ewakuacji, rozmieszczenia zasobów, zaplecza dla służb i wojska.
- Organizacja lub współorganizacja cyklicznych szkoleń, ćwiczeń i wydarzeń edukacyjnych z zakresu reagowania kryzysowego, działań i planów ewakuacyjnych, bezpieczeństwa, zagrożeń zdrowotnych i sanitarnych, ochrony ludności i pierwszej pomocy, we współpracy z wojskiem, służbami oraz organizacjami społecznymi.
- Uwzględnianie elementów bezpieczeństwa i odporności do projektowania przestrzeni miejskich – np. bezpieczne place, obiekty z funkcją awaryjnego zasilania, bezpieczne drogi ewakuacji.
- Rozwój lokalnego systemu ostrzegania i informowania ludności, w tym przez cyfrowe narzędzia i media lokalne – z jasnym podziałem odpowiedzialności i procedurami aktywacji.
- Rozwój współpracy z instytucjami wojskowymi i rządowymi, w tym z jednostkami stacjonującymi w Ostródzie, służbami mundurowymi, policją i strażą pożarną, w zakresie planowania strategicznego, infrastruktury zapasowej oraz lokalnego zaplecza operacyjnego.
- Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przeciwdziałania dezinformacji oraz podnoszenia poziomu cyberbezpieczeństwa wśród mieszkańców – poprzez kampanie społeczne, warsztaty, materiały edukacyjne oraz współpracę z instytucjami i ekspertami.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Zwiększenie liczby miejskich obiektów wielofunkcyjnych z możliwością pełnienia funkcji obronnych i schronowych.
- Powstanie kompletnej, aktualizowanej bazy zasobów kryzysowych na poziomie lokalnym.
- Podniesienie poziomu wiedzy i praktycznych umiejętności mieszkańców w zakresie reagowania kryzysowego.
- Wzrost bezpieczeństwa przestrzeni publicznych poprzez wdrażanie zasad odporności urbanistycznej.
- Usprawnienie lokalnego systemu wczesnego ostrzegania i informowania ludności o zagrożeniach.
- Wzmocnienie współpracy z instytucjami wojskowymi i administracją rządową w zakresie bezpieczeństwa i planowania strategicznego.
- Podniesienie świadomości społecznej w zakresie dezinformacji i cyberzagrożeń.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Liczba miejskich obiektów przystosowanych do funkcji schronowych lub obronnych (szt.).
- Liczba obiektów i terenów ujętych w miejskiej bazie zasobów kryzysowych (szt.).
- Liczba zorganizowanych szkoleń lub ćwiczeń z zakresu bezpieczeństwa i reagowania kryzysowego (szt./rok).
- Uwzględnianie elementów bezpieczeństwa i odporności do projektowania przestrzeni miejskich (tak/nie).

- Liczba funkcjonujących kanałów lokalnego ostrzegania i informowania ludności (szt.).
- Liczba wspólnych inicjatyw lub projektów z udziałem instytucji wojskowych, służb mundurowych, policji, straży pożarnej lub administracji rządowej (szt.)
- Liczba kampanii edukacyjnych lub wydarzeń informacyjnych dotyczących cyberbezpieczeństwa i przeciwdziałania dezinformacji (szt./rok).

SPOŁECZEŃSTWO

Cel strategiczny 4. Ostróda – miasto wysokiej jakości życia społecznego, włączające, bezpieczne i wspierające rozwój mieszkańców na każdym etapie życia

Miasto Ostróda znajduje się dziś w punkcie, który wymaga zdecydowanych, ale przemyślanych działań społecznych – ukierunkowanych na konkretne potrzeby lokalnej społeczności oraz dostosowanych do wyzwań demograficznych i funkcjonalnych. Mimo swojej centralnej pozycji w powiecie ostródzkim i wysokiej gęstości zaludnienia, Ostróda odnotowuje niepokojące zmiany: spadek liczby mieszkańców, ujemne saldo migracji i postępujące starzenie się społeczeństwa. Jednocześnie dynamicznie rozwijają się podmiejskie tereny Gminy Ostróda, które przejmują funkcje osiedleńcze, podczas gdy mieszkańcy tych obszarów nadal korzystają z infrastruktury miejskiej. To tworzy konieczność przemyślanego planowania usług społecznych – nie tylko dla obecnych mieszkańców, ale także z uwzględnieniem rzeczywistego zasięgu oddziaływania Miasta.

W kontekście tych wyzwań, jednym z kluczowych kierunków staje się przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych (CUS) – jednostkę zdolną nie tylko do integracji różnych form wsparcia, ale też ich skuteczniejszej koordynacji i indywidualizacji. Dzięki temu CUS, razem ze stowarzyszeniami i innymi instytucjami społecznymi, stanie się jednym z głównych realizatorów polityki społecznej zgodnie z niniejszą Strategią.

Poważnym wyzwaniem staje się również kwestia mieszkaniowa. Deficyt atrakcyjnych i przystępnych cenowo mieszkań, ograniczona przestrzeń rozwojowa i rosnące ceny nieruchomości stanowią istotną barierę rozwojową, zwłaszcza dla młodych, pracujących mieszkańców. Dlatego planowane działania zakładają rozwój dostępnego cenowo mieszkalnictwa na wynajem oraz mieszkań wspomaganych i treningowych, jako narzędzi aktywizacji i integracji.

W odpowiedzi na zmiany demograficzne, kluczową rolę odgrywać będzie edukacja – nie tylko szkolna, ale także społeczna. Ostróda dysponuje stabilną siecią placówek oświatowych, jednak potrzebuje dalszego wyrównywania jakości między szkołami oraz inwestycji w specjalistyczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i ofertę zajęć rozwijających. Wprowadzane rozwiązania mają służyć bardziej sprawiedliwemu dostępowi do edukacji oraz lepszemu dostosowaniu systemu do prognoz demograficznych. Szczególny nacisk zostanie położony na wzmacnianie kompetencji cyfrowych, ekologicznych i obywatelskich oraz promowanie aktywności młodzieży, w tym rozwój potencjału Młodzieżowej Rady Miasta i przestrzeni takich jak „Młodzieżownia”.

Silnym atutem Ostródy pozostaje zaangażowanie organizacji pozarządowych. Miasto chce w kolejnych latach nie tylko wspierać ich działalność finansowo, ale również rozwijać ich samodzielność i potencjał instytucjonalny. NGO mają być nie tylko wykonawcą zadań zleconych, ale równorzędnym partnerem w tworzeniu usług społecznych i realizowaniu działań przewidzianych m.in. w niniejszym dokumencie. W podobny sposób rozwijane będą także mechanizmy partycypacji obywatelskiej, z wykorzystaniem potencjału Rad Osiedli, wolontariatu oraz inicjatyw lokalnych.

Zaplanowane kierunki działań odpowiadają na realne uwarunkowania Ostródy – demograficzne, przestrzenne i instytucjonalne – i mają na celu budowę spójnego, solidarnego i odpornego Miasta, w którym mieszkańcy mają realny wpływ na jego kształt oraz dostęp do adekwatnych i wysokiej jakości usług społecznych.

Cel strategiczny 4. Ostróda – miasto wysokiej jakości życia społecznego, włączające, bezpieczne i wspierające rozwój mieszkańców na każdym etapie życia

Cel operacyjny 4.1. Wzmacnianie integracji społecznej, zdrowia i dobrostanu mieszkańców

Kierunki działań

- Przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie w Centrum Usług Społecznych – zintegrowanej jednostki koordynującej działania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodzin, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz integracji społecznej, które będzie realizatorem wielu działań przewidzianych w niniejszej Strategii.
- Rozwój dostępnego i zróżnicowanego mieszkalnictwa na terenie Miasta, w tym mieszkań komunalnych, mieszkań wspomaganych i treningowych – m.in. poprzez modernizację i adaptację istniejących zasobów, dostosowanie lokali do potrzeb różnych grup (seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób zagrożonych wykluczeniem), a także rozwój usług wspierających samodzielne funkcjonowanie mieszkańców.
- Rozwój przystępnego cenowo budownictwa mieszkaniowego – w tym mieszkań na wynajem dla młodych, pracujących mieszkańców będących motorem rozwojowym Miasta – m.in. poprzez aktywną politykę Miasta w zakresie udostępniania terenów, programów rządowych i partnerstw publiczno-privatnych.
- Rozszerzenie oferty wsparcia dla osób starszych, z niepełnosprawnościami i niesamodzielnymi, m.in. poprzez rozwój lokalnych centrów opieki dziennej i usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.
- Rozwój profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowego stylu życia, w tym regularne programy badań, kampanie informacyjne i zajęcia sportowo-rekreacyjne dla różnych grup wiekowych.
- Wsparcie rodzin i opiekunów faktycznych poprzez rozwój form pomocy instytucjonalnej i środowiskowej (np. kluby rodziny, wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego).
- Rozbudowa programów integracji społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób doświadczających wykluczenia społecznego i ekonomicznego.
- Tworzenie i wdrażanie zintegrowanych form wsparcia środowiskowego wokół osób niesamodzielnymi i wymagających opieki – m.in. strategia „kręgu wsparcia”, realizacja usług sąsiedzkich, koordynacja działań przez MOPS/CUS ze wsparciem organizacji pozarządowych.
- Wzmacnianie roli organizacji pozarządowych i grup nieformalnych w działaniach społecznych oraz ich partnerskiej współpracy z samorządem.
- Wspieranie inicjatyw międzypokoleniowych i budowania więzi sąsiedzkich, np. poprzez działania integracyjne czy animacyjne w przestrzeni miejskiej.
- Wprowadzenie rozwiązań dostępnościowych w usługach i przestrzeniach publicznych przyjaznych osobom starszym, neuroatypowym i z niepełnosprawnościami, m.in. wyznaczanie godzin spokojnych („srebrna godzina”, „cicha godzina”), wdrażanie piktogramów ułatwiających orientację oraz współpraca z podmiotami prywatnymi w zakresie tworzenia uniwersalnego standardu usług.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Wzrost dostępności i jakości zintegrowanych usług społecznych świadczonych na poziomie lokalnym.
- Zwiększenie dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego dostosowanego do zróżnicowanych potrzeb mieszkańców, w tym grup wymagających wsparcia.
- Zwiększenie dostępności mieszkań na wynajem w przystępnych cenach dla młodych mieszkańców Ostródy.
- Rozbudowanie lokalnego systemu opieki nad osobami niesamodzielnymi poprzez rozwój dziennych form wsparcia i usług środowiskowych.
- Upowszechnienie zachowań prozdrowotnych i zwiększenie udziału mieszkańców w działaniach profilaktycznych i aktywności fizycznej.
- Zwiększenie dostępności form wsparcia dla rodzin i opiekunów osób zależnych w zakresie opieki, rehabilitacji i wypoczynku.
- Zwiększenie uczestnictwa osób zagrożonych wykluczeniem w życiu społecznym poprzez rozwój lokalnych programów integracyjnych.
- Zintegrowanie lokalnego systemu wsparcia dla osób wymagających opieki dzięki współpracy instytucji i środowiska społecznego.
- Wzmocnienie potencjału organizacji społecznych jako partnerów w realizacji usług i działań lokalnych.
- Zwiększenie aktywności i integracji międzypokoleniowej mieszkańców poprzez działania animacyjne i budowanie więzi sąsiedzkich.
- Poprawa dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób z różnymi potrzebami poprzez wdrażanie rozwiązań opartych na zasadach projektowania uniwersalnego.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Utworzenie Centrum Usług Społecznych (tak/nie).
- Liczba nowych lub zmodernizowanych mieszkań komunalnych, wspomaganych, chronionych (szt.).
- Liczba nowych mieszkań na wynajem o preferencyjnych warunkach uruchomionych lub realizowanych z udziałem Miasta (szt.).
- Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania (os.).
- Liczba uczestników programów profilaktycznych, zajęć zdrowotnych i rekreacyjnych finansowanych lub współorganizowanych przez Miasto (os.).
- Liczba osób korzystających z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego (os.).
- Liczba uczestników lokalnych programów integracyjnych skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (os.).
- Liczba zrealizowanych działań w ramach strategii „kręgu wsparcia” z udziałem MOPS, NGO i rodzin (szt.).
- Liczba organizacji pozarządowych i grup nieformalnych aktywnie współpracujących z samorządem w działaniach społecznych (szt.).
- Liczba działań międzypokoleniowych i sąsiedzkich zrealizowanych w przestrzeni miejskiej w danym roku (szt.).
- Liczba punktów usługowych i przestrzeni publicznych objętych rozwiązaniami dostępnościowymi (szt.).

Cel operacyjny 4.2. Podnoszenie jakości i dostępności oferty edukacyjnej oraz wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży

Kierunki działań

- Wzmacnianie kompetencji cyfrowych, ekologicznych i społecznych w szkołach, m.in. przez projekty międzynarodowe, tutoring i edukację pozaformalną.
- Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy poprzez współpracę szkół z lokalnymi przedsiębiorcami i instytucjami.
- Rozwój wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w placówkach edukacyjnych, także poprzez działania przeciwdziałające depresji i wykluczeniu.
- Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych i rozwijających talenty uczniów, z uwzględnieniem także mniej popularnych dziedzin (np. programowanie, gry logiczne, kultura, zajęcia techniczne i inne) – inwentaryzacja zasobów i na jej podstawie stworzenie systemu, w którym w każdej ze szkół odbywałyby się zajęcia dostępne dla wszystkich chętnych uczniów z Miasta np. zajęcia techniczne w jednej szkole, programowanie w innej itd., co pozwoli na zapewnienie szerokiej oferty dla uczniów z całego Miasta, z uwzględnieniem opłacalności i efektywności wykorzystania bazy lokalowej.
- Stworzenie systemu wspierania uczniów wybitnie zdolnych i mających trudności edukacyjne – np. lokalne programy stypendialne, tutoring.
- Promowanie aktywności obywatelskiej młodzieży, w tym rozwój Młodzieżowej Rady Miasta i projektów partycypacyjnych dla młodych mieszkańców, a także rozszerzenie działań informacyjno-komunikacyjnych w tym zakresie.
- Poprawa infrastruktury oświatowej, w tym modernizacja i wyposażenie placówek w narzędzia wspierające nowoczesne nauczanie.
- Dostosowanie struktury oddziałów szkolnych do prognoz demograficznych w celu poprawy jakości nauczania.
- Wzmacnianie realizacji i promocji praw dziecka poprzez wdrożenie zapisów Konwencji o prawach dziecka w działaniach jednostek miejskich, instytucji oświatowych i organizacji społecznych, a także tworzenie mechanizmów partycypacyjnych i edukacyjnych angażujących dzieci i młodzież w sprawy lokalne.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych uczniów dzięki rozszerzeniu oferty edukacyjnej o działania międzynarodowe, tutoring i edukację pozaformalną.
- Lepsze dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy poprzez trwałe partnerstwa edukacyjno-gospodarcze.
- Zwiększenie dostępności i jakości opieki psychologicznej i pedagogicznej dla dzieci i młodzieży zagrożonej problemami emocjonalnymi i społecznymi.
- Stworzenie zróżnicowanej, zintegrowanej oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijającej potencjały uczniów z całego Miasta, efektywnie wykorzystującej zasoby oświatowe.
- Zwiększenie wsparcia dla uczniów z wysokimi zdolnościami oraz trudnościami edukacyjnymi poprzez lokalne mechanizmy pomocowe.
- Zwiększenie aktywności obywatelskiej i zaangażowania młodzieży w życie publiczne Miasta poprzez partycypację, dialog i działania edukacyjne.
- Poprawa warunków kształcenia dzięki inwestycjom w nowoczesną infrastrukturę edukacyjną i jej dostosowanie do współczesnych potrzeb.
- Zwiększenie efektywności organizacyjnej szkół w kontekście niżu demograficznego poprzez dostosowanie liczebności i

struktury oddziałów.

·Zwiększenie świadomości i uwzględnianie praw dziecka w planowaniu i realizacji miejskich polityk społecznych, edukacyjnych i kulturalnych.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Liczba szkół realizujących projekty z zakresu edukacji cyfrowej, ekologicznej lub społecznej (szt.).
- Liczba szkół współpracujących z lokalnymi przedsiębiorcami lub instytucjami w ramach programów kształcenia zawodowego lub praktyk (szt.).
- Liczba uczniów objętych wsparciem psychologiczno-pedagogicznym w placówkach edukacyjnych (os.).
- Liczba uczniów uczestniczących w zintegrowanym systemie zajęć pozalekcyjnych opartym na współdzieleniu zasobów oświatowych (os.).
- Liczba uczniów objętych lokalnymi programami wsparcia edukacyjnego (np. stypendia, tutoring) (os.).
- Liczba projektów realizowanych przez młodzież w ramach działań obywatelskich lub partycypacyjnych (szt.).
- Liczba zmodernizowanych lub wyposażonych szkół (szt.).
- Średnia liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach na terenie Miasta (os.).
- Liczba zrealizowanych projektów lub inicjatyw odnoszących się do praw dziecka (szt.).

Cel operacyjny 4.3. Wzmacnianie lokalnej tożsamości i aktywności obywatelskiej poprzez budowanie lokalnego patriotyzmu

Kierunki działań

- Rozwój miejskich mechanizmów partycypacji obywatelskiej, w tym wspieranie lokalnych inicjatyw mieszkańców oraz budowa wielokanałowego systemu komunikacji i informowania mieszkańców – z uwzględnieniem przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu – w celu zwiększenia realnego udziału społeczności w życiu publicznym i podejmowaniu decyzji.
- Wprowadzanie, na określonych zasadach, dodatkowych funkcji społecznych do budynków użyteczności publicznej (np. szkół, bibliotek, ośrodków kultury) w celu zwiększenia ich wykorzystania jako przestrzeni dostępnych dla mieszkańców, organizacji pozarządowych i oddolnych inicjatyw lokalnych.
- Wzmocnienie lokalnej tożsamości poprzez projekty kulturalne, historyczne i edukacyjne – np. działania wokół historii lokalnej, symboliki Miasta i wspólnych wartości, w szczególności rozwój społecznej inicjatywy pn. Ostródologia.
- Zwiększenie dostępności oferty kulturalnej i rekreacyjnej dla wszystkich grup wiekowych, w tym poprzez wsparcie mobilnych działań (kultura „na osiedlach”, animacja w przestrzeni) we współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi liderami.
- Wzmocnienie oferty sportowej poprzez modernizację infrastruktury oraz realizację działań promujących różnorodne dyscypliny sportowe, jako element rozpoznawalny Ostródy, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi przedsiębiorcami.
- Aktywne wspieranie działań wolontariackich i integrujących mieszkańców wokół wspólnych spraw – tworzenie przestrzeni dla liderów lokalnych, sieciowania inicjatyw społecznych oraz rozwijanie współpracy z lokalnymi zakładami pracy w zakresie wspólnych inicjatyw społecznych, wolontariatu pracowniczego i działań na rzecz otoczenia.
- Zwiększenie wykorzystania potencjału organizacji pozarządowych poprzez systemowe wsparcie ich rozwoju – m.in. doradztwo prawno-organizacyjne, szkolenia z pisania projektów, wsparcie kadrowe oraz instrumenty finansowe ukierunkowane na budowanie trwałości instytucjonalnej NGO.
- Rozbudowa miejskich przestrzeni wspólnych jako miejsc integracji społecznej – skwery, parki, centra sąsiedzkie, instytucje kultury otwarte na mieszkańców.
- Promocja różnorodności społecznej i kulturowej, wspieranie postaw tolerancji i otwartości, w tym poprzez wydarzenia i kampanie społeczne.
- Wspieranie rozwoju Rad Osiedli oraz innych ciał doradczych i konsultacyjnych jako elementu wzmacniania lokalnej demokracji.
- Reorganizacja dostępności obiektów sportowych i rekreacyjnych – w tym rozszerzenie godzin otwarcia dla mieszkańców i grup niezorganizowanych oraz systemu informacyjne ułatwiające dostęp.
- Rozwój „Młodzieżowni” jako przestrzeni wspierającej aktywność młodzieży m.in. poprzez rozwój zróżnicowanej oferty zajęć oraz zwiększenie skali działalności, przy wykorzystaniu potencjału młodych mieszkańców na czele z Młodzieżową Radą Miasta.
- Adaptacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 na cele społeczno-kulturalne, w tym bibliotekę, społeczną szkołę muzyczną i salę kinowo-teatralną – stworzenie wielofunkcyjnego centrum kulturalnego i społecznego.
- Rozszerzenie funkcjonalności „Karty Ostródzkiej” – aplikacja łącząca różne elementy życia społecznego, wprowadzenie dodatkowych zniżek dla mieszkańców na usługi, preferencji w dostępie do wydarzeń i usług miejskich oraz promocja narzędzia.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

- Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w podejmowanie decyzji lokalnych poprzez rozwój narzędzi partycypacji obywatelskiej i wsparcie inicjatyw oddolnych.
- Zwiększenie dostępności i funkcjonalności miejskiej infrastruktury publicznej na potrzeby społeczności lokalnej.
- Wzmocnienie poczucia przynależności i dumy lokalnej poprzez działania kulturalne, historyczne i edukacyjne odnoszące się do tożsamości Miasta.
- Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu kulturalnym dzięki łatwiejszemu dostępowi do oferty animacyjnej i rekreacyjnej w pobliżu miejsca zamieszkania.
- Zwiększenie udziału mieszkańców i turystów w aktywnościach sportowych.
- Integracja społeczna wokół działań wolontariackich i inicjatyw sąsiedzkich poprzez tworzenie sieci współpracy i przestrzeni dla liderów lokalnych.
- Zwiększenie samodzielności, profesjonalizacji i wpływu organizacji pozarządowych na życie społeczne Ostródy.
- Poprawa jakości przestrzeni wspólnych sprzyjających integracji, wypoczynkowi i budowaniu relacji społecznych na poziomie lokalnym.
- Zwiększenie akceptacji i otwartości społecznej poprzez działania promujące różnorodność i przeciwdziałające dyskryminacji.
- Zwiększenie udziału mieszkańców w organach doradczych i konsultacyjnych jako elementu rozwoju lokalnej demokracji.
- Poprawa dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla ogółu mieszkańców poprzez wydłużenie godzin otwarcia i wdrożenie lepszych systemów informacji.
- Zwiększenie zaangażowania młodzieży w życie społeczne miasta poprzez rozwój infrastruktury i oferty działań „Młodzieżowni”.
- Stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni społeczno-kulturalnej z nowymi usługami wspierającymi rozwój lokalnej aktywności kulturalnej.
- Zwiększenie korzystania przez mieszkańców z usług miejskich i wydarzeń dzięki wdrożeniu narzędzi preferencyjnych i lojalnościowych.

Wskaźnik osiągnięcia działań

- Liczba zgłoszonych i zrealizowanych projektów w ramach inicjatywy mieszkańców (szt.).
- Liczba budynków użyteczności publicznej, w których wprowadzono nowe funkcje społeczne (szt.).
- Liczba wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych realizowanych w oparciu o lokalną historię lub tożsamość (szt.).
- Liczba mobilnych działań kulturalnych zrealizowanych w przestrzeniach osiedlowych (szt.).
- Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych (szt.).
- Liczba inicjatyw wolontariackich i sąsiedzkich wspieranych przez Miasto (szt.).
- Liczba organizacji pozarządowych, które skorzystały ze wsparcia doradczo-szkoleniowego lub finansowego udzielonego przez Miasto (szt.).
- Liczba zmodernizowanych lub utworzonych przestrzeni wspólnych o funkcji integracyjnej (szt.).
- Liczba kampanii społecznych promujących tolerancję i różnorodność (szt.).
- Liczba aktywnych Rad Osiedli lub innych ciał konsultacyjnych działających na terenie Miasta (szt.).
- Liczba godzin udostępnienia miejskich obiektów sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców poza zajęciami zorganizowanymi (godz./tydzień).
- Liczba uczestników zajęć i wydarzeń organizowanych w „Młodzieżowni” (os.).
- Utworzenie wielofunkcyjnego centrum społeczno-kulturalnego w budynku SP nr 4 (tak/nie).
- Liczba użytkowników Karty Ostródzkiej uprawnionych do zniżek i preferencji (os.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Ostróda oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście

Miasto Ostróda, będące gminą miejską, położone jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie ostródzkim. Leży na Mazurach Zachodnich, na szlaku wodnym rzeki Drwęcy i jeziora Drwęckiego, w otoczeniu licznych jezior i terenów leśnych, co czyni jego lokalizację korzystną zarówno z punktu widzenia osadnictwa, jak i potencjału turystyczno-rekreacyjnego.

Ostróda zajmuje powierzchnię ok. 14 km² i jest centralnym ośrodkiem administracyjnym, gospodarczym, edukacyjnym i usługowym dla całego powiatu. Jednostkami pomocniczymi w strukturze są osiedla miejskie: Osiedle Drwęckie, Osiedle Grunwaldzkie, Osiedle Plebiscytowe, Osiedle Centrum, Osiedle Wzgórze Św. Franciszka z Asyżu.

Dominującymi formami użytkowania terenu w Ostródzie są:

·tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej (szczególnie w śródmieściu i na osiedlach mieszkaniowych),

·tereny usług publicznych (administracja, oświata, kultura, sport, służba zdrowia),

·tereny przemysłowo-składowe (głównie w rejonie zachodnim i południowym),

·tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej,

·tereny wodne (jezioro Drwęckie i inne jeziora, rzeka Drwęca, kanały).

Ostróda pełni funkcję węzła transportowego w regionie. Przez teren Miasta przebiega droga ekspresowa S7 (Gdynia-Rabka Zdrój) z dwoma węzłami: Ostróda Północ i Ostróda Południe oraz droga wojewódzka nr 619. W niedalekiej odległości od granic Miasta przebiega również droga ekspresowa S5 (z węzłem Ostróda Zachód) oraz drogi krajowe: DK 15 i DK 16. Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe (37,7 km) oraz gminne (41,5 km), z czego 3,2% stanowią odcinki nieutwardzone. Ostróda dysponuje rozbudowaną komunikacją miejską i podmiejską. Przez Miasto przebiega linia kolejowa nr 353 (Poznań Wschód – Skandawa), z połączeniami m.in. do Olsztyna, Trójmiasta, Wrocławia i Krakowa.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna Ostródy obejmuje zespół zwartej zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej głównie na południe od linii kolejowej, tereny mieszkaniowe o niższej intensywności w południowo-wschodniej części Miasta, a także obszary zabudowy przemysłowej (Zajezierze, obszary PKP) oraz tereny o funkcjach turystycznych wzdłuż Jeziora Drwęckiego.

W strukturze użytkowania gruntów dominują tereny przekształcone antropogenicznie (62,5% powierzchni Miasta), w tym zabudowa mieszkaniowa (27%), usługowa (13%), techniczno-produkcyjna (8%) i drogi (14%). Znaczną rolę pełnią także obszary zieleni i wód (37%). Miasto posiada 5 jezior, z których największe to Jezioro Drwęckie (880,8 ha). Hydrografię uzupełniają rzeka Drwęca i Kanał Elbląski.

Zgodnie z analizami planistycznymi i dokumentami strategicznymi, głównymi terenami predysponowanymi do dalszego rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej są rejon południowy i wschodni Miasta. Funkcje turystyczno-rekreacyjne planowane są do dalszego rozwoju wokół jezior i terenów zielonych. Miasto posiada wysokie pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (97%), co sprzyja spójnej polityce przestrzennej, jednak wiele z planów nie została zaktualizowana względem obecnych potrzeb i uwarunkowań. Ostatnia aktualizacja Studium miała miejsce w 2015 r. (uchwała nr XV/99/2015), a obecnie kończą się prace nad opracowaniem Planu Ogólnego.

Miasto Ostróda (na podstawie map zagrożenia powodziowego udostępnionych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie) znajduje się:

częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,

częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,

częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,

poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału,

poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Tereny te podlegają szczególnym ograniczeniom zagospodarowania zgodnie z ustawą Prawo wodne i planami zarządzania ryzykiem powodziowym.

Na terenie Miasta Ostróda obowiązują zapisy zawarte w następujących dokumentach:

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły.

Na obszarze Ostródy występują również liczne formy ochrony przyrody, m.in. obszary Natura 2000, rezerваты, pomniki przyrody oraz dwa obszary chronionego krajobrazu (Kanał Elbląski, Lasy Taborskie). Miasto w całości położone jest w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Dolnej Wisły, oraz w jednostce JCWPd nr 39. Nie występują tu zidentyfikowane złoża kopalin.

Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy zawiera analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Według analizy przeprowadzonej na potrzeby Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Ostróda położona jest:

w zasięgu silnego zagrożenia w odniesieniu do suszy atmosferycznej;

częściowo w zasięgu umiarkowanego, silnego i ekstremalnego zagrożenia w odniesieniu do suszy rolniczej;

w zasięgu umiarkowanego zagrożenia w odniesieniu do suszy hydrologicznej;

w zasięgu słabego zagrożenia w odniesieniu do suszy hydrogeologicznej;

łącznie – w zasięgu umiarkowanego i silnego zagrożenia suszą (silne zagrożenie to obszary południowo-wschodnie i południowo-zachodnie).

Na podstawie diagnozy delimitacyjnej oraz Uchwały nr LXXVI/450/2023 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 29 listopada 2023 r., dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, na terenie Miasta wskazano obszar zdegradowany obejmujący cztery podobszary. Największy z nich położony jest w środkowej części Ostródy. Spośród tych podobszarów wyodrębniono obszar rewitalizacji – teren, na którym występuje szczególne nagromadzenie problemów społecznych, towarzyszących im trudności gospodarczych, technicznych, środowiskowych oraz przestrzenno-funkcjonalnych. Obszar rewitalizacji, zlokalizowany w centrum Miasta, zajmuje powierzchnię 151 ha, co stanowi 10,6% całkowitej powierzchni Ostródy. Zamieszkuje go 9 070 osób, czyli 29,9% ogółu mieszkańców. Jest to przestrzeń o szczególnie dużym nasileniu problemów społecznych – zwłaszcza w zakresie bezrobocia oraz zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej – współistniejących z problemami w innych sferach. Ze względu na centralne położenie, obszar ten pełni ważne funkcje administracyjne, handlowe, usługowe i kulturalne, oddziałując na całą strukturę funkcjonalną Miasta.

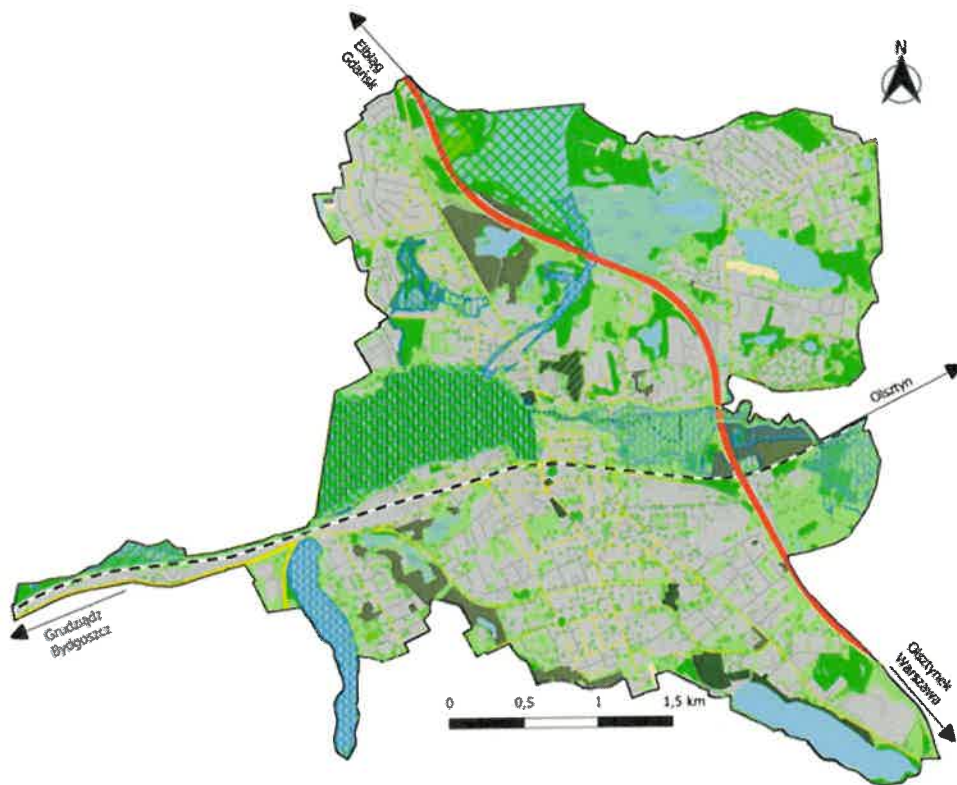
W wyniku zachodzących zmian systemowych, Miasto stoi przed koniecznością wzmocnienia swojego potencjału planistycznego i dalszego porządkowania ładu przestrzennego, szczególnie w kontekście presji urbanizacyjnej, zmian demograficznych oraz adaptacji do zmian klimatu. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej powinien opierać się na spójnym zagospodarowaniu przestrzeni, integracji funkcji mieszkaniowej z usługami, wzmacnianiu powiązań komunikacyjnych oraz ochronie zasobów przyrodniczych jako fundamentu dalszego zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Ostródy została przedstawiona poglądowo na poniższych rycinach. Pełnoskalowe mapy stanowią załączniki nr 4 i 5 do niniejszej Strategii.

□ Granice administracyjne Miasta Ostróda drogi: — krajowa — wojewódzka — powiatowa — gminna — wewnętrzna — linia kolejowa • szlak pieszy: Droga Św. Jakuba ••• szlak rowerowy: Małą Pętlę Ostródzka •••• trasa rowerowa: Krajny Kanał Elbąskiego ••••• szlak rowerowy: Wielką Pętlę Ostródzka 🏠 obszar zdegradowany 🏠 obszar rewitalizacji 🏠 cmentarze komunalne	Główne elementy infrastruktury społecznej i technicznej 🎭 Centrum Kultury oraz amfiteatr w Ostródzie 🚰 infrastruktura wodna, turystyczna, rekreacyjna 🚒 Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ostródzie 👥 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie 🏠 OSP w Ostródzie 🏠 Ostródzkie Centrum Sportu i Rekreacji 🏖️ plaża 🏠 Szkoła Mistrzostwa Sportowego 🏠 szkoła podstawowa 🏠 szkoła ponadpodstawowa 🏠 Urząd Miejski w Ostródzie 🏠 Zamek Krzyżacki, Muzeum i Biblioteka Publiczna w Ostródzie 🏠 Zespół Szkół Salezjańskich 🏠 żłobek/przedszkole 🏠 Główne elementy infrastruktury sportowej	Źwirzec PKP 🌿 pokrycie terenu 🌿 użytki trawiaste 🌿 uprawa na gruntach omych 🌿 sady, plantacje, ogródki działkowe 🌿 las 🌿 zadrzewienie 🌿 zagajnik 🌿 tereny przekształceń antropogenicznych 🌊 wody powierzchniowe 🌊 oleju wodne

Ryc. . Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Ostróda – główne elementy infrastruktury społecznej i technicznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

□ Granice administracyjne Miasta Ostróda	/// korytarze ekologiczne	polycie terenu
Droga:	rezerwaty przyrody	□ użytki trawiaste
— krajowa	□ obszary chronionego krajobrazu	□ uprawa na granicach ornych
— wojewódzka	□ specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000	□ sady, plantacje, ogródki działkowe
— powiatowa	□ obszar szczególnego zagrożenia powodzi, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%	□ wody powierzchniowe
— gminna	□ obszar szczególnego zagrożenia powodzi, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%	□ tereny podmokłe
— wewnętrzna	□ obszar zagrożenia powodzi, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%	□ tereny przekształceń antropogenicznych
— linia kolejowa		□ lasy i grunty leśne
— ciek wodny		□ las
• grupy drzew		□ zadrzewienie
• pomniki przyrody		□ zagajnik
□ cmentarze komunalne		

Ryc. . Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Ostróda – główne elementy powiązań przyrodniczych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Ustalenia Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 obowiązują na terenie całej jednostki samorządu terytorialnego. Poszczególne cele operacyjne i kierunki działań będą realizowane zgodnie z aktualnymi potrzebami i uwarunkowaniami występującymi w poszczególnych częściach Miasta. Wybrane kierunki działań mają swoje przestrzenne umiejscowienie, co wskazano w załączniku nr 6 do niniejszej Strategii (poniżej znajduje się poglądowa mapa zgodna ze wspomnianym załącznikiem).

Ryc. . Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Ostróda – kierunki zmian

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Kształtowanie polityki przestrzennej w Mieście opiera się jednocześnie na uwarunkowaniach lokalnych oraz na rekomendacjach zawartych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, przyjętego uchwałą nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

Zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, Ostróda wpisuje się w regionalny układ funkcjonalno-przestrzenny, kształtowany przez trzy główne systemy: węzłowy (sieć osadnicza), liniowy (system transportowy) oraz strefowy (uwarunkowania przyrodniczo-funkcjonalne). Miasto zostało zakwalifikowane do Strefy II, obejmującej pas pojezierzy cechujący się znacznym udziałem jezior, kompleksów leśnych oraz urozmaiconą rzeźbą terenu. Oznacza to, że w polityce przestrzennej Ostródy należy uwzględniać wielofunkcyjność tej strefy, ze szczególnym uwzględnieniem

rozwiniętej funkcji turystycznej i rekreacyjnej oraz koniecznością zachowania walorów krajobrazowych i przyrodniczych.

W ujęciu układu liniowego, Ostróda zlokalizowana jest w ciągu kluczowych powiązań komunikacyjnych województwa, w tym w pobliżu drogi ekspresowej S7, a także wzdłuż linii kolejowej nr 353 o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym (Jabłonowo Pomorskie – Iława – Olsztyn – Korsze). W polityce przestrzennej Miasta należy zatem dążyć do wzmacniania funkcji transportowych, poprawy dostępności oraz integracji z siecią transportową regionu. Znaczenie Ostródy jako elementu regionalnego układu transportowego znajduje odzwierciedlenie także w wykazie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, przewidzianych w planie wojewódzkim, m.in. budowa drogi S7 (zrealizowana) oraz modernizacja infrastruktury kolejowej. Miasto powinno w tym kontekście kontynuować działania w zakresie usprawnienia układu drogowego i kolejowego, co znalazło odzwierciedlenie także w celach operacyjnych Strategii.

Plan wskazuje również konieczność rozwijania infrastruktury technicznej. W przypadku Ostródy szczególnie istotne są inwestycje związane z modernizacją i rozbudową kanalizacji deszczowej i sieci ciepłowniczej.

W obszarze infrastruktury społecznej jako inwestycję ponadlokalną wskazano budowę Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Powiatowym Zespole Opieki Zdrowotnej w Ostródzie (zadanie Powiatu Ostródzkiego), co potwierdza rolę Ostródy jako regionalnego ośrodka świadczącego usługi ponadlokalne, szczególnie w zakresie zdrowia i opieki.

W kontekście celów szczegółowych polityki przestrzennej województwa Ostróda powinna przede wszystkim:

- Chronić i porządkować strukturę przestrzenną Miasta, dążąc do harmonijnego łączenia funkcji mieszkaniowej, usługowej, rekreacyjnej i turystycznej,

- Zwiększać swoją konkurencyjność poprzez rozwój zróżnicowanej, nowoczesnej gospodarki, wspieranej przez dostępność komunikacyjną i wysoką jakość przestrzeni,

- Zachować i wykorzystywać zasoby środowiska – szczególnie wód powierzchniowych, obszarów zieleni oraz uwarunkowań krajobrazowych,

- Zwiększać odporność przestrzeni miejskiej na zagrożenia naturalne (np. skutki zmian klimatu) oraz dążyć do bezpieczeństwa energetycznego, m.in. przez rozwój OZE.

Analiza Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, a także diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście Ostróda, które przedstawiono poniżej.

Tab. . Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście Ostróda

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

- zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych,
- zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją,
- utrzymanie różnorodności biologicznej,
- przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy,
- wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju, w tym rozwój korytarzy ułatwiających przewietrzanie (redukcja smogu i obniżenie temperatury),
- tworzenie nowych oraz powiększenie już istniejących obszarów zielonych blisko obszarów mieszkaniowych (parki i skwery „kieszonkowe”),
- dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy,
- ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwacje urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp.
- wykorzystanie głównych zbiorników wodnych do funkcji związanych z turystyką, rekreacją oraz sportem, z zachowaniem poszanowania środowiska przyrodniczego,
- wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej,
- ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, obszarów zadrzewionych i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe i usługowe),
- nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom zielono-błękitnej infrastruktury,
- ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, rozbudowę sieci ciepłowniczej, wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego,
- rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

- kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych oraz obiektów zabytkowych,
- ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej,
- przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne),
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu,
- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- zachowanie indywidualnych cech historycznego założenia urbanistycznego,
- uspokajanie ruchu w historycznych częściach Miasta poprzez: priorytet komunikacji pieszej, rowerowej i zbiorowej, ograniczanie ruchu samochodowego, dążenie do powiększania powierzchni przeznaczonej do ruchu pieszoego,
- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,

- wyznaczanie zróżnicowanych standardów zabudowy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w dostosowaniu do charakteru miejsca – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia dostępności do usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, zielen publiczna, usługi sportu, rekreacji i turystyki),
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (np. strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i granic przestrzennych),
- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Miasta,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze, w szczególności w obszarze zabytkowej zabudowy i zabudowy śródmiejskiej,
- planowanie zabudowy wielorodzinnej w sposób ekstensywny, z zachowaniem dużej przestrzeni dla zieleni, retencji wodnej oraz miejsc postojowych dla pojazdów i zaplecza społecznego,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- przyjęcie rozwiązań wynikających z przepisów prawa wodnego oraz ograniczenie rozwoju nowej zabudowy na terenach zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Miasta Ostróda dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego obiektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Miasta Ostróda dopuszcza się lokalizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jako zasady ich lokalizacji przyjmuje się w szczególności:

- wskazanie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego uwzględniającej zapewnienie przepustowości układu komunikacyjnego i wydolności systemów infrastruktury technicznej,
- przyjęcie dopuszczalnych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu z uwzględnieniem ładu przestrzennego,
- wprowadzenie nakazu utworzenia zieleni izolującej strefę handlu wielkopowierzchniowego od strefy mieszkalnej,
- przeprowadzenie oceny wpływu inwestycji na środowisko oraz krajobraz.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,

- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Miasta Ostróda przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami zadrzewionymi,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Miasta,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych,
- zwiększenie zrównoważonej mobilności i funkcjonalności oraz efektywności transportu miejskiego poprzez budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury transportu oraz zakup i modernizację zero- lub niskoemisyjnych pojazdów wykorzystywanych w transporcie zbiorowym,
- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- wprowadzanie rozwiązań drogowych w obszarach zabudowy minimalizujących geometrię dróg i skrzyżowań, pozostawiając jednocześnie wystarczającą, wygodną przestrzeń dla pieszych, ruchu rowerowego, transportu publicznego, jak również dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
- wspieranie zeroemisyjnych form indywidualnej mobilności, m.in. poprzez budowę i rozbudowę dróg rowerowych (w tym kontrapasów) oraz dróg dla pieszych i rowerów, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, kontraruchów oraz pasów ruchu dla rowerów,
- wspieranie rozwoju wielogłęziowego powiązania podsystemów transportu publicznego oraz indywidualnego m.in. centrów przesiadkowych, dworców, systemu parkingów P&R, B&R wraz z układem komunikacji kołowej i pieszo-rowerowej oraz rozbudową niezbędnej infrastruktury,
- budowa i rozbudowa infrastruktury do ładowania i tankowania zeroemisyjnych pojazdów komunikacji publicznej.

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym deszczowej i ciepłowniczej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty

sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami,

- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania),
- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klasy IV lub niższej i nie mogą wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych, które związane są z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu oraz użytkowaniu terenu poza granicami wyznaczonego obszaru. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi,
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego,
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska,
- wyłącza się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Miasta należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Mieście,
- rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko
- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- przeznaczanie pod nowe funkcje w pierwszej kolejności gruntów o najniższych klasach bonitacyjnych oraz nieużytków,
- lokalizowanie nowych terenów inwestycyjnych na obszarach już zurbanizowanych lub wyposażonych w infrastrukturę techniczną i transportową,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed rozpraszaniem zabudowy i niekontrolowaną suburbanizacją,
- zachowanie istniejących terenów zadrzewionych jako elementu struktury ekologicznej Miasta,
- zwiększanie lesistości Miasta poprzez zalesianie terenów marginalnych i nieużytkowanych,
- wzmacnianie funkcji przyrodniczych, retencyjnych i krajobrazowych terenów zadrzewionych,
- uwzględnianie w polityce przestrzennej roli terenów zadrzewionych w przeciwdziałaniu skutkom zmian klimatu i poprawie jakości środowiska.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Zgodnie z diagnozą delimitacyjną oraz Uchwałą nr LXXVI/450/2023 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Ostróda, na terenie Miasta został

wyznaczony obszar zdegradowany, który składa się z czterech podobszarów, niemających wspólnych granic, przy czym największy z nich zlokalizowany jest w centralnej części Miasta.

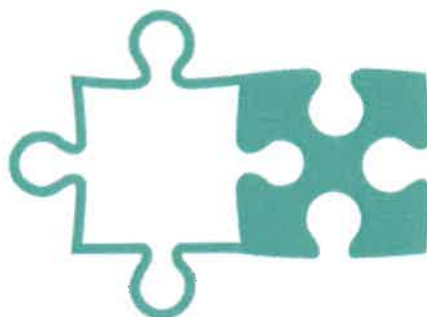
Z obszaru zdegradowanego wydzielono podobszar, w którym obserwuje się wysokie natężenie problemów społecznych oraz współwystępujących z nimi problemów w sferze gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Obszar rewitalizacji został wyznaczony na powierzchni mniejszej niż obszar zdegradowany, zlokalizowany jest w centralnej części Miasta. Obszar rewitalizacji o powierzchni 151 ha stanowi 10,6% całej powierzchni Ostródy, a liczba zamieszkującej go ludności to 9 070 osób, co stanowi 29,9% populacji Miasta. Obszar rewitalizacji stanowi teren o najbardziej intensywnym natężeniu problemów społecznych, w szczególności związanych z wysokim bezrobociem i zapotrzebowaniem na świadczenia pomocy społecznej i występujących problemach gospodarczych, technicznych, środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych. Ze względu na lokalizację w samym centrum Ostródy, obszar ten koncentruje funkcje administracyjne, handlowo-usługowe oraz kulturowe, co skutkuje dużym oddziaływaniem na pozostałe części Miasta.

Główne zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego w zakresie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji powinny uwzględniać:

- określenie rozwiązań planistycznych zgodnie z założeniami gminnego programu rewitalizacji,
- utrzymanie i kontynuację istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy z możliwością jej uzupełnienia,
- przywrócenie estetyki i funkcjonalności obszarów zdegradowanych,
- utworzenie wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych,
- zwiększenie dostępności do terenów zieleni oraz terenów rekreacyjnych.

Na terenie Miasta Ostróda nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji oraz remediacji.

4. Spójność kierunków rozwoju Miasta z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz kierunki działań zawarte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, które mieszkańcy napotykają na obszarze Miasta Ostróda. Jednocześnie, są one spójne dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze wojewódzkiej i krajowej, takimi jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz strategia rozwoju województwa pn. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego. Komplementarność celów jakie wyznacza Strategia z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji tego dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;

Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego pn. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego, stanowi plan rozwoju regionu opracowany z uwzględnieniem zewnętrznych uwarunkowań gospodarczych, prawnych i przede wszystkim dostępnych funduszy na rozwój. Uwzględnia ramy krajowe, określone w Strategii, na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, przyjętą przez Rząd RP 14 lutego 2017 roku, która definiuje wyzwania rozwojowe przed jakimi stoi Polska i określa kierunki działań Rządu RP do roku 2030 oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, przyjętą przez Rząd RP 17 września 2019 roku. Planowanie strategiczne wskazało wiele niekorzystnych czynników rozwojowych w województwie warmińsko-mazurskim, a także gorsze wskaźniki poziomu życia niż w innych regionach w kraju, takich jak m.in.:

- niekorzystne procesy demograficzne i migracyjne,
- peryferyjność gospodarcza pomimo wyraźnego postępu w dostępności komunikacyjnej i teleinformatycznej regionu.

Centralnym elementem strategii jest MIESZKANIEC REGIONU i działania na rzecz podnoszenia jakości kapitału ludzkiego i kapitału społecznego województwa, niezbędnych zarówno w kontekście atrakcyjności inwestycyjnej, jak i jakości życia. Do kluczowych priorytetów rozwoju strategicznego w regionie zaliczono społeczeństwo, gospodarkę i relacje.

Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego zawiera następujące cele strategiczne:

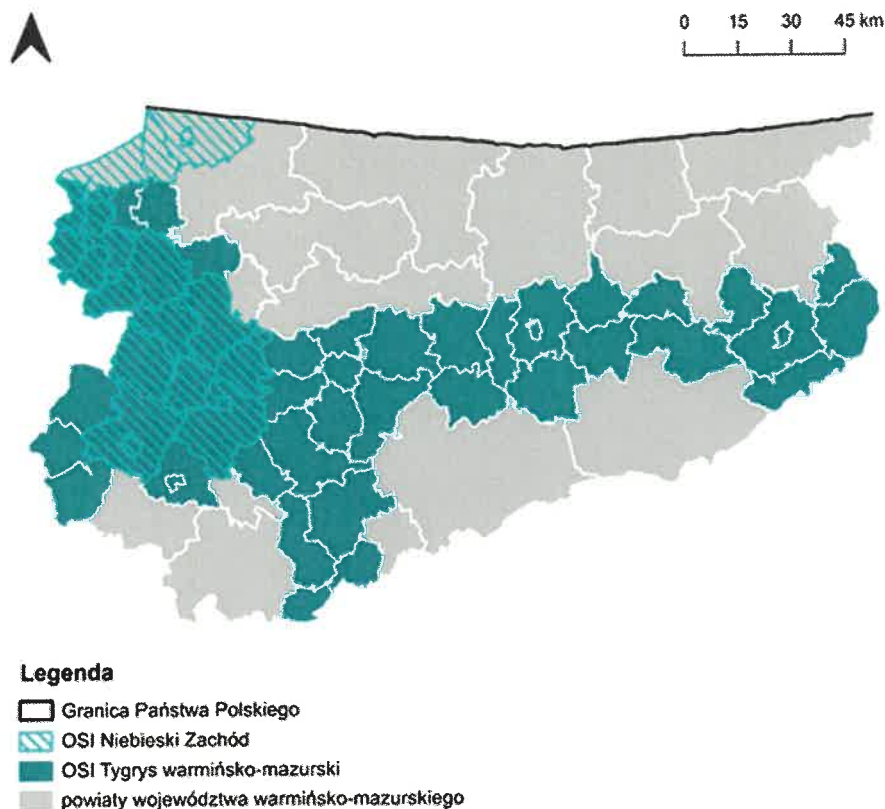
- **Cel strategiczny: Kompetencje przyszłości;**
- **Cel strategiczny: Inteligentna produktywność;**
- **Cel strategiczny: Kreatywna aktywność;**
- **Cel strategiczny: Mocne fundamenty.**

Strategia Warmińsko-Mazurskie 2030. charakteryzuje się również pogłębionym podejściem do terytorializacji celów. Obszary strategicznej interwencji (OSI) były już wskazane w Strategii z 2013 roku, jednak nowe podejście silniej łączy OSI z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez określone obszary funkcjonalne a także – na skutek aktywności samorządów lokalnych w różnych częściach województwa – określa cele polityki rozwoju regionu w zestawieniu z dążeniami samorządów wchodzących w skład określonych obszarów strategicznej interwencji. Warunkiem koniecznym do wyodrębnienia obszaru strategicznej interwencji jest oparcie go o wieloletnią współpracę partnerów na rzecz określonego celu.

Zgodnie z zapisami Strategii, Ostródę zaliczono do następujących obszarów strategicznej interwencji:

· OSI Tygrys warmińsko-mazurski – wskazany obszar stanowią gminy miejskie, miejsko-wiejskie i wiejskie, które położone są maksymalnie 15 km od przebiegu drogi krajowej nr 7 i drogi krajowej nr 16. Wskazane OSI wyznaczone zostało ze względu na konieczność dynamizacji procesów rozwojowych oraz wzmocnienie konkurencyjności krajowej i międzynarodowej regionu.

· OSI Niebieski Zachód – obszar powstał na skutek nałożenia trzech obszarów funkcjonalnych wskazanych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego (Obszar Funkcjonalny Ostródzko-Iławski; Przybrzeżny Obszar Funkcjonalny; Obszar Funkcjonalny Żuławy) oraz zasięgu oddziaływania Kanału Elbląskiego, który charakteryzuje się unikalnymi w skali światowej pochylniami. Tym samym Kanał Elbląski stanowi zabytkowy system przyrodniczo-techniczny, jednocześnie łączący Elbląg z obszarem funkcjonalnym ostródzko-iławskim.

Ryc. . Ostróda na tle OSI do których należy

Źródło: Strategia rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego pn. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego

Tabela poniżej przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawartych w Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 ze Strategią rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego pn. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego. Dodatkowo, wskazano oczekiwane efekty interwencji dla obu OSI, które dotyczą Miasta Ostróda.

Tab. . Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 ze Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa

Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego	Oczekiwane efekty interwencji dla OSI Tygrys warmińsko-mazurski	Oczekiwane efekty interwencji dla OSI Niebieski Zachód	Strategia Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036
<p>Cel strategiczny: Kompetencje przyszłości</p> <p>Cele operacyjne: Użyteczne kwalifikacje i kompetencje Nowoczesne usługi Profesjonalne organizacje</p>	<p>Rdzeń kompetencyjny regionu (3 główne ośrodki miejskie województwa)</p> <p>Wzmocnienie kompetencyjne organizacji oddziałujących na cały region</p>	<p>Rozwinięte kompetencje kluczowe i programy podnoszące kwalifikacje mieszkańców</p> <p>Rozwinięta e-administracja</p> <p>Silne organizacje społeczne i okołobiznesowe</p>	<p>Cel 3. Budowa odpornej, innowacyjnej i rozpoznawalnej gospodarki lokalnej w oparciu o markę Ostródy i jej unikalne zasoby</p> <p>3.1. Wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gospodarczego Ostródy poprzez wsparcie lokalnych specjalizacji i rozwój przedsiębiorczości</p> <p>Cel 4. Ostróda – miasto wysokiej jakości życia społecznego, włączające, bezpieczne i wspierające rozwój mieszkańców na każdym etapie życia</p> <p>4.2. Podnoszenie jakości i dostępności oferty edukacyjnej oraz wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży</p> <p>4.3. Wzmacnianie lokalnej tożsamości i aktywności obywatelskiej poprzez budowanie</p>

			lokalnego patriotyzmu
<p>Cel strategiczny: Inteligentna produktywność</p> <p>Cele operacyjne: Satysfakcjonująca praca Inteligentne specjalizacje Wysoka konkurencyjność</p>	<p>Rozwój inteligentnych specjalizacji</p> <p>Przygotowanie najlepszych terenów inwestycyjnych</p>	<p>Konkurencyjne usługi, w tym w obszarze srebrnej gospodarki</p> <p>Konkurencyjne firmy należące do inteligentnych specjalizacji</p> <p>Rozwinięta przedsiębiorczość</p>	<p>Cel 3. Budowa odpornej, innowacyjnej i rozpoznawalnej gospodarki lokalnej w oparciu o markę Ostródy i jej unikalne zasoby</p> <p>3.1. Wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gospodarczego Ostródy poprzez wsparcie lokalnych specjalizacji i rozwój przedsiębiorczości</p> <p>3.2. Wzmacnianie marki Miasta Ostróda jako „Perły Mazur” i rozwijanie gospodarki w oparciu o lokalną tożsamość i dziedzictwo</p> <p>3.3. Rozwój systemu bezpieczeństwa i odporności miejskiej w kontekście współczesnych zagrożeń</p> <p>Cel 4. Ostróda – miasto wysokiej jakości życia społecznego, włączające, bezpieczne i wspierające rozwój mieszkańców na każdym etapie życia</p> <p>4.1. Wzmacnianie integracji społecznej, zdrowia i dobrostanu mieszkańców</p>
<p>Cel strategiczny: Kreatywna aktywność</p> <p>Cele operacyjne: Inspirująca twórczość Efektywna współpraca Ukształtowana tożsamość</p>	<p>Współpraca sieciowa na arenie krajowej i międzynarodowej</p>	<p>Dobrze rozwinięta infrastruktura aktywności społecznej</p> <p>Rozwinięta współpraca sieciowa</p>	<p>Cel 3. Budowa odpornej, innowacyjnej i rozpoznawalnej gospodarki lokalnej w oparciu o markę Ostródy i jej unikalne zasoby</p> <p>3.1. Wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gospodarczego Ostródy poprzez wsparcie lokalnych specjalizacji i rozwój przedsiębiorczości</p> <p>Cel 4. Ostróda – miasto wysokiej jakości życia społecznego, włączające, bezpieczne i wspierające rozwój mieszkańców na każdym etapie życia</p> <p>4.1. Wzmacnianie integracji społecznej, zdrowia i dobrostanu mieszkańców</p> <p>4.2. Podnoszenie jakości i dostępności oferty edukacyjnej oraz wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży</p> <p>4.3. Wzmacnianie lokalnej tożsamości i aktywności obywatelskiej poprzez budowanie lokalnego patriotyzmu</p>
<p>Cel strategiczny: Mocne fundamenty</p> <p>Cele operacyjne: Silny kapitał społeczny Optymalna infrastruktura rozwoju Wyjątkowe środowisko przyrodnicze</p>	<p>Realizacja inwestycji infrastrukturalnych, głównie we wschodniej części</p>	<p>Wysoki kapitał społeczny budowany w oparciu o projekty współpracy włączające różne grupy mieszkańców</p> <p>Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe</p> <p>Wysokie wykorzystanie OZE i czyste środowisko przyrodnicze</p>	<p>Cel 1. Kształtowanie funkcjonalnej, estetycznej i dostępnej przestrzeni miejskiej Ostródy</p> <p>1.1. Spójne i partycypacyjne kształtowanie przestrzeni miejskiej</p> <p>1.2. Rozwój zintegrowanej infrastruktury transportowej i technicznej</p> <p>1.3. Kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Cel 2. Ostróda przyjazna środowisku i odporna klimatycznie</p> <p>2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i zielononiebieskiej infrastruktury</p>

		<p>Dobra dostępność komunikacyjna zewnętrzna i wewnętrzna</p> <p>Uzupełnione braki w zakresie infrastruktury technicznej</p>	<p>2.2. Zrównoważone zarządzanie wodą i odporność na zmiany klimatu</p> <p>2.3. Nowoczesna gospodarka niskoemisyjna i odpadowa</p> <p>Cel 4. Ostróda – miasto wysokiej jakości życia społecznego, włączające, bezpieczne i wspierające rozwój mieszkańców na każdym etapie życia</p> <p>4.1. Wzmacnianie integracji społecznej, zdrowia i dobrostanu mieszkańców</p> <p>4.2. Podnoszenie jakości i dostępności oferty edukacyjnej oraz wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży</p> <p>4.3. Wzmacnianie lokalnej tożsamości i aktywności obywatelskiej poprzez budowanie lokalnego patriotyzmu</p>
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego pn. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że poza dokumentami strategicznymi na poziomie województwa, również dokumenty krajowe wskazują deficyty rozwojowe miast. W KSRR uwagę poświęca się m.in. kategorii miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Są to często dawne miasta wojewódzkie lub pełniące w przeszłości istotne funkcje regionalne, które obecnie mierzą się z odpływem ludności, ograniczoną dostępnością przestrzeni inwestycyjnej, starzeniem się społeczeństwa i spadkiem dynamiki rozwoju gospodarczego. Ostróda znajduje się pośród 139 miast tego typu, mieszcząc się w trzeciej kategorii, czyli miast stagnujących, charakteryzujących się umiarkowanym powiększaniem niekorzystnego dystansu oraz złą sytuacją społeczno-gospodarczą. W kontekście Ostródy otwiera to możliwości na szersze wykorzystanie instrumentów polityki regionalnej, przy jednoczesnym skoncentrowaniu się na działaniach służących poprawie jakości życia mieszkańców, rozwijaniu lokalnej przedsiębiorczości, powstrzymaniu negatywnych trendów demograficznych oraz zwiększaniu atrakcyjności inwestycyjnej Miasta. Kierunki działań zaplanowane w Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 zostały opracowane z pełną świadomością wyzwań wynikających z utraty funkcji społeczno-gospodarczych i mają na celu przeciwdziałanie tym negatywnym tendencjom poprzez wzmacnianie lokalnej gospodarki oraz poprawę jakości życia mieszkańców i potencjału rozwojowego Miasta.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2026-2036. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, miejskie jednostki organizacyjne, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Miasta Ostróda, Rada Miejska w Ostródzie oraz pracownicy Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Miasta Ostróda.

Strategia Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Mieście na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych corocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, samorząd Miasta Ostróda będzie dbał o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Miasto będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu ostródzkiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Miasta, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych częściach i obszarach funkcjonowania Miasta.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

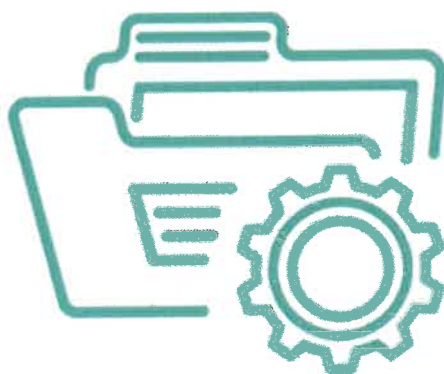
Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przeprowadzona w 2025 roku ewaluacja ex-ante (Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Miasta Ostróda). Celem ewaluacji ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrażania Strategii, w tym wielkości zaangażowanych środków oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Miasta Ostróda oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz Miasta Ostróda zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Miasta, występuje do Rady Miejskiej w Ostródzie z wnioskiem o jej zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036 będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza, przestrzenna lub klimatyczno-środowiskowa gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Miasto Ostróda na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

fundusze unijne, m.in. **Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027** oraz ogólnopolskich programów operacyjnych;

programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępność Plus, Fundusz Inwestycji Lokalnych oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;

programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego;

inne, nieunijne fundusze międzynarodowe;

inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 jest głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie warmińsko-mazurskim w okresie budżetowym 2021-2027.

Ostróda, jako miasto położone w województwie warmińsko-mazurskim, znajduje się w obszarze objętym wsparciem w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW). Jest to jeden z kluczowych instrumentów polityki spójności Unii Europejskiej, którego celem jest niwelowanie różnic rozwojowych i przyspieszenie transformacji społeczno-gospodarczej w regionach o niższym poziomie rozwoju. Wsparcie w ramach FEPW koncentruje się m.in. na wzmocnieniu konkurencyjności gospodarki, rozwoju innowacyjności, transformacji energetycznej, poprawie dostępności transportowej oraz zrównoważonym rozwoju miast. Dla Ostródy oznacza to dostęp do dodatkowych środków wspierających realizację projektów

strategicznych w obszarach takich jak rozwój lokalnej przedsiębiorczości, turystyki, infrastruktury czy usług publicznych – umożliwiających trwale zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i jakości życia mieszkańców.

W ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd ma możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,

FS – Fundusz Spójności,

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

FEnIKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,

FENG – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,

FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,

FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,

PTFE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,

FEPŻ – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,

programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Miasta Ostróda wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2026-2036. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Miasta, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego w Ostródzie oraz jednostek organizacyjnych Miasta Ostróda.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi (szczególnie Gminą Ostróda), powiatem ostródzkim oraz województwem warmińsko-mazurskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadań. Dodatkowe możliwości realizacyjne i finansowe wynikają także z aktywnego członkostwa Miasta Ostróda w związkach i stowarzyszeniach terytorialnych, takich jak Związek Gmin i Powiatów Kanału Elbląskiego i Pojezierza Hławskiego, Zachodniomazurska Lokalna Organizacja Turystyczna (ZLOT) czy Stowarzyszenie Polskie Zamki Gotyckie. Udział w tych strukturach umożliwia nie tylko wspólne planowanie i promocję działań o charakterze ponadlokalnym, ale także aplikowanie o środki zewnętrzne w ramach partnerstw projektowych, szczególnie w zakresie turystyki, kultury, ochrony dziedzictwa i rozwoju gospodarczego.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Miasta oraz wieloletnia prognoza finansowa. Miasto będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób niezagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Miasta, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Miasta.

Natomiast potencjał inwestycyjny Miasta Ostróda, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2026-2035 (zgodnie z uchwałą nr XXI/191/2025 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 26 listopada 2025 roku w sprawie zmiany Wieloletniej

Prognozy Finansowej miasta Ostróda na lata 2025-2035) wyniesie nieco ponad 65 mln zł. Należy jednak mieć na uwadze, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Miasta Ostróda przedstawia szacunkowe wartości.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Miasta Ostróda

**Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej,
gospodarczej i społecznej
Miasta Ostróda**

Ostróda 2025 rok

SPIS TREŚCI

METODOLOGIA BADAŃ 104

CZEŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA 106

- 1.1. Informacje ogólne 106
- 1.2. Transport i łączność 108
- 1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne 113
- 1.4. Walory historyczno-turystyczne 122

CZEŚĆ 2: SYTUACJA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA 130

- 2.1. Walory przyrodnicze 130
- 2.2. Odnawialne źródła energii 141
- 2.3. Infrastruktura techniczna 145
 - 2.3.1. Urządzenia sieciowe i energia ciepła 145
 - 2.3.2. Gospodarka odpadami 148
- 2.4. Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska 150

CZEŚĆ 3: SYTUACJA GOSPODARCZA 153

- 3.1. Gospodarka lokalna 153
 - 3.1.1. Przedsiębiorczość 153
 - 3.1.2. Rynek pracy 157
 - 3.1.3. Rolnictwo 161
- 3.2. Stan finansów samorządowych 163
 - 3.2.1. Wykonanie budżetu 163
 - 3.2.2. Struktura dochodów i wydatków 166
 - 3.2.3. Finansowanie ze źródeł zewnętrznych 170
 - 3.2.4. Potencjał inwestycyjny 172

CZEŚĆ 4: SYTUACJA SPOŁECZNA 174

- 4.1. Demografia 174
- 4.2. Kapitał społeczny 180
 - 4.2.1. Żłobki i przedszkola 180
 - 4.2.2. Szkoły 184
 - 4.2.3. Kultura i sport 201
 - 4.2.4. Bezpieczeństwo publiczne 205
 - 4.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Miasta Ostróda 207
- 4.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna 212

METODOLOGIA BADAŃ

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Ostróda na lata 2025-2036 jest niniejsza Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Miasta Ostróda. Dokument strategiczny wskazuje główne wyzwania społeczno-gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe stojące przed Miastem, które powinny zostać podjęte w procesie realizacji Strategii. W tym celu przeprowadzona została ocena stanu istniejącego jednostki w ujęciu systemowym oraz dynamicznym. Ujęcie

systemowe oznacza koncentrację na związkach pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym Miasta oraz na jego relacji z otoczeniem zewnętrznym, które to czynniki mają podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym oraz obserwację zmiany. Na potrzeby niniejszego opracowania analizie poddano sytuację Miasta Ostróda w latach 2019-2024 (o ile nie zaznaczono inaczej).

W celu oceny stanu istniejącego Miasta Ostróda zastosowano metodę analizy wskaźnikowej, w której wykorzystane zostały średnie wartości dla gmin powiatu ostródzkiego oraz województwa warmińsko-mazurskiego. Przygotowanie niniejszej diagnozy umożliwiła również przeprowadzona analiza porównawcza, w wyniku której dane zebrane dla Miasta Ostróda zestawione zostały z danymi dla grupy porównawczej. Głównym kryterium doboru jednostek porównawczych było ich położenie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, status gminy miejskiej oraz dominująca funkcja pozarolnicza dla gmin miejskich (G2). Tym samym grupę porównawczą stanowiły następujące miasta: Giżycko, Lidzbark Warmiński oraz Mrągowo. W 2023 roku liczba ludności na terenie badanych jednostek różniła się od siebie. Należy jednak zaznaczyć, że dobór miast z innych regionów Polski, w tym jednostek wykazujących zbliżoną liczbą ludności do liczby mieszkańców Ostródy, był nieuzasadniony ze względu na specyficzne uwarunkowania rozwoju, które obserwuje się na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

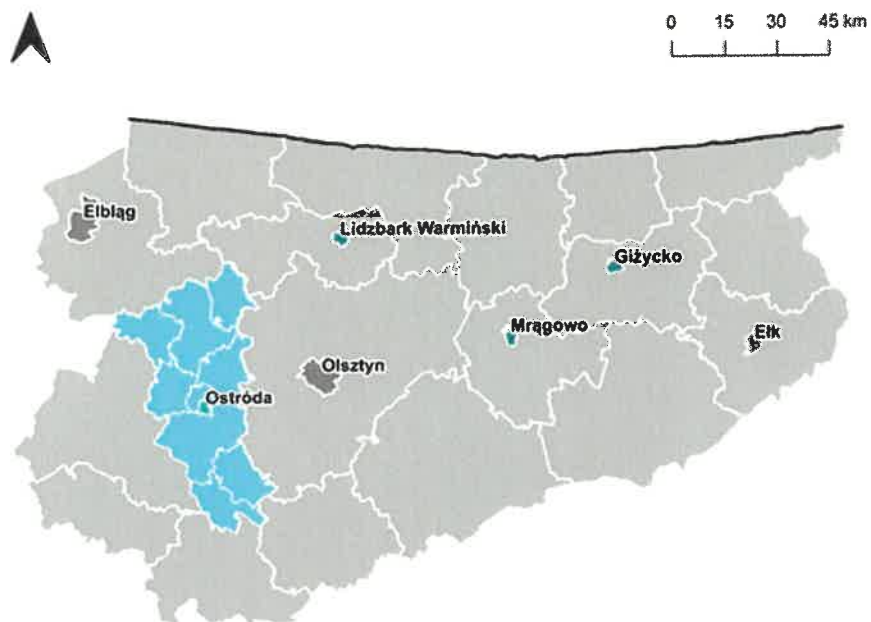
Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Miejskiego w Ostródzie, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Miasta Ostróda. Dane demograficzne pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS mogą różnić się od informacji udostępnianych przez Urząd Miejski w Ostródzie, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze.

Do przygotowania diagnozy wykorzystane zostały najaktualniejsze dla Miasta dane, dostępne w momencie opracowywania dokumentu. Przedstawione zatem informacje prezentują stan na rok 2024, chyba, że zaznaczono inaczej.

CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA

1.1. Informacje ogólne

Miasto Ostróda położone jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w centralnej części powiatu ostródzkiego, ok. 36 km na zachód od miasta Olsztyna, w regionie Mazur Zachodnich. Badana jednostka usytuowana jest w centrum gminy Ostróda, która tworzy tym samym tzw. gminę obwarzankową. Miasto stanowi zatem lokalny ośrodek administracyjny – na jego terenie znajduje się m.in. siedziba Urzędu Miejskiego w Ostródzie, Urzędu Gminy Ostróda oraz Starostwa Powiatowego. Całkowita powierzchnia Miasta wynosi 14,15 km², co stanowi ok. 0,8% powierzchni powiatu ostródzkiego.

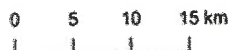

Legenda

- Granica Państwa Polskiego
- gminy powiatu ostródzkiego
- Miasto Ostróda
- jednostki z grupy porównawczej
- ośrodki regionalne i subregionalne w skali województwa
- powiaty województwa warmińsko-mazurskiego

Ryc. . Położenie Miasta Ostróda na tle powiatów województwa warmińsko-mazurskiego i gmin powiatu ostródzkiego wraz z położeniem jednostek z grupy porównawczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Ryc. . Położenie Miasta Ostróda na tle gmin powiatu ostródzkiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Miasto Ostróda podzielone jest na 5 jednostek pomocniczych:

- Osiedle Drwęckie,
- Osiedle Grunwaldzkie,
- Osiedle Plebiscytowe,
- Osiedle Centrum,
- Osiedle Wzgórze Św. Franciszka z Asyżu.

Należy jednak zaznaczyć, że w momencie opracowywania niniejszej diagnozy planowane było utworzenie kolejnych jednostek na terenie Ostródy.

Zgodnie z Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby Monitoringu planowania przestrzennego Śleszyńskiego i Komornickiego, Miasto Ostróda zaliczona została do grupy gmin miejskich o dominującej funkcji pozarolniczej (G2).

1.2. Transport i łączność

Nowoczesna i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna stanowi jeden z podstawowych czynników wpływających na atrakcyjność inwestycyjną oraz osiedleńczą każdej jednostki samorządu terytorialnego. Rozwinięta sieć drogowa ma również istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i stymulacji lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego. Jest to jeden z podstawowych czynników wpływających na optymalną lokalizację działalności gospodarczej, ponieważ warunkuje wysokość kosztów związanych z transportem dóbr i surowców.

Miasto Ostróda charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią drogową, na którą składają się drogi o znaczeniu krajowym, regionalnym i lokalnym. Miasto pełni rolę istotnego węzła komunikacyjnego w regionie. Przez teren Ostródy przebiegają:

- droga ekspresowa S7 relacji Gdynia-Chylonia – Rabka Zdrój o łącznej długości 5,24 km wraz z węzłami Ostróda Północ i Ostróda Południe,

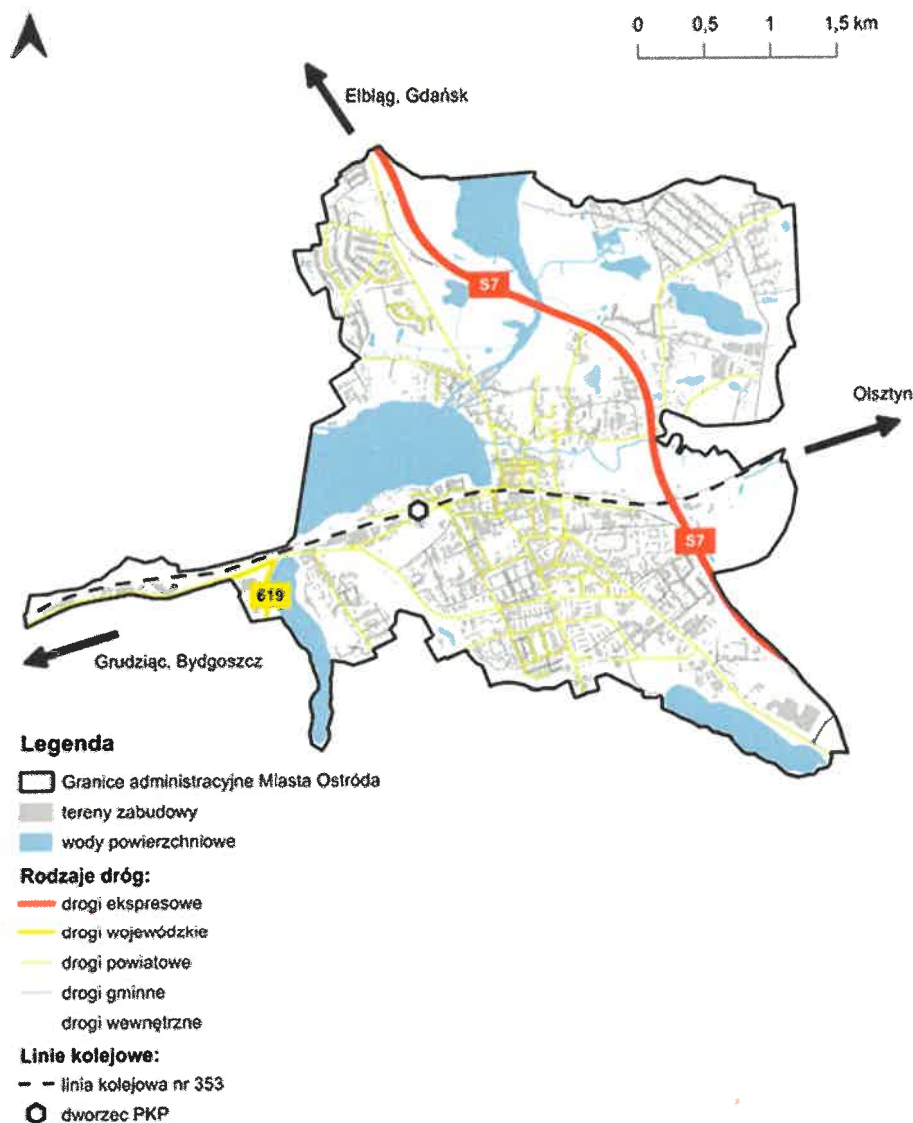
- droga wojewódzka nr 619 relacji Wirwajdy – Ostróda – węzeł Ostróda Zachód o łącznej długości 2,43 km,

- drogi powiatowe o łącznej długości 37,7 km.

W okolicy Miasta znajdują się również odcinki istotnych szlaków komunikacyjnych takich jak np. droga ekspresowa S5 (z węzłem Ostróda Zachód), a także drogi krajowe nr 15 i 16.

Sieć drogową Miasta uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 41,5 km, z czego 3,2% dróg stanowią odcinki o nawierzchni nieutwardzonej. Przebiegające przez teren Miasta ciągi komunikacyjne umożliwiają jego mieszkańcom swobodne przemieszczanie się po terenie powiatu ostródzkiego, a także stwarzają możliwości komunikacyjne w układzie całego regionu oraz kraju. Przegląd stanu dróg dokonywany jest w cyklu rocznym i pięcioletnim. Prowadzone są również kontrole doraźne.

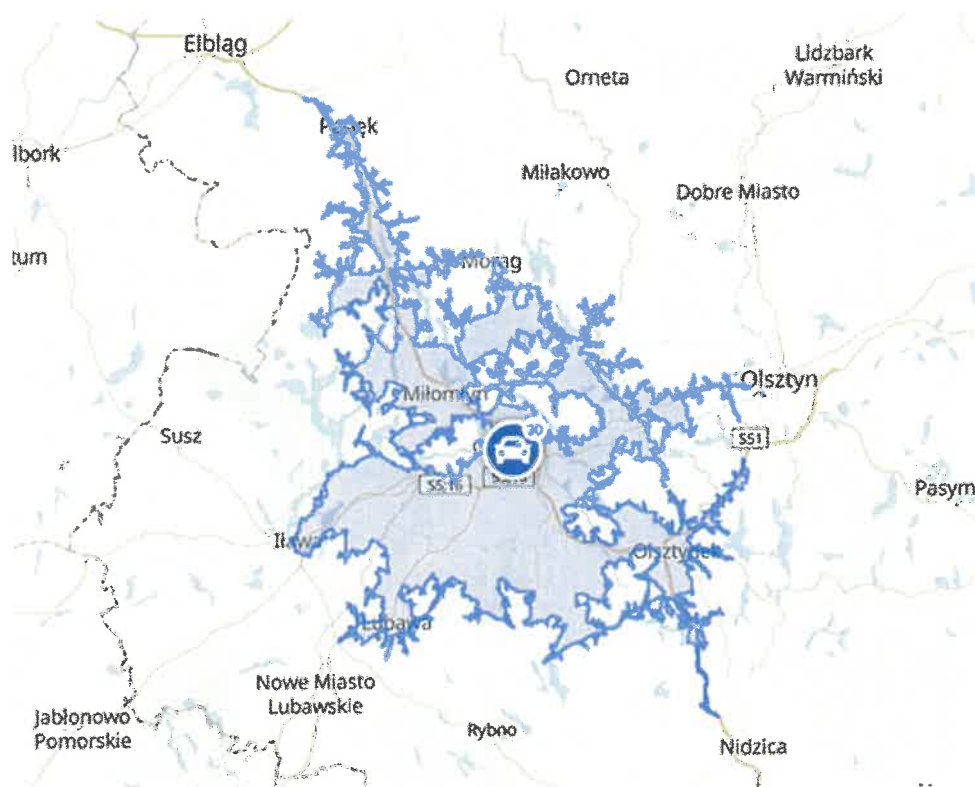
Do najpilniejszych inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej na terenie Miasta Ostróda zalicza się kompleksową modernizację dróg gminnych i powiatowych. Wymagana jest także sukcesywna wymiana nawierzchni dróg gruntowych na trwałe i estetyczne rozwiązania np. kostka typu polbruk. Równocześnie niezbędne są remonty istniejących chodników oraz modernizacja miejsc parkingowych. Dodatkowo, należy rozważyć wymianę sieci zasilającej oświetlenie uliczne. Mimo przeprowadzonej w ostatnich latach kompleksowej modernizacji oświetlenia ulicznego, obejmującej m.in. wymianę słupów i opraw na nowoczesne, energooszczędne rozwiązania, wciąż problemem pozostaje zły stan techniczny kabli zasilających, które nie były wymieniane; tylko w latach 2023-2024 odnotowano 28 awarii tej infrastruktury (2023 rok: 12 awarii, 2024 rok: 16 awarii). Z kolei do września 2025 roku odnotowano łącznie 10 awarii sieci.

Ryc. . Sieć drogowa na terenie Miasta Ostróda

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Na poniższej rycinie przedstawiono orientacyjną odległość pokonywaną z centrum Ostródy samochodem osobowym w ciągu 30 minut. Przebiegające przez teren Miasta ciągi komunikacyjne umożliwiają przemieszczanie się po terenie całego powiatu ostródzkiego we wskazanym przedziale czasowym, a także dojazd do stolicy województwa warmińsko-mazurskiego – Olsztyna.

Ryc. . Odległości od centrum Ostródy pokonywane samochodem osobowym w ciągu 30 minut (dane orientacyjne)

Źródło: <https://commutetimemap.com/> (dostęp: 15.07.2025r.).

Dojazd samochodem osobowym do dalej położonych ośrodków miejskich z centrum Ostródy zajmuje:

- ok. 40 min. do Elbląga,
- ok. 1 godz. 20 min. do Gdańska,
- ok. 1 godz. 50 min. do Grudziądza.

Przez teren Miasta Ostróda, w układzie wschód-zachód, przebiega linia kolejowa nr 353 relacji Poznań Wschód – Skandawa. Jest to jednotorowa i dwutorowa, pierwszorzędna linia kolejowa o znaczeniu krajowym, w większości zelektryfikowana. Linia dzieli Miasto na część północną i południową. Na terenie Ostródy znajduje się stacja kolejowa, która zlokalizowana jest przy ul. Słowackiego 13. Średnia dobowo wymiana pasażerska na stacji w Ostródzie kształtuje się na poziomie 1 700 osób. Z kolei średni czas dojazdu pociągiem z Ostródy do Olsztyna wynosi ok. 35 minut. W ciągu doby realizowanych jest 18 par połączeń. Mieszkańcy mogą również udać się ze stacji w Ostródzie do: Poznania, Bydgoszczy, Krakowa, Torunia, Trójmiasta i Wrocławia. Należy jednak zaznaczyć, że w momencie opracowywania niniejszej diagnozy trwały prace związane z modernizacją linii, a ich zakończenie zaplanowano w 2026 roku.

Na terenie Miasta funkcjonuje również komunikacja publiczna, która podzielona jest na strefę miejską i podmiejską. Organizatorem przewozów jest Żegluga Ostródzko-Elbląska Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 49 w Ostródzie. W 2024 roku tabor autobusowy składał się z 15 jednostek, realizujących kursy na 11 liniach i obsługujących 84 przystanki na terenie Miasta. W tym samym roku łączna długość wyznaczonych tras autobusowych wyniosła 119 km (strefa miejska i pozamiejska), a liczba zrealizowanych osoboprzewozów wyniosła ponad 400 tys.

Spółka zajmuje się także świadczeniem usług z zakresu żeglugi śródlądowej. W 2024 roku podmiot ten posiadał w swoim majątku 7 jednostek pływających, którymi zrealizowano łącznie 1 772 rejsy. W tym samym roku obsłużono ponad 67,3 tys. pasażerów.

Przez teren Miasta Ostróda przebiegają także ścieżki rowerowe o łącznej długości 19,58 km, z czego:

- 8,65 km ścieżek zarządzanych jest przez Miasto,
- 10,93 km ścieżek zarządzanych jest przez Powiat.

Należy jednak zaznaczyć, że znajdujące się na terenie Miasta ścieżki rowerowe nie stanowią spójnego systemu, co ogranicza potencjał ich wykorzystania. Koniecznym jest zatem wyznaczenie oraz budowa ścieżek wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

Wydatki w dziale transport i łączność obejmują szeroki zakres inwestycji oraz bieżącego finansowania infrastruktury transportowej i systemów komunikacyjnych. W poniższej tabeli przedstawiono wydatki ogółem i udział wydatków majątkowych Miasta Ostróda w Dziale 600 Transport i łączność w latach 2019-2024. Z przedstawionych danych wynika, że na przestrzeni analizowanego okresu wydatki we wskazanym dziale ulegały znacznym zmianom. W 2019 roku kształtowały się one na poziomie ponad 36,7 mln zł, a w kolejnym roku wyniosły ponad 14,4 mln zł. W 2021 roku zaobserwowano ponowny spadek wydatków ogółem Miasta Ostróda

w Dziale 600, które wyniosły ponad 8,6 mln zł. Z kolei w 2022 roku odnotowano ich wzrost – wydatki wyniosły wówczas ponad 14,7 mln zł. W 2023 roku ponownie zaobserwowano spadek ich wartości, jednak nie był on tak znaczny jak w 2021 roku. W 2024 roku wydatki ogółem w Dziale 600 ponownie wzrosły i kształtowały się już na poziomie ponad 20 mln zł. Dla całego analizowanego okresu średnia wartość wydatków Miasta Ostróda w zakresie transportu i łączności wyniosła ponad 18 mln zł, co stanowiło ok. 10% wszystkich jej wydatków. Z kolei wydatki majątkowe stanowiły średnio ok. 65% wszystkich wydatków badanej jednostki w Dziale 600 w latach 2019-2024. Najwyższy udział wydatków inwestycyjnych odnotowano w 2019 roku, kiedy to kształtowały się one na poziomie 85,5% wydatków ogółem. Sytuacja ta wynikała z realizacji przez Miasto dwóch kapitałochłonnych inwestycji:

- budowy wiaduktu nad linią kolejową nr 353 Poznań-Skandawa wraz z przebudową układu komunikacyjnego drogowo-kolejowego,

- realizacji inwestycji „Zrównoważony transport miejski w Ostródzie”, która obejmowała wymianę/zakup 2 szt. autobusów do komunikacji miejskiej oraz budowę ścieżek rowerowych.

Tab. . Wydatki ogółem i udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w dziale transport i łączność Miasta Ostróda w latach 2019-2023 (tys. zł)

DZIAŁ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	średnia
600 Transport i łączność, w tym:	36 715,6	14 445,7	8 609,9	14 767,9	13 840,1	20 041,0	18 070,0
Udział wydatków majątkowych	85,8%	71,4%	48,9%	63,2%	56,5%	64,7%	65%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój współczesnych jednostek samorządu terytorialnego jest dostęp do wysokiej jakości szerokopasmowego Internetu. W XXI wieku stanowi on integralną część codziennego życia człowieka, wpływając przy tym na jego różne aspekty: m.in. komunikację, pracę, edukację czy rozrywkę. Technologia światłowodowa pozwala na szybkie przesyłanie danych i stabilne połączenie, które wpływają na rozwój społeczności i zwiększenie dostępności do usług cyfrowych.

Według danych z raportu „Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do Internetu” na koniec 2024 roku w zasięgu stacjonarnego dostępu do usług szerokopasmowych na terenie Miasta znajdowało się 3 324 punktów adresowych. Jednocześnie 168 punktów adresowych pozostawało bez zasięgu. Zauważa się zatem konieczność podjęcia działań, które umożliwią objęcie wszystkich punktów adresowych w Ostródzie z dostępem do usług szerokopasmowych,

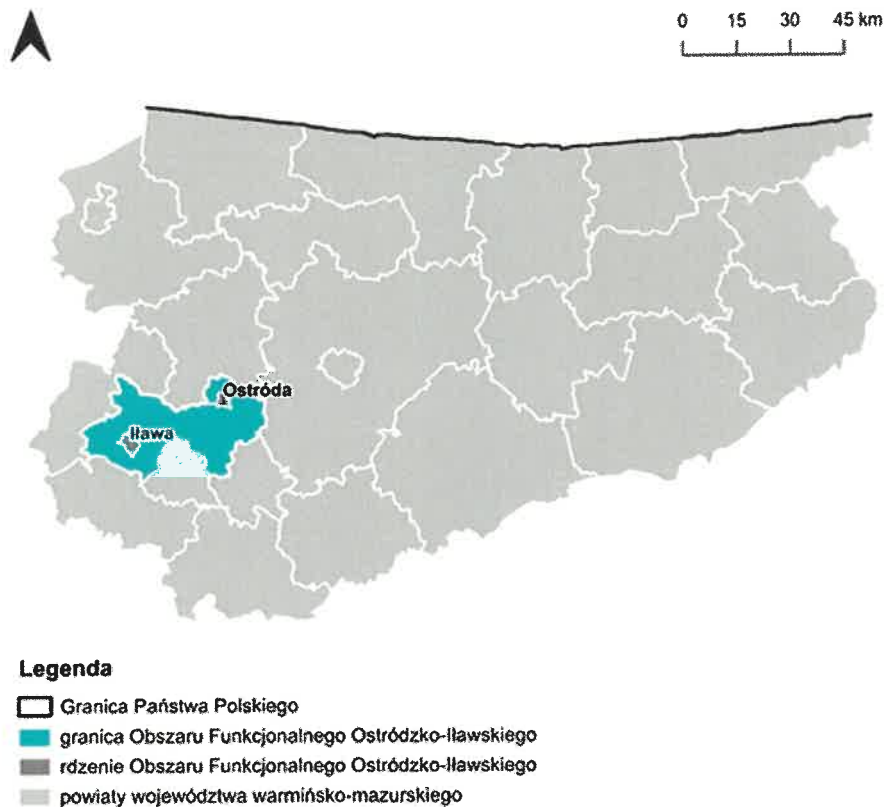
a w szczególności wybranych ulic znajdujących się na Osiedlu Plebiscytowym i Osiedlu Drwęckim. W 2024 roku głównymi operatorami Internetu w Mieście były następujące podmioty: IWKD, Orange oraz Nexera.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne stanowi instrument w rękach jednostek samorządu terytorialnego umożliwiający przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym oraz optymalne wykorzystanie dostępnych terenów, w oparciu o dokumenty planistyczne i decyzje jednostek wyższego rzędu. Kluczową funkcją planowania przestrzennego jest również zmierzanie w kierunku rozwoju zrównoważonego, czyli stanu, w którym rozwój każdej ze sfer (społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej) odbywa się bez pogorszenia stanu pozostałych.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego przyjęto na mocy uchwały nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. Stanowi on nadrzędny dokument planistyczny, który reguluje kwestie związane z planowaniem przestrzennym w regionie. Zgodnie z zapisami zawartymi w Planie, Miasto Ostróda zaliczone zostało do **Obszaru Funkcjonalnego Ostródzko-Iławskiego**, który stanowi obszar funkcjonalny o znaczeniu subregionalnym. W skład obszaru, oprócz Ostródy, wchodzi miasto Iława, gmina wiejska Iława oraz gmina Ostróda. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 861 km², co stanowi ok. 3,6% powierzchni województwa. Zespół osadniczy Ostróda-Iława tworzy bipolarny układ dwóch miast wraz ze strefami podmiejskimi, który pełni funkcje osadnicze, gospodarcze, turystyczne, rolnicze, produkcyjne i ekologiczne. Wśród endogenicznych potencjałów Obszaru Funkcjonalnego Ostródzko-Iławskiego wyróżnia się m.in. zasoby i walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz kulturowe, w tym wysoką jeziorność, lesistość, obszary przyrodnicze prawnie chronione, rozbudowany system powiązań wodnych obejmujący jeziora: Jeziorak, Drwęckie, Szeląg Wielki i Mały, Kanał Elbląski (wraz z istniejącą infrastrukturą turystyczną), drogi i szlaki wodne, porty i przystanie żeglarskie, a także dobrze rozwiniętą infrastrukturę turystyczną (Ostróda, Iława, strefy wokół jezior) oraz bazę sportowo-rekreacyjną. Z kolei do głównych wyzwań i problemów rozwojowych obszaru zalicza się postępujące procesy suburbanizacyjne oraz presję urbanizacyjną, w tym na tereny cenne przyrodniczo, niekorzystną sytuację demograficzną, sezonowość oferty turystycznej, a także niezadawalającą jakość transportu publicznego w miastach. Dla wskazanego obszaru wyznaczone zostały kierunki i zasady zagospodarowania, które podzielono na 5 głównych obszarów interwencji:

1. Wzmacnianie funkcji i znaczenia ośrodków lokalnych Iławy i Ostródy w regionalnej sieci osadniczej,
2. Rozwój gospodarczy Iławy i Ostródy w oparciu o wykorzystanie wewnętrznych potencjałów,
3. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
4. Zwiększenie integracji i spójności obszaru,
5. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru.

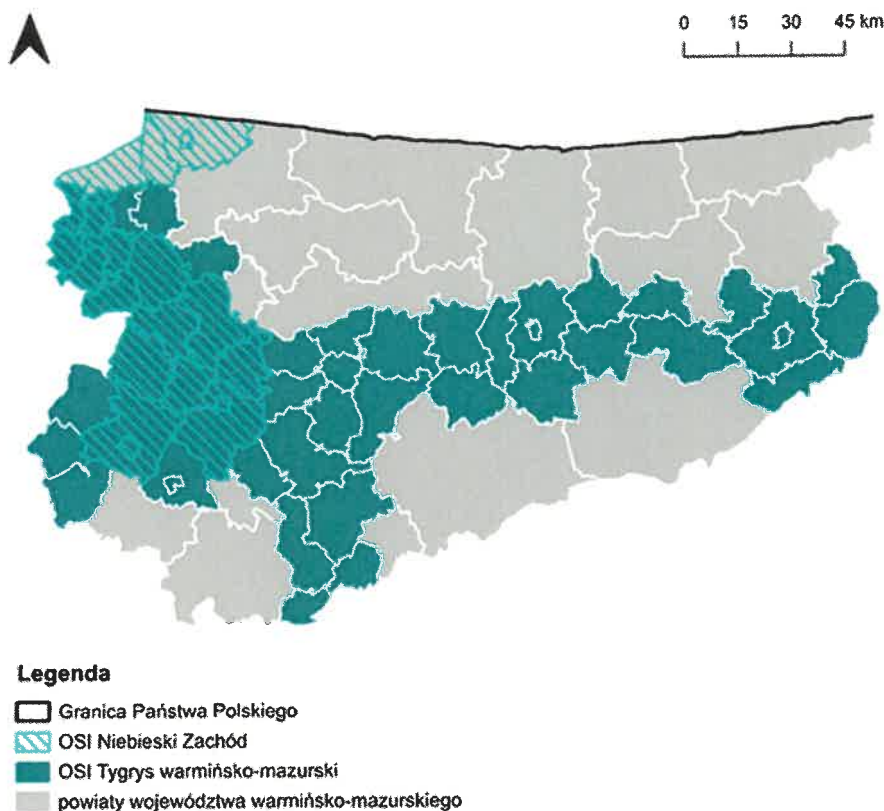
Ryc. . Granica Obszaru Funkcjonalnego Ostródzko-Ilawskiego na tle powiatów województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii i Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.

Strategia rozwoju województwa stanowi dokument określający wizję, priorytety i cele rozwoju danego regionu. Wyznacza ona również obszary strategicznej interwencji (OSI) na terenie województwa. Są to obszary, które ze względu na specyficzne uwarunkowania wymagają ukierunkowanej interwencji rozwojowej, dostosowanej do wyzwań i potencjałów zidentyfikowanych na danym obszarze. Strategia rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego” przyjęta została na mocy uchwały nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r. Zgodnie z zapisami Strategii, Miasto Ostróda zaliczone zostało do następujących obszarów strategicznej interwencji:

- **OSI Tygrys warmińsko-mazurski** – wskazany obszar stanowią gminy miejskie, miejsko-wiejskie i wiejskie, które położone są maksymalnie 15 km od przebiegu drogi krajowej nr 7 i drogi krajowej nr 16. Wskazane OSI wyznaczone zostało ze względu na konieczność dynamizacji procesów rozwojowych oraz wzmocnienie konkurencyjności krajowej i międzynarodowej regionu.

- **OSI Niebieski Zachód** – obszar powstał na skutek nałożenia trzech obszarów funkcjonalnych wskazanych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego (Obszar Funkcjonalny Ostródzko-Ilawski; Przybrzeżny Obszar Funkcjonalny; Obszar Funkcjonalny Żuławy) oraz zasięgu oddziaływania Kanału Elbląskiego, który charakteryzuje się unikalnymi w skali światowej pochylniami. Tym samym Kanał Elbląski stanowi zabytkowy system przyrodniczo-techniczny, jednocześnie łączący Elbląg z obszarem funkcjonalnym ostródzko-ilawskim.

Ryc. . Granice OSI, do których włączono Miasto Ostróda na tle powiatów województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii i Strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”.

Cechą charakterystyczną dla gmin miejskich jest ich struktura zagospodarowania terenu, w której dominują tereny przekształceń antropogenicznych. W Ostródzie tereny te zajmują 62,5% jej powierzchni całkowitej, z czego: 27% stanowi zabudowa mieszkaniowa, 14% drogi i chodniki, 13% zabudowa usługowa, 8 % zabudowa techniczno-produkcyjna, a 0,5% infrastruktura techniczna. Znaczną część powierzchni Miasta zajmują również obszary wodne wraz z terenami zieleni (ok. 37% powierzchni całkowitej). Z kolei użytki rolne (w tym użytki gruntowe, łąki trwałe, pastwiska trwałe) zajmują ok. 5% powierzchni Ostródy i koncentrują się w jej północnej części, w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Perskiego.